VANDAAG

NED.ANTILLEN

* Adriaens: PBO is vuilnisbak samenleving p.3
* Werkzaamheden kruising Plasa Fraternan liggen stil p.15

SPORT

* Brievengat en Asiento aan kop jeugdbadminton p.13

JULES ADRIAENS ...politiek...

ARUBA

* Caribbean Wing Golden Tulip klaar p.11
* Opinie onderzoek onafhankelijkheids- idee p.11

INTERNATIONAAL

* Ernstige rellen tijdens Pausmis p.1

Preke:

Politici zien vaak lichtpuntjes, waar anderen slechts dwaallichten zien

Amigoe

104e JAARGANG — NO.: 79

ZATERDAG 4 APRIL 1987

Nieuws in vogelvlucht

COLOMBO — De belangrijkste naar autonomie strevende Tamilgroep, heeft binnen 1 week 140 tot 150 jongeren gedood die men ervan verdenkt lid te zijn van rivaliserende groepen. De Tamil- groepen streven naar een eigen staat in het noorden of oosten van Sri Lanka omdat men zich gediscrimineerd voelt door de Singalezen.

*****

NEW YORK — Egypte en Irak hebben om een spoed- vergadering gevraagd van de Veiligheidsraad ivm de situatie in en rond de Palestijnse vluchtelingen- kampen in Beirut welke al meer dan 5 maanden door de AMAL- Shi'iten worden belegerd. Eerder was hier op aangedongen door PLO- leider Arafat. Een vrachtwagen met 16 ton levensmiddelen, geschonken door Saudi Arabie, vloog in brand toen er in een zo'n kamp gevechten uitbraken.

*****

N'DJAMENA — Libie probeert door intensieve bombardementen op Quadi- Doum in noord Tsjaad het "gevoelige materieel" te vernietigen dat zijn leger achterliet na de Tsjaadherovering van dit Libische bolwerk. Er werden door het Tsjaad- leger Sam luchtdoel- raketten, radar- installaties en een gepantserde SU- helicopter buit gemaakt.

*****

AMSTERDAM — De dollar viel vrijdag weer terug van het in de voorgaande dagen bereikte hogere niveau. De slot- koers was ca 2,9485 gld, die van donderdag was 2,0630. Dit kwam na Yeutters opmerking dat een verdere daling der dollarkoers zou bijdragen tot vermindering van het VS- handelstekort. De VS-werkloosheid daalde in maart van 6,7 tot 6,6 %, het laagste niveau in 7 jaar. Sedert december was het 6,7 % geweest. In Wall Street bereikte de Dow Jones index weer een recordhoogte na een stijging vrijdag met 69,89 punten tot 2.390,34.

*****

MANILA — Een felle anti- communistische militie is door het Filipijnse leger ontwapend, waarvan leden linkse rebellen zouden hebben onthoofd en hun bloed gedronken. Het verzet meent dat het door de regering gebruikte systeem van burgerwachten het geweld alleen doet toenemen. Ook wijst men vredesoverleg met de regering af omdat president Aquino haar troepen in het offensief liet gaan tegen het verzet.

*****

WASHINGTON — Volgens de NBC zijn tot maart dit jaar de VS- militaire leveranties aan Iran doorgegaan zoals die van electronische uitrusting, ondanks officiele verklaringen van het tegendeel. De NBC begrijpt dit uit informatie van VS- en buitenlandse inlichtingen- diensten. President Reagan gaf zijn fiat aan de bouw van een permanent bemand ruimte- station, dat echter kleiner is dan men eerst van plan was. Volgens congreslid Aspin zijn nog 2 leden van de VS- mariniers die de ambassade in Moskou bewaakten betrokken geweest bij "verbroedering met buitenlanders". Dit was reeds bekend van 2 collega's.

*****

LISSABON — Portugals rechtse minderheids- kabinet van premier Cavacao Silva is vrijdagavond weggestemd (met 134 tegen 108 stemmen) doordat de linkse oppositie (140 van de 250 zetels) de motie van wantrouwen ondersteunde. President Soares die morgen terugkomt van zijn Brazilie- reis kan vervroegde verkiezingen uitschrijven. Het kabinet zat er sinds nov. 85, wat een duurrecord is sinds de Anjer- revolutie van 74. Volgens de socialisten van ex-president Eanes heeft het kabinet de beloofde verbetering der economie niet gerealiseerd en is de levensstandaard niet verhoogd.

*****

FREETOWN — Sierra Leone's 2e man, vice- president en Justitie- minister Minah, werd door president Momoh ontslagen, nog geen 2 weken na de mislukte staatsgreep tegen Momoh. Er werd geen reden opgegeven maar blijkbaar werd hij van medeplichtigheid verdacht.

*****

LIVERMORE — Van de radioactieve wolk welke 1 jaar geleden in de dampkring kwam na de Tsjernobylramp is niets anders meer over dan inerte en ongevaarlijke gassen, aldus het Lawrence- laboratorium in Livermore, California. Alleen nog weidedieren in Scandinavie en elders in Europa lopen nog gevaar door besmette voedingsbronnen.

*****

KAAPSTAD — Wegens de "monsterachtig" grote regeringsdruk hebben 2 Zuidafrikaanse top- journalisten van Fair Lady hun ontslag ingediend uit protest tegen deze staats- inmenging. Hen was verboden een interview te publiceren met Denis Worrall, de ex ambassadeur in Londen die scherpe kritiek op het apartheidsbewind heeft geuit.

*****

Werknemers leveren enorme prestatie

Bouwproject ITC volledig op schema

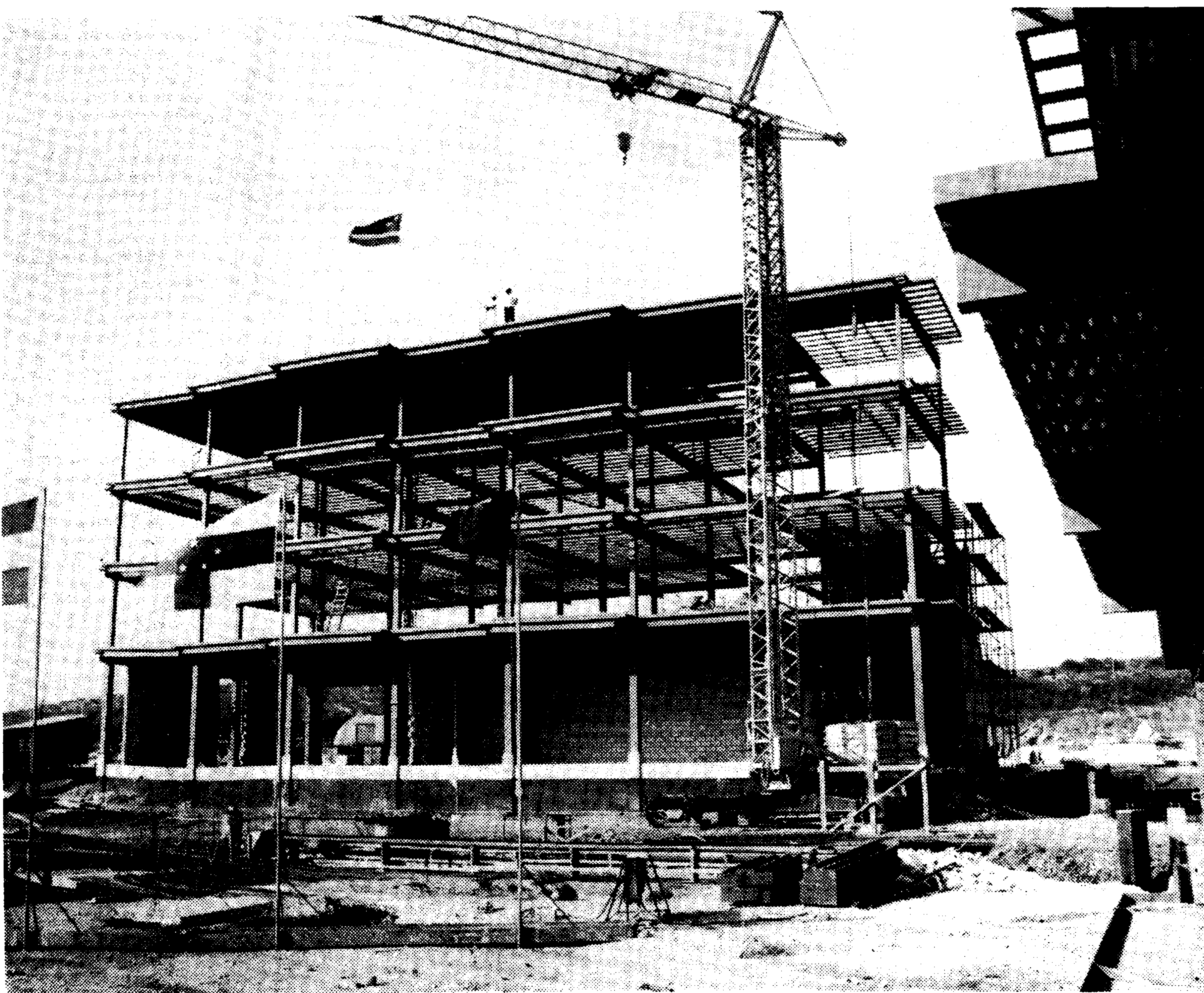
WILLEMSTAD — Edouardo Halabi van het International Trade Center Curaçao noemde het gistermiddag bij de viering van het spantenbier een genoegen om te zien hoe een ingewikkeld gebouw dat door een lokale architect is voorbereid met ondersteuning van buitenlandse deskundigen, nu door een combinatie van een Nederlandse bouwgigant en een Curaçaose aannemer wordt uitgevoerd in een zeer snel tempo, bijna probleemloos en met een graad van efficiëntie, productiviteit en bouwkundige kwaliteit die op ons eiland nooit eerder vertoond is.

Edouardo Halabi verklaarde dat het ITC middels een wat officiele weg uiting wilde geven aan de tevredenheid over de gang van zaken op het bouwterrein. Daarvoor werd de viering van het bereiken van het hoogste punt op het bouwterrein, aangegrepen. Lovende woorden had Halabi voor de aannemers, te weten de combinatie van het lokale bouwbedrijf Bouw Maatschappij Curaçao NV en het Nederlandse bedrijf Ballast Nedam International BV dat onder de naam Bouw Combinatie Curaçao de opdracht heeft gekregen. De lokale werknemers kregen evenzo een pluimpje: eenmaal ondersteund door goed management blijken die tot zeer goede prestaties te kunnen komen. "Vooral op dit werk hebben we kunnen proeven hoe belangrijk buitenlands management en know- how kan zijn voor de productiviteit van de lokale factor arbeid", aldus Halabi die bij zijn dankwoorden architect Alberto Badaracco en consultants als Caribbean Electrical Company, niet vergat. "Laten we als team nog zo'n 13 maanden doorgaan. We zullen aan onze gemeenschap de boodschap overbrengen dat het ITC project voor medio 1988 gereed zal zijn", aldus Halabi.

Directeur Johan Vreekamp van het lokale aannemers- bedrijf Bouw Maatschappij Curaçao liet zich evenzo zeer tevreden uit over de gang van zaken op het bouwterrein. Alhoewel de start enigszins stroef verliep, was men vastbesloten de achterstand van zo'n zes weken in te lopen. Terwijl de plechtigheid gistermiddag in de toekomstige permanente showroom plaatsvond, staat ook de staalconstructie van het kantoorgebouw er al. De voorbereidingen voor de Exhibition Hall ondervonden ook enige vertraging maar Vreekamp vermoedt dat dit ingelopen kan worden. In de Convention Hall zijn zoals gepland op 1 april de staalconstructie activiteiten begonnen en de verwachtingen zijn dat de resterende gebouwen, te weten de Meeting Rooms, de Storage Rooms, Food and Beverage Section, Entrance Lobby en de Center Section, alle op tijd met de staalconstructie activiteiten gereed zijn, aldus Vreekamp.

Ongeveer vier weken eerder dan gepland, is een begin gemaakt met de montage van de geprefabriceerde gevel- elementen, welke spoedig het aanzicht van de gebouwen op het ITC-complex zullen veranderen van een stalen skelet tot een massief strak en stijlvol gebouw, aldus Vreekamp. Ook de BMC- directeur maakte melding van de "uiterst hoge productiviteit van de individuele werknemer, de persoonlijke inzet en het getoonde vakmanschap".

Alvorens gezaghebber Ronald Casseres uit te nodigen een witte vlag te hijsen die in de nok door werknemers rijkelijk werd overgoten met bier, benadrukte president commissaris Lio Capriles het belang van samenwerking. Het ITC op zich is niet voldoende om succesvol te zijn. Curaçao als geheel product moet goed zijn anders zal het ITC ook geen vruchten afwerpen. Om dat te bereiken moet reeds nu al samengewerkt worden. Het ITC is een project waar de bevolking trots op kan zijn, die boodschap moet uitgedragen worden, aldus Capriles.

WILLEMSTAD — Het International Trade Center in aanbouw, is momenteel één van de meest imponerende bouwwerken op Curaçao. Er worden reusachtige geraamten opgetrokken die op dit moment nog weinig zeggen maar volgens de brochure kantoorgebouwen, expositieruimten en congrescentra moeten worden. Ruim honderd werknemers zijn hard aan de slag om het ITC volgens plan medio 1988 op te leveren. Zowel de opdrachtgever als de aannemer zijn er van overtuigd dat dit mogelijk is, dat werd gistermiddag bij de gelegenheid van het bereiken van het hoogste punt op de bouw, naar voren gebracht. Door de werknemers wordt een enorme prestatie geleverd. Edouardo Halabi sprak van een "graad van efficiëntie, productiviteit en bouwkundige kwaliteit" die Curaçao nog niet eerder kende.

DEN HAAG NORMALISEERT RELATIES NOG NIET

Mensenrechten-commissie: bestiaal opgetreden tegen scholieren

Bevrijdingsraad en Brunswijk vinden elkaar in Verzetsraad

DEN HAAG / PARAMARIBO — Ondanks de aankondiging van verkiezingen in november denkt Nederland er nog niet aan de betrekkingen met Suriname te normaliseren. Het in Nederlands zetelende verzet, gebundeld in de Bevrijdingsraad, heeft na overleg met de groep- Brunswijk besloten weer gezamenlijk op te trekken. De officiële mensenrechten- commissie in Suriname heeft vastgesteld dat de mensenrechten zijn geschonden bij het recente optreden tegen scholieren. Deze commissie constateerde ook meteen, dat een "kleine terreurgroep van scholieren" hun medeleerlingen getyranniseerd heeft.

Volgens minister- president Lubbers kan er op dit ogenblik nog geen sprake zijn van een herstel van de relaties tussen Nederland en Suriname. Hij zei dit vrijdagavond na afloop van het kabinetberaad. De door legerleider Bouterse aangekondigde verkiezingen op 25 november noemde Lubbers "stappen in de richting van de democratie". Hij koppelde daaraan de hoop dat de weg naar die verkiezingen in vredigheid en rust zal kunnen worden afgelegd. Volgens de premier zijn de recente mededelingen van de Surinaamse legerleider op zich niet voldoende om reeds nu tot een herstel van de vroegere verhoudingen te komen. "We moeten eerst de verkiezingen van 25 november afwachten", aldus de premier.

Leden van het Surinaamse Burgerverzet in Nederland en van het Jungle- commando van Ronnie Brunswijk zijn overeengekomen hun krachten te bundelen om een einde te maken aan het bewind- Bouterse in Paramaribo. Vertegenwoordiger van Surinaamse verzetsgroepen voerden deze week onderhandelingen met Brunswijk op Stoelmanseiland, in Oost-Suriname. Dit heeft een woordvoerder van de Raad voor de Bevrijding van Suriname vrijdagavond bevestigd.

Woordvoerder Romeo Hoost van de Bevrijdingsraad ontkende dat er een verband bestaat tussen de onderhandelingen die oud- president Henk Chin A Sen en Eddy Josefzoon vorige week op eigen initiatief hebben gevoerd in de Verenigde Staten — waarbij zij bij rechtse Amerikaanse groeperingen financiële steun zochten voor het Junglecommando — en de besprekingen deze week op Stoelmanseiland. De gezamenlijke verzetsgroepen uit Nederland waren door Brunswijk uitgenodigd om te praten over de eenheid in het verzet. De verzetsgroepen menen dat er een einde moet komen aan het eigenmachtige optreden van Chin A Sen, die niet bij de besprekingen aanwezig scheen te zijn, en Josefzoon. De vorming van de Nationale verzetsraad zou de verdeeldheid tussen de verzetsgroepen moeten oplossen. Gevraagd over zijn plannen in het geval de strijd tegen het leger van Bouterse gewonnen wordt en de democratie wordt hersteld, zei Brunswijk "nog drie maanden" te zullen blijven. "Dan ben ik klaar met mijn werk".

Bij het optreden tegen Surinaamse scholieren, die op 20 februari op het terrein van een scholencomplex in Paramaribo hardhandig door militairen uiteen werden gejaagd, zijn de mensenrechten geschonden. Aldus het Surinaamse Nationaal Instituut Mensenrechten (NIM) in een rapport over dit incident. Tegelijkertijd veroordeelde het NIM een "kleine terreurgroep" van scholieren, die de overige leerlingen het recht op onderwijs zou hebben ontnomen. In de conclusies van het mensrechteninstituut, waarvan de onafhankelijkheid door waarnemers over het algemeen in twijfel wordt getrokken, zijn de militairen niet direct genoemd. Uit de rest van het rapport kan echter worden afgeleid dat militairen wel verantwoordelijk worden geacht voor het brute optreden. "Uit verklaringen van ooggetuigen valt op te maken dat de leerlingen werden bestormd door ongeveer twintig soldaten. Het is bewezen dat de scholieren op bestiale wijze geslagen zijn en dat scholieren in lokalen, waar zij bescherming zochten, op barbaarse wijze zijn mishandeld", aldus het NIM.

Het Surinaamse bauxietbedrijf Suralco, dat zijn werknemers heeft aangeboden vrijwillig ontslag te nemen, wil de komende weken ongeveer zeshonderd werknemers laten afvloeien. Bij Suralco zijn nu circa drieduizend personen werkzaam, terwijl er werk is voor zo'n vijftienhonderd man. Over de positie van ongeveer negenhonderd personeelsleden bestaat nog weinig duidelijkheid. Het bauxietbedrijf wil eerst afwachten hoeveel mensen er gebruik zullen maken van de vrijwillige ontslagregeling.

Het bedrijf wil in ieder geval zijn aluinaarde- fabriek in Paranam, waar plaats is voor dertienhonderd tot vijftienhonderd man, draaiende houden. Door het ontbreken van veiligheidsgaranties is het mijngebied bij Moengo al ruim vier maanden gesloten en het ziet er naar uit dat in deze situatie op korte termijn verandering komt. Zolang leden van de groep- Brunswijk daar de vrije hand hebben, wil de Suralco- directie de werkzaamheden bij Moengo niet hervatten. Bovendien zal bij hervatting van de bauxietwinning het huidige aantal van zevenhonderd werknemers in Moengo drastisch moeten worden ingekrompen. De werknemers van Moengo worden sinds februari niet meer uitbetaald.

MESSINA — Bij het monster- proces in Messina tegen Italiaanse maffia- leden is aan 65 beklaagden een lichte gevangenisstraf opgelegd en 180 werden er vrijgesproken. Drie kopstukken kregen 6 tot 13 jaar. In totaal was tegen de 252 verdachten 1.019 jaar geeist.

Bij zaligverklaring Chileense zuster

Ernstige rellen tijdens pausmis

SANTIAGO — De politie is vrijdag slaags geraakt met een groep manifestanten tijdens een misviering in de open lucht in de Chileense hoofdstad, waarin paus Johannes Paulus II voorging. Daarbij werd gebruik gemaakt van traangas en waterkanonnen. Er zouden tientallen gewonden gevallen zijn. De paus heeft tijdens deze viering weer opgeroepen het geweld de rug toe te keren.

Het was een groep van tientallen jongelui- men dacht zo'n tweehonderd - aan de rand van de massa- bijeenkomst met bijna een miljoen mensen die op een gegeven ogenblik wilde optrekken naar de pers- tribune. Ondertussen bekogelde men de politie met stenen en alles wat onder hun handen kwam. Ook naar de pers werden stenen gegooid evenals naar de pauselijke lijfwacht. Later gebruikte men ook de ambulances die met gewonden wegreden als schietschijf. Als gevolg hiervan ontstond er paniek en dreigden mensen onder de voet gelopen te worden. Priesters probeerden de mensen te kalmeren maar dit lukte niet. Van het traangas hadden verschillende bisschoppen de nodige last. Het gas bereikte de paus niet. Er moesten drie mensen behandeld worden aan schotwonden, onder wie een dertienjarige jongen en een journalist.

Deze ernstige rellen deden zich voor tijdens de mis waaronder Johannes Paulus II de Chileense zuster Teresa de los Andes zaligverklaarde. In zijn preek beklemtoonde de paus die kennelijk ontdaan was van wat er zich afspeelde onder het publiek, dat geweld niet christelijk is en dat geweld de Chileense problemen niet zal kunnen oplossen. Bij de afkeuring van het geweld kreeg de paus een hartelijk applaus van de menigte.

Alle politieke partijen waarvan vertegenwoordigers na de misviering een ontmoeting hadden met de paus hebben dit geweld veroordeeld, inclusief de Communistische Partij. Zij keurden ook de verstoring van de misviering af. Ook tegenover deze politici deed de paus een dringend beroep om het geweld te verwerpen. De voorzitter van de kerkelijke commissie welke het bezoek van de paus organiseerde, aartsbisschop Francisco Cox, zei dat de rellen waren uitgelokt door "provocateurs die het Chileense volk niet heeft verdiend. Wee ons, als deze mensen aan de macht komen", zo riep hij uit. De staats- tv welke tot op dat ogenblik elk beeld van kritiek op het militaire bewind had genegeerd heeft deze rellen uitvoerig verslagen.

COZAC: land en tuinbouw kleinschalig mogelijk

ORANJESTAD — In het COZAC Bulletin van de stichting ter Bevordering van contacten met Zuid-Amerika en het Caribisch gebied wordt alle aandacht besteed aan landbouw- mogelijkheden op Aruba. Het bulletin is het resultaat van twee bezoeken van COZAC- mensen aan de regio.

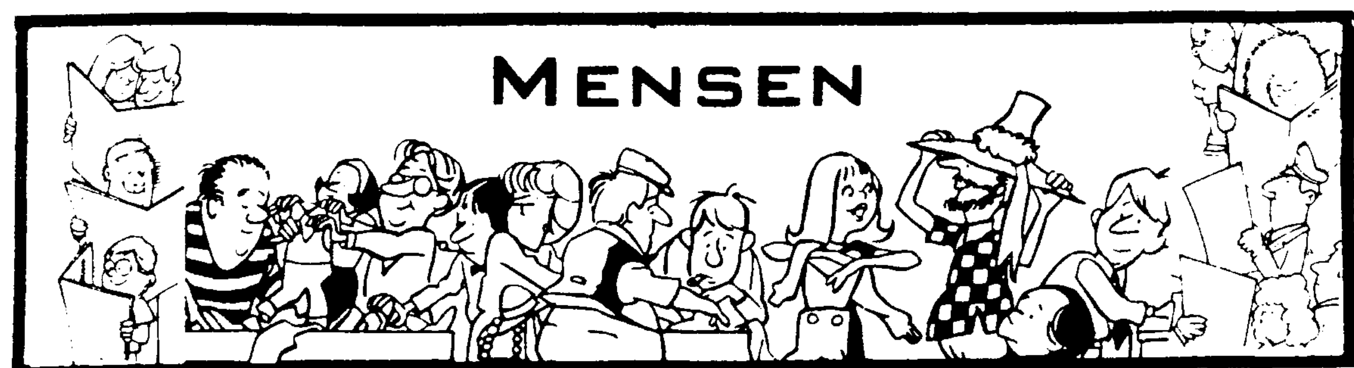
Ieteke van Witteveen en Leon Weeber brachten een bezoek aan Curaçao en Aruba — de Amigoe berichtte daarover uitvoerig — en Kees van Gaalen bezocht Colombia en Peru. In Nederland leeft het beeld dat, omdat op Aruba alle ambitieuze, grootschalige landbouw- en tuinbouw- projecten zijn mislukt, landbouw en tuinbouw niet mogelijk zijn.

In een artikel «Geen landbouw mogelijk, laat mij niet lachen» wordt in het laatste COZAC Bulletin beschreven wat er aan landbouw en tuinbouw op Aruba gedaan wordt en wat er mogelijk is. Geen grootschalige landbouw, maar kleinschalige waar traditionele kennis gepaard gaat met moderne aangepaste kennis.

Doe mee met de

Amigoe verkiezingsquiz

zie pag. 10

Gedeputeerde HENKY GUMMARUS overhandigde onlangs de sleutel van de woning voor vissers op Playa Kanoa aan enkele van de vissers. Dat waren de heren Wilhelmus Stricks, Minguel Martes, Shon Sofia en Gedies Webster die op de foto te zien zijn.

*****

Het WATERBUS- experiment, waarmee de gemeente Amsterdam zich enige tijd bezig hield, is wat je noemt, in het water gevallen. Maar duizend opstappers maakten de afgelopen zes maanden van deze vervoers- mogelijkheid over water gebruik, terwijl de autoriteiten dit aantal geraamd hadden op zeker een twintig duizend. De waterbus, die volgende week zogezegd uit de vaart zal worden genomen, vormde een verbinding tussen Amsterdam- noord en twee haltes in het centrum. De proef kostte 135.000 Nederlandse guldens en bracht maar 10.000 op. Er gaan binnenkort in Amsterdam overigens wel vier particuliere water- taxi's varen op de Amsterdamse wateren. Het officiële begin van deze dienst zou deze week zijn, maar men was niet op tijd klaar. In de Amsterdamse grachten zijn zomers sedert enige jaren ook waterfietsen te huur. Die zijn vooral voor toeristen.

*****

Terwijl overmatige DRINKERS onlangs de vervelende ontdekking voorgeschoteld kregen, dat overmatig drank- gebruik van invloed is op het gewicht van de hersenen, kwam deze week de Britse artsen- vereniging opnieuw met vernietigend nieuws

*****

voor de chronische borrelaars. Volgens de artsen- vereniging heeft namelijk buitensporig alcohol- gebruik tot gevolg dat de geslachts- organen verschrompelen. De uitwerking van alcohol op Hypofyse, zaadballen en eierstokken kan diep ingrijpende veranderingen in het lichaam veroorzaken. Hormonale veranderingen leiden ertoe dat mannen het lichaamshaar verliezen en borst- ontwikkeling vertonen. Vrouwen worden daarentegen langzaam aan gedefemineerd: de eierstokken en uitwendige genitalieën worden kleiner en gedeeltelijk vervangen door vetweefsel. Sterk drinkende mannen en vrouwen verliezen bovendien hun geslachts- drift.

*****

Wat voor boeren in zeker Europa bepaald geen noviteit is, wordt nu ook in Brazilië klaarblijkelijk eindelijk ontdekt: GANZEN zijn ideale "waakhonden". Brazilianen met een huis en een tuin zijn namelijk tot de conclusie gekomen dat herdershonden en dobermann net zo makkelijk vervangen kunnen worden door ganzen. Dat snaterende pluimvee is voor bekenden bijzonder aanhankelijk, maar krijst vreemden deur en tuin uit. Ganzenfokker Alexandre Do Amaral in Rio de Janeiro leverde dan ook in zeer korte tijd niet minder dan 200 "afgerichte" ganzen af aan huis- eigenaren. Amaral herinnert er daarbij aan dat in het oude Rome ganzen het kapitool bewaakten en onder andere ook op Amerikaanse raket- bases in de Bonds- republiek zijn ingeschakeld.

*****

DWIGHT GOODEN, de 21-jarige ster- pitcher van World Series- winnaar New York Mets, heeft zich vrijwillig gemeld bij een kliniek voor drugs- verslaafden. Een week voordat het honkbal- seizoen in de Verenigde Staten formeel begint, ging Gooden na overleg met de clubleiding accoord met een afkickbehandeling. Volgens manager Cashen bestonden er aanwijzingen over drugs- gebruik door Gooden. Over de hoeveelheid was hij onzeker, maar dat zou, meende hij, door de medici wel kunnen worden achterhaald. Hij zei dat Gooden niet alleen behandeld zal worden, maar ook in de toekomst onder voortdurende medische begeleiding zal staan. Het soort drug dat de pitcher gebruikte, wilde Cashen niet bekend maken.

*****

Nederlands cabaretier HERMAN VAN VEEN en zijn stichting Colombine willen anderhalf miljoen gulden Nederlands inzamelen om de inrichting van de isolatie- kamers van een op behandeling van kanker- patiënten gespecialiseerde kliniek in Rotterdam mogelijk te maken. De actie gaat op 26 april met een optreden van Van Veen in het circus- theater in de badplaats Scheveningen van start. De opbrengst van dit optreden is bestemd voor het goede doel. Het benodigde bedrag kon binnen het budget van het ziekenhuis niet gevonden worden en de ziekenhuis- directie is dan ook alleszins verheugd over het initiatief van de cabaretier.

*****

Tranen van vreugde en tranen van verdriet huilden onlangs twee Amerikaanse echtparen die al ruim een jaar in een verbitterd gevecht verwikkeld zijn om het inmiddels een jaar oude meisje, dat in de Verenigde Staten onderhand onder de naam "BABY M" nationale bekendheid kreeg. De strijd tussen de biologische moeder van het kind en het echtpaar dat met haar een contract als draagmoeder afsloot, werd onlangs met een rechterlijke uitspraak besloten. Rechter Skorkow bepaalde dat het kind moest worden toevertrouwd aan het echtpaar Stern. Draagmoeder Mary Beth Whitehead moet het kind afstaan en mag het ook niet meer bezoeken. De uitspraak van de rechtbank was met grote belangstelling tegemoet gezien vanwege de precedent- werking: het is de eerste rechterlijke uitspraak over een draagmoedercontract. Skorkow stelde vast dat het contract tussen het echtpaar Stern en Whitehead een geldig contract was, dat beide partijen goed wisten wat ze deden en dat er tijd genoeg was geweest om het contract ongedaan te maken voor het kind was geboren. De Sterns zouden volgens het contract 10.000 dollar betalen aan Whitehead, zelf moeder van twee kinderen, die kunstmatig werd bevrucht met het sperma van William Stern. Het echtpaar wilde graag een kind, maar was bang dat een zwangerschap ten koste van de gezondheid van Elizabeth Stern, die aan vorm van multiple sclerose lijdt, zou gaan. Na de geboorte weigerde Whitehead het kind af te staan en dook ze daarmee in Florida onder. Het geld nam ze evenmin aan. Het echtpaar Stern hoorde de uitspraak met tranen in de ogen aan, terwijl ze elkaar vasthielden. Whitehead was niet in de rechtszaal aanwezig, maar kondigde vantevoren aan de zaak indien nodig tot voor het Hooggerechts- hof te zullen uitvechten.

CURACAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN
STADS- EN 2DE DISTRICT OOST
4 april 1987 vanaf 08.00 uur t/m 6 april 1987 om 07.00 uur.
Dokter Tseng, Spreekkamer: Cassandraweg 72, tel.: 76464; spreekuren 11.00-12.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 76464 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Lutchman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en mevr. Guerrero-Bakmeyer)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST
3 april 1987 vanaf 17.00 uur t/m 6 april 1987 om 07.00 uur
Dokter Nivillac, Spreekkamer: Brievengat, tel.: 76280; spreekuren 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 615828 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Braakman-Bonder, Whiteman, mevr. Goilo, mevr. Soliana-Tjin, mevr. Croes, Heerenveen, Nivillac, King, mevr. Rosales-Concession en mevr. Pablo)

DERDE DISTRICT BANDA ABAO
3 april 1987 vanaf 17,00 uur t/m 6 april 1987 om 07.00 uur.
Dokter Tweed, Spreekkamer: Tera Kora, tel.: 648079; spreekuren: 10.00-11.00 / 17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 82624 b.g.g. 625822/625800 toestel 143.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque en Spong).

*****

NACHTDIENST ARTSEN: Patiënten van de artsen van Bandabao (3e distrikt) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren.
De patiënten van de andere medische distrikten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

*****

WIT GELE KRUIS PRINSES MARGRIET (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947/81078; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; na 17.00 uur kunt u de zuster van de wacht bellen: zuster Chapman, tel.: 70029, pageboy 027-360.

*****

DIERENARTS: Veterinaire Dienst, Parera, tel.: 614000.

DIERENASIEL: dagelijks geopend van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; op zaterdag van 08.00-13.00 / 14.00-18.00 uur, tel.: 54300.

*****

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur; alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222.

*****

BOTICA BANDABAO: dagelijks geopend van 08.00-19.00 uur.

BOTICA'S **(nachtdienst)**
zaterdag
Otrobanda: Paradeis, tel.: 89676.
Punda: Popular, tel.: 611269.
zondag
Otrobanda: Curaçao, tel.: 623575.
Punda: Wilhelmina, tel.: 612380.

*****

VERLOF BEGRAFENIS
4 april: E.F. de Camps, Mahumaweg 35.
5 april: R.J.Grüning, Patrijsweg 9.

*****

DIVERSEN
GALLERY EIGHTY-SIX (Bloksteeg, Punda): dagelijks geopend van 09.00-12.00 / 14.30-17.30.
t/m 4 april expositie van Annemiep Oltheten.

WORLD PRESS PHOTOS **t/m 6 april** in het Curaçao Plaza Hotel; openingstijden 10.00-22.00 uur.

ANTILLIAANSE GNOSTISCHE BEWEGING
Brievengat: iedere woensdag- en zondagavond om 19.30 uur te Jirajaraweg 8, Centrum Devi Kundalini.
iedere woensdag- en vrijdagavond om 19.30 uur te **Openbare Basisschool Brievengat.**
Bandabao: iedere donderdagavond om 19.30 uur gebouw Credit Union San Pedro.
Kanga: iedere woensdag- en zaterdagavond om 19.30 uur te Centrum Abraxac, achter Kooyman.

FILMLIGA: 20.30 uur «Minifestival» - Theater De Tempel (film: *Die Weisse Rose*).

ROTARYCLUB **(t.g.v. 50-jarig bestaan):** 20.30 uur symfonie-concert - Centro Pro Arte (met optreden van het symfonie- orkest «Orquesta Simfonica Venezuela» o.l.v. Felipe Izcaray).

*****

ZONDAG
DIVERSEN
POMPSTATIONS **(openingstijden van 08.00-15.30 uur):**
Frederik - Saliña, Maduro - Biesheuvel, Libier - Cas Chiquito, Isa - Plantersrust, Scheidelaar - Mundo Nobo, Vanddis NV - Marie Pampun, De Haseth - Parera, Nieuw - Sto. Domingoweg, Perry - Grand Central, Schotborgh - Cas Cora.

*****

TOERISTENSCHIP: 09.00-24.00 uur «Ambassador» - vert. SELMA.

CURAÇAOSCH MUSEUM: 18.00 uur officiële opening expositie Edelstenen: schoonheid en Wetenschap; Kristallen: geslepen edelstenen», onder toezicht van dr. H.E-.Coomans van de Universiteit van Amsterdam.

HUBENTUT DEMOKRAT: 10.00 uur bikecross met muzikale omlijsting van DJ Ted Koetsier - terrein Marie Pampun.

UNA: 11.00 uur optreden van «Octeto de Vientos» (samengesteld uit het Venezolaanse Symphonie Orkest) - aula Universiteit.

FANCY FAIR: 10.00-20.00 uur te Casa Cuna Villa Maria, Wecoewaweg 2.

«DIA DI AGRIKULTURA»: georganiseerd door de KOPAK, Seroe Loraweg.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 09.00-12.00 uur «Carla Costa» - vert. SELMA.

*****

KERKDIENSTEN
KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zon.: 10.00 uur hoogmis (Ned.); 16.00 uur (Papiamentu).
BARBER (H. Joseph): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: zat.: 18.30 uur; zon.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 en 19.00 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00, 17.00 (Spaans) en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): zat.; 19.30 uur; zon.: 09.00 (Ned.) en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zon.: 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: zat.: 18.00 uur; zon.: 08.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned.).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): zat.: 18.30 uur; zon.: 06.00, 11.00 en 18.00 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zon.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zon.: 17.00 uur.
OTROBANDA
(Santa Ana): zat.: 19.30 uur; zon.: 08.00 en 19.00 uur
(Santa Famia): zon.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA ROSA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA MARIA: zat.: 18.30 uur; zon.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): zat.: 07.00 en 19.00 uur; zon.: 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): zat.: 18.00 uur; zon.: 09.00 en 18.00 uur.
SOTO: zat.: 19.00 uur; zon.: 09.00 uur.
TERA KORA: zon.: 18.00 uur.
WESTPUNT: (H. Petrus): zat.: 19.00 uur; zon.: 08.30 uur.
HULPKERK LAGOEN (H. Johannes): zon.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): zat.: 19.00 uur; zon.: 06.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): zat.: 18.30 uur; zon.: 08.30 en 17.30 uur.

*****

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
19.00 uur zaterdagavond zangdienst.
09.30 uur zondagmorgen preekdienst.
Emmy Berthold Kleuterschool, Suffisant)
18.00 uurzondagavond Pap. dienst.

*****

CHRISTIAN HERITAGE MINISTRIES
10.00 uur Sunday morning services - Curaçao Caribbean Hotel.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
VERENIGING PROTESTANTSE GEMEENTEN
EBENEZER CHURCH: 09.30 uur mw Smith.
EMMAKERK: 09.30 uur ds N.Smith.
FORTKERK: 09.30 uur ds J.C.Schaap.

*****

LOSSE NUMMERS van de Amigoe zijn verkrijgbaar bij:
Drugstore Caribbean Hotel Casino
Drugstore Holiday Beach Hotel
Bookshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Faulborn, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp / Eddine: Curaçao Plasa Hotel, Punda, Princess Beach Hotel, Promenade, Schottegatweg Oost, Otrobanda en Hotel Las Palmas
Boekhandel Mensing, Punda
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Gallery Salas (vroeger Banketbakkerij Zuikertuintje)
Mensing's Caminada
Novo's Book and Giftshop
Saliña Snack, Saliña
Samsom, Saliña
Gasora nv, Caracasbaaiweg
Armara Liquor Store, Sta. Rosaweg 188
Sousa, Cas Coraweg
Toko Mangusá, Cas Coraweg
Centrum Supermarket, Mahaai
Kort, Rio Canario
Cerrito Supermarket, Schottegatweg Oost
Nos Hollandse Bakkerij, Ilandweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Bloempot Book and Toyshop
El Chico, Wolkstraat
Shon Nana, Breedestraat
La Bonanza (O)
Nos Tienda, Hospitaal
Shon Ma Center, Welgelegen
Boekhandel Sta. Maria, Winston Churchillweg
La Estrella, Winston Churchillweg
Toko Las Palmas, Schonegevelstraat
Eddy's, Colebra Berde
Edmy Liquor Store, Ronde Klip

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
zaterdag
21.00 uur *The Fly* (14 jr.); 24.00 uur *Aliens* (18 jr.).
zondag
21.00 uur *The Fly* (14 jr.).

*****

TELECURAÇAO
ZATERDAG: 17.30 Telefiesta; 18.30 Studiosport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Carrousel; 21.30 Estreno: «Under influence»; 22.00 Wega di Number; 22.15 vervolg Estreno; 23.30 Sluiting.
ZONDAG: 17.00 Sala di konsierto; 18.00 Telepatria; 19.00 Moda ku Mylene; 19.30 De Brekers; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Valerie; 21.00 Dynasty; 22.00 Special; 23.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

*****

Amigoe
UITGEVERIJ AMIGOE NV
Schérpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank nv
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiels Bank nv

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000
Directie:
I.M.Ph. de Maayer-Hollander.
Antillean News Holding NV
Hoofdredactie:
Laureen Schenk (adj.)
Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Hanneke van Kouwen, Paul de Windt, Monique van Meerwijk, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk.
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-16.00 uur; zaterdag 07.30-10.00 uur.

Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór vier uur binnen zijn of op dezelfde dag vóór tien uur.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-16.00 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Nassaustraat 110.
Tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN
Correspondent:
Gerard van Veen, Postbox 118, tel.: 24427.
Abonnement en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel.: 23919.
Losse nummers: Papergarden, Food Centre, Shipwrecks Stores in: Frontstreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel, Mullet Bay Hotel, Papertrip Julianaluchthaven en Boekhandel Van Dorp/Eddine.

SABA:
Correspondente:
Ruth Hassell, tel.: 2299.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster/Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG:
CORRESPONDENT:
Frans Kok (tel.: 070-614911).

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT:
Frans Croes (fotograaf).

MIAMI:
medewerker: David Serphos, 1420 Soutneast Bayshore Drive 306, Miami Florida 33131 (tel.: 3055798622).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers.

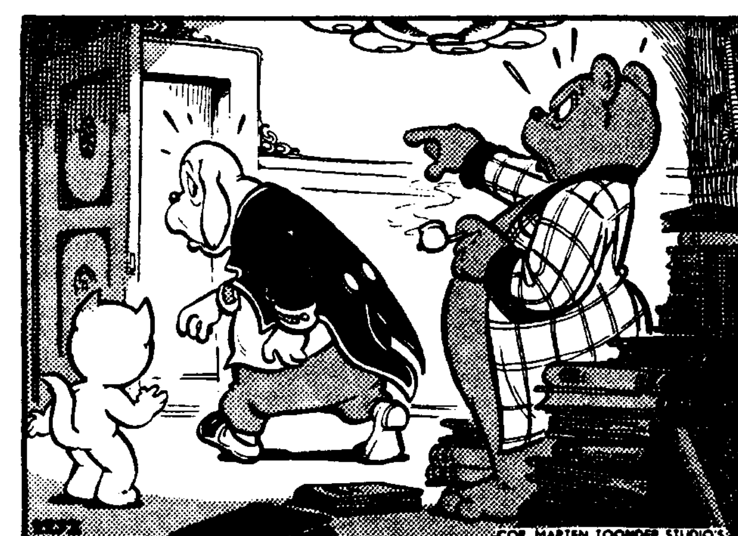
DRUKKERIJ: Rotaprint NV
DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo NV, tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr.: 208.000, Maduro's Bank rek. nr.: 286.330.08 en ABN rek. nr.: 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (abonnementen en incasso): mv. A. Wong-Loi-Sing, Noord Saliña.

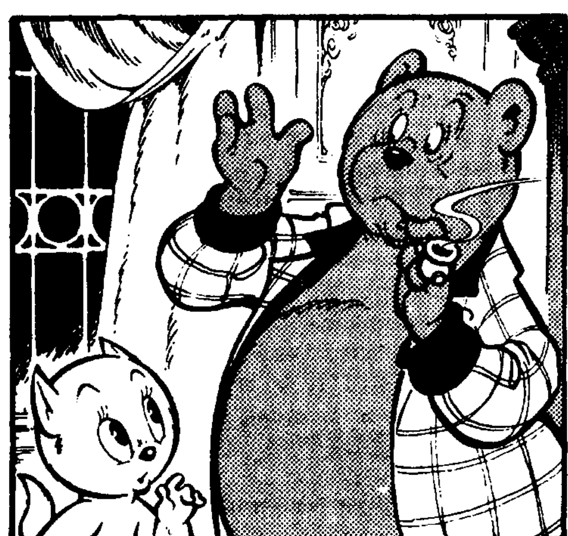
Losse nummers 50 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

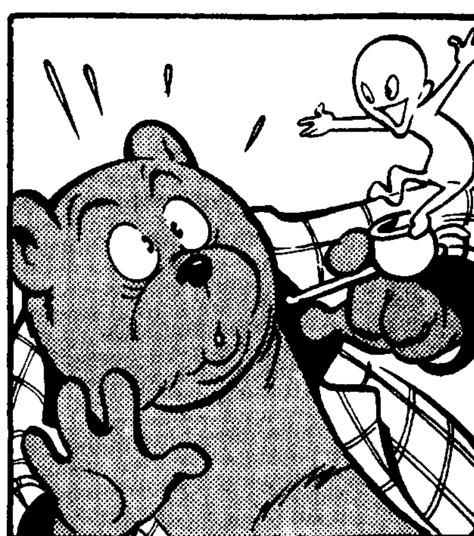
Buiten Antillen (Nederland):
NAf.80,15 per maand (luchtpost) of NAf.24,- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en de Waarzegger

door Marten Toonder

2273 — Na de woorden van de waarzegger had een kille toorn zich van heer Bommel meester gemaakt.

"Denk je er zó over, Joost?" vroeg hij beheerst. "Je vindt mij gierig en egoïstisch, hè? Je staat mij voor te jokken, hè? Je doet vriendelijk, terwijl je lelijke dingen denkt! Zo!"

"Zo is het!" riep het rookmannetje op de pijpekop, "Hijis een holklapper".

"Maar heer Olivier", stamelde de ongelukkige bediende, "ik wilde alleen maar... eh... ik meende..."

"Genoeg!" zei heer Bommel koud. "Hier is je salaris, Joost. Je kunt morgen een andere betrekking gaan zoeken. Ik houd niet van oneerlijke lieden om mij heen. Ik houd van de waarheid, als je begrijpt wat ik bedoel!"

De knecht wierp een onzekere blik op de waarzegger en stommelde verslagen de kamer uit.

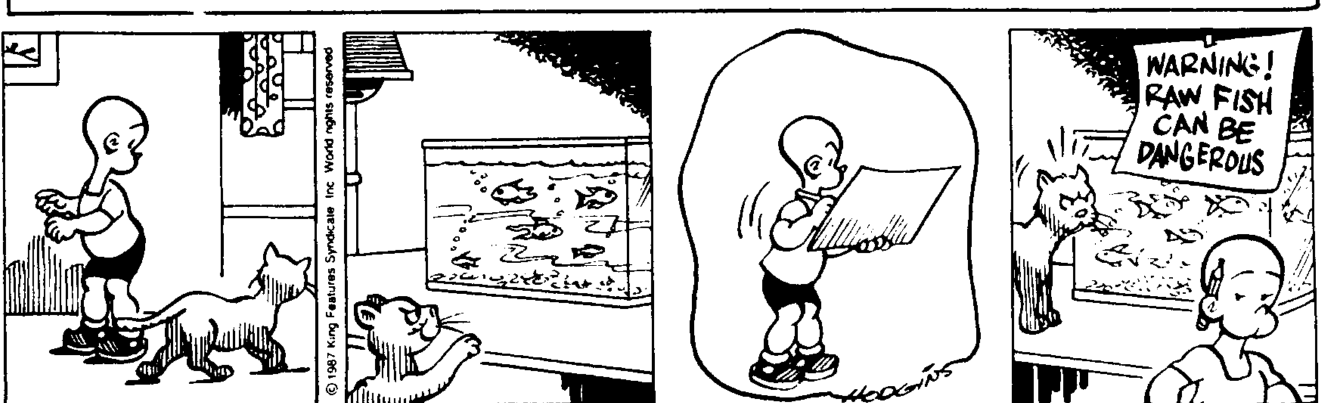
"Dat is dat!" mompelde heer Ollie bitter. "Het is maar goed, dat de waarheid eindelijk eens gezegd wordt. Een heer kan geen leugens velen in het slot van zijn voorvaderen. Wat jij, jonge vriend?"

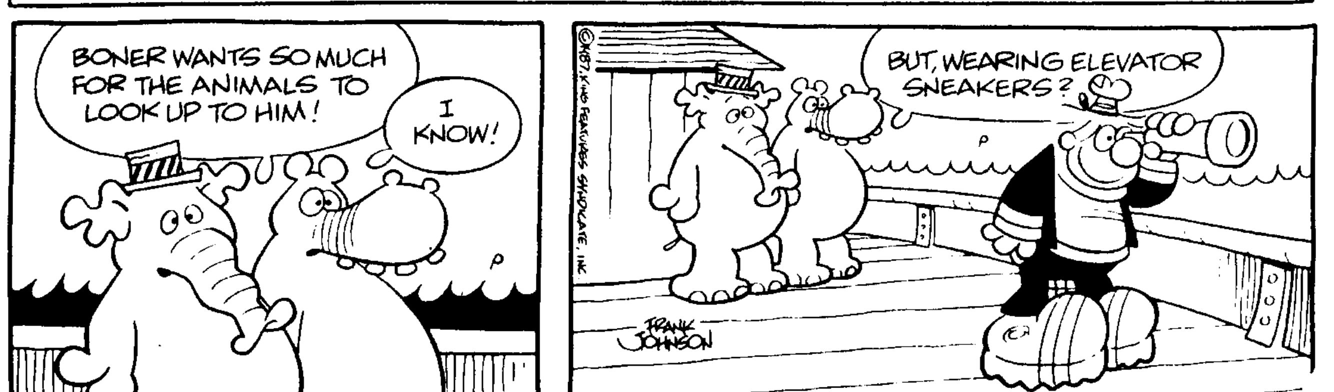
Voordat Tom Poes daar iets op had kunnen zeggen, richtte het witte figuurtje zich weer op en begon schel te lachen.

"Holklapper!" riep het uit. "Dit is geen slot van je voorvaderen helemaal niet! Je hebt dit huis gekocht van het geld, dat je van je vader geërfd hebt. En je vader was een avonturier die rijk geworden is, omdat hij een oliebron onder zijn moestuin vond!"

Heer Ollie liep rood aan en keek verglaasd naar zijn pijp. "D-dit is te veel!" stamelde hij met gebroken stem.

"De waarheid is altijd te veel!" juichtte het waarzeggertje. "Oef, wat is hèt hier nu lekker warm!"

HERSTRUCTURERING NOODZAAK VOOR HULP PROBLEEMKIND

"Er moet iets gebeuren anders gaan we op de fles"

PBO is vuilnisbak van de samenleving

WILLEMSTAD — Het Practisch Beroeps Onderwijs is uitgegroeid tot de vuilnisbak van de maatschappij, waar men zowel een steeds groter aantal kinderen uit de basis- school met sociaal- emotionele problemen als gehandicapte kinderen uit het speciaal onderwijs die er eigenlijk totaal niet thuishoren "dumpt". De PBO tracht van al deze kinderen toch wat te maken door ze in het arbeids- proces te stoppen, maar kan hen niet de begeleiding geven die ze nodig hebben, waardoor meer dan de helft vroegtijdig afhaakt. "Het is een maatschappelijk en niet zozeer een onderwijs probleem, een politieke kwestie", zo verklaarde gisteravond Jules Adriaens van de Dienst Onderwijs, tijdens een door de PBO- directie georganiseerde informatie- bijeenkomst aan de UNA, over wel degelijk bestaande plannen om de school te sluiten.

Zoals bekend stuurde de Dienst Onderwijs niet lang geleden een brief aan alle basis- scholen en scholen van het speciaal onderwijs, waarin gesteld werd dat men voor het komend schooljaar geen kinderen meer kon aannemen bij het PBO. Die brief bleek naderhand op een "misverstand" te berusten, en ook plannen om tot sluiting van de school over te gaan werden ontkend door gedeputeerde van Onderwijs Salsbach, die van mening is dat eerst een betere oplossing gezocht moet worden omdat de kinderen die nu naar de PBO gaan straks geen andere mogelijkheden meer resten. Binnen onderwijs- kringen wordt echter wel degelijk gesproken over sluiting van de school, zo bleek gisteravond. Reden is het slecht functioneren van de school, zoals vastgesteld in een rapport dat onder andere spreekt van misbruik van kinderen als goedkope arbeids- krachten, en waar de Amigoe reeds over berichtte.

Omdat de PBO graag duidelijkheid wilde over de toekomst en een oplossing voor de problemen waarmee men kampt werd gisteren de bijeenkomst gehouden met de hoofden van basisscholen en scholen uit het speciaal onderwijs. Gedeputeerde Salsbach en Sedukal, die eveneens waren uitgenodigd, lieten verstek gaan, evenals trouwens meer dan de helft van de schoolhoofden. Adriaens van de Dienst Onderwijs, die onder meer de PBO als eilandelijke leergang onder zijn verantwoordelijkheid heeft en de gedeputeerde dient te adviseren, was er wel, en hield een inleiding waarbij hij zich geen blad voor de mond nam. De beloften die bij de oprichting van de PBO werden gedaan, dat het slechts een tijdelijk middel was zijn om kinderen van de basisscholen die het elders niet zouden redden met "training on the job" en begeleiding toch een toekomst te geven zijn nooit nagekomen.

"Er moet iets gebeuren", zo zei hij, want het aantal kinderen met sociaal- emotionele problemen dat naar de PBO wordt gestuurd neemt toe. De gedeputeerde dacht eerst dat men door de PBO te sluiten een einde zou kunnen maken aan deze negatieve ontwikkeling, maar ziet nu ook in dat de problemen dieper liggen, namelijk op het maatschappelijk vlak. Deze kinderen zijn verwaarloosd, thuis op school en via de PBO daarna in de arbeids- situatie. Vaak blijkt het niet eens mogelijk de ouders van deze kinderen te bereiken als ze niet komen opdagen of altijd te laat zijn. "De hele samenleving moet in feite veranderen", zo meende hij, "omdat wij anders met z'n allen naar de knoppen gaan". Een ander probleem is dat de PBO geen wettelijke basis heeft en er dus geen sprake is van een pedagogisch- didactische situatie.

Men probeert iets te maken van heel moeilijke, emotioneel gestoorde kinderen, maar weet er vaak geen raad mee. Door de geringe begeleidings- mogelijkheden is er een minimale greep op het kind, dat in het arbeids- proces komt en daar vaak van hot naar her wordt gescholden. Bovendien zijn de materiële middelen van de PBO, dat bijvoorbeeld afgekeurde DOW wagens gebruikt voor vervoer, onvoldoende, en onbreekt het dus aan ondersteunende activiteiten. "Een stuk gereedschap in nood ontstaan, maar zeker geen vorm van onderwijs", aldus Adriaens over de PBO. Nu komt volgens hem een visie op gang dat deze kinderen slechts door re- socialisatie echt geholpen kunnen worden in bijvoorbeeld een kostschool, maar de bestaande opvangoorden zoals Scherpenheuvel en Brakkeput, die deze taak wel konden uitvoeren, zijn stuk voor stuk gesloten.

Omdat er geen voortgezet speciaal onderwijs is komen ook de gehandicapte bij de PBO terecht. Die voortzetting bestaat slechts op papier, omdat de PBO helemaal niet hiervoor geschikt is. "Als u zo'n kind naar de PBO stuurt, weet wat u doet," zo zei hij tot de schoolhoofden. "Het is de vraag of deze kinderen gemotiveerd worden door ze bij bedrijven onder te brengen, maar het enige andere alternatief is momenteel de straat, en dat is mijns inziens nog steeds erger". Volgens de laatste cijfers vallen meer dan de helft van deze kinderen af, hetgeen een duidelijk teken is dat het niet goed gaat. Hij verzocht de school- hoofden om ervoor te zorgen dat deze kinderen ook al is maar een beetje leren lezen, rekenen en schrijven voordat men ze aflevert, "want dat blijken ze vaak nauwelijks te kunnen". Vanuit het speciaal onderwijs moet volgens hem verder druk worden uitgeoefend voor een voortzettings- mogelijkheid, omdat de PBO daar totaal ongeschikt voor is.

Ten aanzien van de kinderen met een "sociale- handicap", die het op de andere scholen niet redden, meent Adriaens dat men daar reeds in de tweede of derde klas "bij moet zijn", in plaats van ze zo snel mogelijk door de basisschool te loodsen en bij de PBO te "dumpen". De basis- scholen dragen een mede- verantwoordelijkheid voor de kinderen, zo zei hij, net als de ouders en de overheid. Het bewustzijn dat er iets ernstigs mis is moet groeien, omdat de zaak anders op de fles gaat. Een aparte onderwijs- situatie voor kinderen van het speciaal onderwijs, die eventueel administratief onder de PBO kan blijven maar een ander niveau van begeleiding moet hebben kan misschien de situatie worden verlicht. "Die kinderen horen niet in dezelfde klas als de sociale probleemgevallen". Volgens de statistieken bestaat 3 tot 4 procent van het totaal aantal kinderen uit probleemgevallen, hetgeen "veel te veel" is. De PBO is een cursus, en heeft geen status als school.

Volgens PBO- adjunct directeur Henny van der Hoeven is een systeem met een andere inhoud voor de "speciale" kinderen hard nodig. Als men een andere school hiervoor eist zal de overheid echter op de financiële beperkingen wijzen. Ten aanzien van de kinderen uit de basisscholen lijkt het hem nuttig dat de basis- scholen en Sedukal beter kijken of het echt nodig is bepaalde kinderen naar de PBO te sturen. Vorig jaar bijvoorbeeld schatten de basis- scholen dat in totaal 390 kinderen naar de PBO moesten, maar toe het via de onderwijs- inspectie werd gecontroleerd stuurde men uiteindelijk maar 70. Zelfs dat is veel te veel, aldus de directeur van de PBO die destijds met 75 leerlingen begon en er nu meer dan 400 heeft, zonder al degenen die vroegtijdig afhaakten mee te rekenen. Bijna de helft van de kinderen die men vorig jaar kreeg bleken bij een test minder dan 7 woorden te kunnen lezen, zo zei hij.

De schoolhoofden wezen er van hun kant op dat het systeem waarbij de Sedukal kinderen test om te bepalen waar ze heen moeten totaal niet functioneert. In feite moet er een betere mogelijkheid zijn speciale voorzieningen voor deze kinderen te treffen als ze in de eerste en tweede klassen niet blijken mee te kunnen. Een betere coordinatie is nodig, zo bleek, omdat de spceciale scholen steeds minder aanmeldingen krijgen. Kinderen die daar eigenlijk thuis horen komen terecht bij de basis- scholen, en haken onderweg af of komen bij de PBO terecht. Het RK- schoolbestuur heeft onlangs nog een beroep gedaan op Sedukal om de kinderen van het speciaal onderwijs te komen testen. Het probleem is echter groter. De maatschappij is veranderd, er wordt minder aandacht besteed aan de kinderen, die het vanwege de sociaal- economische omstandigheden, zoals gebrekkige huisvesting, alleen niet redden.

Het is overigens wel zo dat van de kinderen die de PBO afmaken 85 procent een baan krijgt. Of daarmee ook hun sociale- emotionele problemen zijn opgelost is echter een andere vraag. Het onderwijs is er immers niet op de eerste plaats ten dienste van de economie, maar van het kind. Nodig is een mentaliteits- verandering, bij de regering, de ambtenaren, de scholen en vooral de ouders. Via gesprekken met alle betrokkenen wil men trachten te komen tot een herstructurering van de PBO, zodat men aparte klassen krijgt voor kinderen met verschillende problemen, en meer middelen om hen te begeleiden. Men denkt bijvoorbeeld eraan om de arbeids- situatie op de school zelf te creëeren voor het eerste en tweede jaar, zodat het kind begeleid kan worden. Een eerste stap is dat de basis- scholen dit jaar zo weinig mogelijk kinderen naar de PBO sturen, die er al 135 krijgt van het speciaal onderwijs. "Als we veel meer kinderen krijgen kunnen we ze het eerste jaar echt niet in de klas houden," aldus Van der Hoeven, die zei dat het aantal kinderen bij de PBO eigenlijk moet dalen wil men redelijk kunnen functioneren.

Geen medewerking voor oplossing personeelsgebrek

Bureau kindermishandeling neemt geen nieuwe gevallen

WILLEMSTAD — Het Vertrouwens- Bureau Kindermishandeling (VBK) kan geen nieuwe meldingen van kinder- mishandeling meer aannemen, omdat één van de twee sociale- werkers langdurig afwezig is en hier door de ruim van tevoren ingelichte diensthoofden ondanks toezeggingen geen adequate oplossing voor is gevonden, terwijl ook een telegram van afgelopen maandag aan twee gedeputeerden en een minister onbeantwoord bleef.

Zo verklaarde vanmorgen de arts Peter Jansen, die namens de GGD deel uitmaakt van het VKB- "disciplinair team" van nauw samenwerkende instellingen op het gebied van kindermishandeling. De instellingen zijn de afdeling Geestelijke Volksgezondheid, de dienst Sociale Zaken, de GGD, de kinder- en zeden- politie, de Voogdijraad, het Bureau voor Levens- en Gezinsmoeilijkheden en een aan het bureau verbonden vertrouwensarts. Doel van het een jaar geleden gestarte VKB- project is het voorkomen van kindermishandeling en het verbeteren van de signalering, opvang, en begeleiding van de gevallen van kindermishandeling. Volgens een persbericht hebben de resultaten het bestaansrecht van het project bewezen, niet alleen vanwege het aantal gevallen van mishandeling dat het bureau bereikte maar ook gezien de efficiëntie en spoed waarmee de zaken worden afgehandeld.

De dagelijkse werkzaamheden van het bureau, zoals de aanname van aanmeldingen, het onderzoek, de rapportage, begeleiding en de doorverwijzing naar instellingen worden gedaan door twee sociaal- werkers. Eén daarvan is vanwege ziekte en zwangerschap- verlof echter voor langere tijd afwezig. Slechts één persoon is niet in staat om alle gevallen te onderzoeken en af te werken. Het team had dit voorzien en ruim van tevoren aangeklopt bij GGD- hoofd Kibbelaar en het hoofd van de voogdijraad Josephina. Ondanks toezeggingen van hun zijde is het niet gelukt een adequate oplossing te vinden voor dit personeels- gebrek. Afgelopen maandag stuurde het team een telegram naar twee gedeputeerden en een minister, die tot nu toe echter niets van zich lieten horen.

Men ziet zich daarom genoodzaakt om voorlopig geen nieuwe aanmeldingen van kindermishandelingen te behandelen. De lopende gevallen worden zo snel en efficiënt mogelijk afgehandeld, terwijl nieuwe meldingen bij de genoemde instanties zullen moeten worden gedaan. Het team stelt te hopen dat deze aankondiging zal leiden tot het aandragen van een oplossing door de desbetreffende gezagdragers, die het belang van de jeugd voorstaan. Naar Jansen liet weten weigerde Voogdijraad- hoofd deze aankondiging middels de RVD als advertentie te laten uitbrengen, omdat hij de inhoud "politiek getint" achtte. Jansen benadrukte echter dat dit zeker niet het geval is, en dat men gewoon een oplossing wil ten behoeve van het kind. Het bureau doet volgens hem werk dat de instellingen zelf niet kunnen. Men gaat op onderzoek uit, praat met de school, buren of familie- leden, en tracht zonder contact met de politie tot een oplossing te komen.

Daarom is de vertrouwensarts ook belangrijk. Artsen die ontdekken dat een kind is mishandeld kunnen onder geheimhouding dit melden aan de vertrouwens- arts, die het weer doorgeeft aan het bureau. Door de kern van het probleem uit te zoeken kan het bureau de juiste instelling inschakelen, zoals bijvoorbeeld de AGV als het een drank- of drugs- probleem van de ouders betreft. Het team komt één keer per week bijeen om te praten over de meldingen waar het bureau mee bezig is. Men tracht in de ernstige gevallen de kinderen bij een pleeg- gezin of familie onder te brengen, en als het niet anders kan bij een jeugdinternaat. Ook wordt soms Sociale Zaken ingeschakeld om te trachten het sociale probleem dat vaak de oorzaak vormt te verlichten, en soms de FKP als het probleem in de huisvestingssfeer ligt.

Gouverneur naar Bovenwinden

WILLEMSTAD — De Gouverneur van de Nederlandse Antillen, dr. Renée Römer, brengt in de week van maandag 5 tot en met zondag 12 april een werkbezoek aan de Bovenwindse Eilanden. Hij zal verschillende projecten op de eilanden bezoeken en besprekingen voeren met de Bestuurscolleges van Saba, Sint Eustatius en Sint Maarten om zich op de hoogte te stellen van de recente ontwikkelingen op deze eilanden.

Op zijn dienstreis wordt de gouverneur vergezeld van zijn echtgenote, mevrouw J.C.I. Römer-de Vreese, zijn adjudant, majoor der mariniers, P.P. Verhulsdonk en de directeur van zijn kabinet, mr. J.A.B. Janus.

WILLEMSTAD — Een waardige viering van het vijftig jarig bestaan van de Curaçao Rotary Club was gisteravond het concert van het Venezolaanse Symfonie Orkest dat aanwezigen tot op het wegsterven van de laatste tonen volledig in haar ban had. Men speelde orkestwerken van Carreño, Brahms en Shostakovich onder leiding van dirigent Carlos Riazuelo. Maurice Hasson schitterde als solist in het vioolconcert van Brahms en kreeg daarvoor een welverdiende staande ovatie.

Veel succes oogstte het Symfonie Orkest eveneens met de prachtige uitvoering van het Curaçaose volkslied. De dirigent besloot dan ook toen het aanhoudende applaus een toegifte vereiste, het volkslied nogmaals ten gehore te brengen, waarbij hij zich naar de zaal toedraaide om het publiek te begeleiden dat uit volle borst meezong.

Zoals bekend is vanavond een tweede voorstelling van het Venezolaanse Symfonie Orkest, dit maal met andere orkestwerken en eveneens een andere dirigent dan gisteravond het geval was. De komst van het Symfonie Orkest werd mogelijk gemaakt door medewerking van de Venezolaanse regering, de PDVSA en de olieraffinaderij Isla. De entree- prijs voor dit concert kon daarom zeer laag gehouden worden. In de lobby van Centro Pro Arte is bovendien een expositie samengesteld van werken van lokale artiesten

Rectificatie

HET WAS geen verlate 1 aprilmop die de Amigoe gisteren wilde uithalen maar een streek van het bekende zetduiveltje dat er toe leidde dat premier Martina even een opvolger leek te hebben gekregen. De kop van het artikel op pagina 1 moet uiteraard niet zijn "Onderscheiding voor premier Marina" want het is minister- president Don Martina die door de "University of the West Indies" onderscheiden wordt.

FTA gaat betoging organiseren

ORANJESTAD — Tijdens het recente FTA-congres werden tot het volgende congres in augustus tijdelijk tot bestuursleden van de FTA benoemd: Juan Orlando Vrolijk, secretaris voor de afdeling casino, en Carlos Leañez tot secretaris voor de afdeling hotels. Tijdens het congres van vorig weekeinde werden diverse zaken en problemen besproken. Besloten werd dat de FTA een manifestatie zal houden — speciaal voor het hotel- en casino-personeel — om tegen de huidige gang van zaken protest aan te tekenen. Vooral in de hotel- en casino- sector zijn vele problemen speciaal ook met het oog op cao- onderhandelingen in deze sectoren. Het werk- programma voor 1987 werd goedgekeurd en de shopstewards zullen dit met hun achterban verder bespreken.

ZAKENVARIA

ROCK AND ROLL Boutique, tezamen met Alexander Fashion Institute, houdt op zaterdag 11 april een grote modeshow in de Beachbar Gazebo in het Golden Tulip Aruba Caribbean Hotel. Niet minder dan 150 stukken worden getoond, terwijl Candy Richardson (Miss Mariniers 1987) een dansshow zal verzorgen. De show kreeg de naam van «Le Hot Rock».

WASHINGTON — Zwitserland is "verrast" door het VS- rapport over wapen- leveranties aan Zuid Afrika ondanks het VN- embargo, waarin staat dat Bern dit ook heeft gedaan. Bern zei dat men als waarnemer bij de VN "absoluut niet gebonden" is door VN- resoluties. Israel reageerde opgelucht over het rapport. Men gelooft dat men na het afkondigen onlangs van lichte sancties tegen ZA een VS- vergelding heeft voorkomen voor zijn wapen- leveranties. Italie ontkende sedert dit VN- embargo machtiging verleend te hebben tot enige militaire leverantie.

BEKENDMAKING
LBA/017

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 3 van het "Arbeidsvredebesluit III" (P.B. 1978 no. 243) maakt ondergetekende het volgende bekend:

a. **het referendum onder de werknemers van "SILVER MOON PALM BEACH HOTEL & CASINO" is vastgesteld op woensdag 15 april, 1987, van 08:00 uur tot 18:00 uur, in de Aruba Room te Silver Moon Palm Beach Hotel & Casino, L.G. Smith Boulevard no. 79, Palm Beach.**
b. **aan het referendum is bevoegd deel te nemen de Federacion di Trahadornan di Aruba (F.T.A.)**
c. **bevoegd zijn aan de stemming deel te nemen, de personen vóórkomende op de lijst aangehecht aan de brief dd. 1 april 1987 van ondergetekende aan betrokken partijen.**

DE LANDSBEMIDDELAAR.
T. Tromp.

Aruba, 1 april 1987.

OPENBARE VERKOOP

Op vrijdag 10 april 1987 zal des voormiddags om 10 uur ten overstaan van notaris mr M.A. Eman of haar plaatsvervanger te haren kantore aan de Pastoor Hendriksstraat 91 te San Nicolas, Aruba, in het openbaar worden verkocht krachtens artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba:
Het recht van erfpacht tot 1 september 2018 op een perceel domeingrond ter grootte van 6.76 are met de zich daarop bevindende betonstenen opstal van een woonhuis met alle verder aanbehoren, gelegen en staande aan de zuidzijde van de Shakspearestraat te Mon Plaisir - Oranjestad, kadastraal bekend als eerste afdeling, sectie B, nummer 661, en plaatselijk bekend als Shakespearestraat 24.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen vóór de veiling en houden onder meer in dat van iedere bieder of koper gevorderd kan worden een bankgarantie over te leggen, afgegeven door een plaatselijke bank en tenminste gelijk aan zijn bod, vermeerderd met de kosten, dan wel één of meer borgen te stellen tot zekerheid voor de nakoming van al zijn verplichtingen.

NOTARIS MR M.A. EMAN,
Tel. 45567 of 46524

MOSKOU — De Communistische partij in de SU- republiek Kazachstan is een campagne begonnen om het vertrouwen in de partij te herstellen. In december deden zich daar nationalistische rellen voor.

Spoedvergadering MEP- wijkleiders

ORANJESTAD — Te Rooi Lamoenchi wordt morgen (zondag) om halfelf een spoedvergadering van wijkleiders en aanhangers van de MEP gehouden. Er zal voornamelijk gesproken worden over de ontwikkelingen op staatkundig gebied van de laatste tijd alsmede over de economie van Aruba.

WAT BETEKENT HET voor een mens om blind, in hoge mate bijziend, verziend of lichtschuw te zijn? Wat betekent het om de wereld om je heen onhelder of half donker te zien? Wat betekent het als voor altijd het grootste gedeelte van het gezichtsveld is weggevallen of als de ogen niet kunnen stilstaan?

Kijken kan dan zo'n grote inspanning vergen dat men heel snel vermoeid wordt en genoodzaakt is verder "slechts" te luisteren. Er zijn vaak hulpmiddelen nodig om "te zien", een dikke bril, een loupe. Vaak een last op zichzelf: Herinnert u zich dat zielige meisjes met die dikke bril achterin de klas. Sommige dingen mogen soms niet, zoals hard rennen of zwemmen, vanwege beschadigingen aan de ogen. En dan zijn er nog vaak eindeloze operaties.

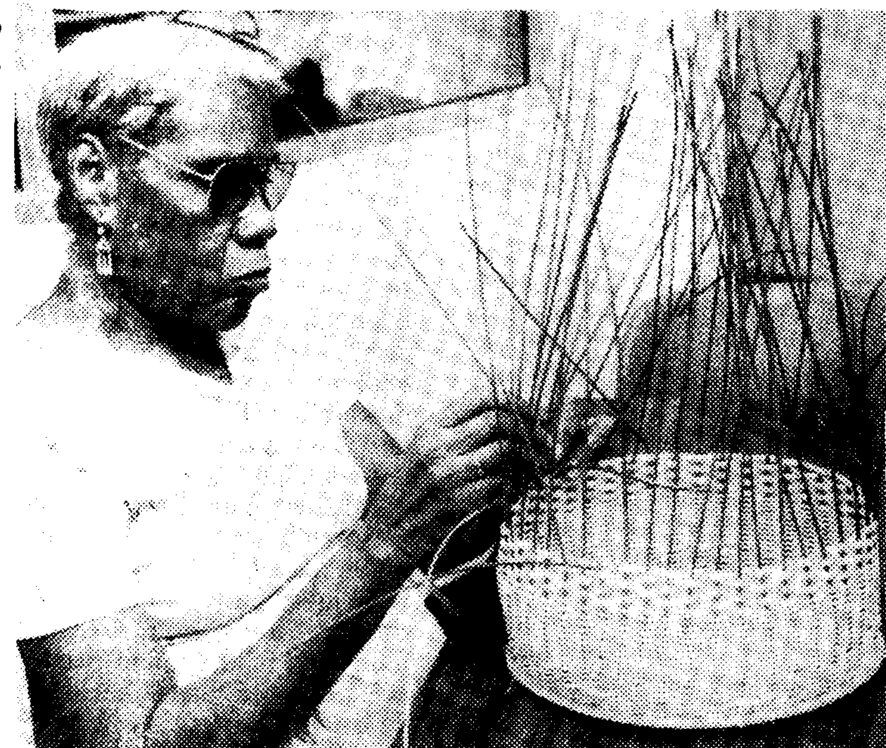
Een ander aspect is de onzekerheid van de omgeving, met andere woorden de mensen weten niet hoe ze op iemand met een handicap moeten reageren, en dan is er nog de onzekerheid van de persoon in kwestie. Ten aanzien van de slechtzienden heerst er vaak verwarring: "Kun je nu wel zien of niet?" Ten aanzien van blinden reageren mensen vaak in be- of veroordelende zin; "Kun je wel alleen naar de stad?", "Kun je wel een kind krijgen en dat opvoeden?" Alle goedbedoelde raadgevingen ten spijt blijkt het vaak dat blinden onderschat worden. De reactie van slechtzienden of ouders van slechtziende kinderen is: ontkennen dat je slecht ziet, waardoor de persoon in kwestie soms van kwaad tot erger komt.

Als je blind of slechtziend bent, ben je in feite gehandicapt. Aan het begrip gehandicapt zijn drie hoofdaspecten te onderscheiden: namelijk de fysieke beperkingen die aan je handicap zijn verbonden, de hoedanigheid van de ruimtelijke omgeving, zijn de ruimtes en je leefomgeving aangepast aan je handicap en de hoedanigheid van de sociale omgeving, kunnen de mensen om je heen met je handicap goed omgaan? In feite betekent gehandicapt zijn in meer of mindere mate dat een aantal manieren om je te gedragen niet mogelijk is: een blinde kan bijvoorbeeld niet elk willekeurig boek uitkiezen om te lezen.

Bepaalde "afwijkingen" roepen in de samenleving reacties op. Met andere woorden aan het begrip gehandicapt-zijn, zijn allerlei waarden en normen verbonden. Ook de beleving van de gehandicapte persoon zelf wordt hierdoor beïnvloed. Veel mensen hebben vaak een negatieve dan wel een "zielige" manier van invullen van het gehandicapt-zijn. Ze drukken dan heel sterk hun waarden- en normen- patroon op een handicap maar realiseren zich niet dat ze zelf van de ene op de andere dag gehandicapt kunnen worden of dat ze gehandicapte kinderen kunnen krijgen en dat gehandicapte mensen heel gezonde, valide kunnen krijgen.

De blindenzorg op Curaçao staat nog in de kinderschoenen

Als ze zich dit zouden realiseren, dan zouden ze misschien de gehandicapte niet in een of andere speciale hoek neer zetten.

Alle pogingen om te formuleren wat nu in feite precies gehandicapt-zijn inhoudt, zijn vaag en veelal zonder inhoud. Het komt er veelal op neer dat de mens met een handicap zijn handicap als een persoonlijk noodlot moet zien. Al deze factoren maken dat de mensen met een handicap min of meer buiten de maatschappij worden/zijn gesloten.

Historische, sociale en culturele achtergronden bepalen de grens tussen normaal (valide) en niet-normaal (gehandicapt). Dat hierdoor de nodige verschillen in de manier waarop men naar bepaalde handicaps kijkt, kunnen voorkomen, mag blijken uit het volgende citaat van de filosoof Cicerus nog voor het begin van onze jaartelling: "Blindheid en doofheid kunnen zeer verrijkende bijzondere kenmerken zijn. Het is niet alleen mogelijk deze te compenseren, maar er bestaan geneugten van duisternis en stilte die de ziende en horende mens nooit zal kunnen ervaren". Vergelijkt u deze mening over het blind en doof zijn maar eens met de manier hoe men er momenteel over denkt.

Hoe zwaar een handicap weegt, hangt af van de autoriteit van de maatschappelijke definities en van de kracht waarmee men op de gehandicapte het toepasselijke maatstaven afwijst. Met andere woorden, als de maatschappelijke norm voor wat goed, mooi, volmaakt enz. heel duidelijk is en onder de mensen heel sterk leeft en wordt nagestreeft (denk u maar eens aan Hitler- Duitsland) dan zal men ook sterker zijn handicap als gehandicapt-zijn ervaren dan in een andere maatschappij waarin deze normen niet zo sterk leven.

In hoeverre een mens die blind of slechtziend is zichzelf ziet als geïsoleerd, afhankelijk van anderen, hulpeloos, bedrukt omdat de communicatie met de omgeving minder is, hangt onder andere af van de mogelijkheden, die visueel gehandicapten hebben of krijgen. Wanneer je niet leert stoklopen, kun je niet naar buiten, wanneer je geen braille leert, kun je niet lezen enz.

De Sociedad National di Siegunan bestaat nu 15 jaar. Wat werd/wordt er zoal gedaan om de zelfstandigheid en/of de zelfredzaamheid van de visueel gehandicapte mensen in de Curaçaose samenleving te vergroten?

Hoe begon deze stichting en waar staat ze nu? Hierover een gesprek met de heer F. Willem, voorzitter van de Sociedad.

In 1971 is de stichting opgericht, een particulier initiatief, tot die tijd was er nog geen georganiseerde "blindenzorg" op de Antillen. Aanvankelijk worden in de consistorie van de Ebenezer Church wekelijks blinden- bijeenkomsten gehouden. In die tijd waren van 145 visueel gehandicapte mensen, namen en adressen bekend. Van het ene gebouw trok men naar een andere; een steeds grotere behuizing werd er noodzakelijk. Er werden ook reeds in die tijd braille- lessen gegeven en er werden regelmatig excursies georganiseerd.

In 1974 is men in een zodanig stadium beland, dat men de blindenzorg verantwoord verder wil uitbouwen. Er komt iemand voor een werkbezoek van de blindenvereniging in Nederland naar de Antillen. Men gaat streven naar een eigen centrum en men wil de dienstverlening aan visueel gehandicapten inhoudelijk gaan onderbouwen. Eind 1974 wordt een visueel gehandicapte onderwijzeres uitgezonden naar Nederland voor een opleiding, waarvan zij in 1976 terugkeert. Thans werkt zij nog steeds als betaalde kracht in het centrum. In die tijd wordt er eveneens begonnen met uitleen van het gesproken boek. Langzaam komt een en ander van de grond, binnenkort hoopt men een eigen opnamestudio in gebruik te kunnen nemen. Ook Papiamentstalige boeken kunnen dan beluisterd worden.

In 1980 kon het moderne blindencentrum in gebruik genomen worden, het was geen gemakkelijke weg om een dergelijk gebouw uit de grond te stampen echter zeker het wachten waard. Vanaf die tijd werd er gewerkt aan een vergroting van de professionalisering van het geheel onder andere door het aantrekken van maatschappelijk werk(st)ers en de bijscholing van vrijwillig(st)ers. In het blindencentrum aan de Corrieweg vinden momenteel allerlei activiteiten plaats. Er is in het centrum onder andere een afdeling maatschappelijk werk, een afdeling home teaching, een braille bibliotheek, een gesproken boek- bibliotheek, een instructie keuken en een grote ruimte voor groepsbijeenkomsten.

Kunt u een schatting maken van het aantal visueel gehandicapten?

"Er zijn ongeveer 450 blinden en slechtzienden op Curaçao, maar ik denk dat deze schatting waarschijnlijk hoger uitkomt in de praktijk. Een heleboel mensen schamen zich hier nog voor hun handicap. Met name een schatting van het aantal slechtziende kinderen is nog moeilijk. Dezen bezoeken het reguliere onderwijs en ouders willen vaak voor de buitenwacht niet weten dat hun kind gehandicapt is. De ouders hebben vaak last van een schaamtegevoel, hun belangstelling lijkt daardoor vaak minimaal".

De doelstelling van de vereniging, een zo volledig mogelijke integratie van blinden en slechtzienden in het maatschappelijk en cultureel leven en het scheppen van betere levensomstandigheden is nogal een klus. Hoe aangepast is de Curaçaose samenleving aan deze integratie?

"In feite zijn er geen voorzieningen voor gehandicapten op Curaçao. De situatie is niet aangepast aan gehandicapten, of dit nu blinden of motorisch gehandicapten zijn. De arbeidsmarkt- situatie in haar algemeenheid is slecht, maar in het bijzonder wat betreft gehandicapten en het ziet er niet naar uit dat dat voorlopig verandert. Een gehandicapte wordt nog niet als een volwaardige persoon gezien".

Het werk in het blindencentrum kent vele componenten, zoals begeleiding, het geven van adviezen, informatie verstrekking enz. Hoe staat het nu met alles?

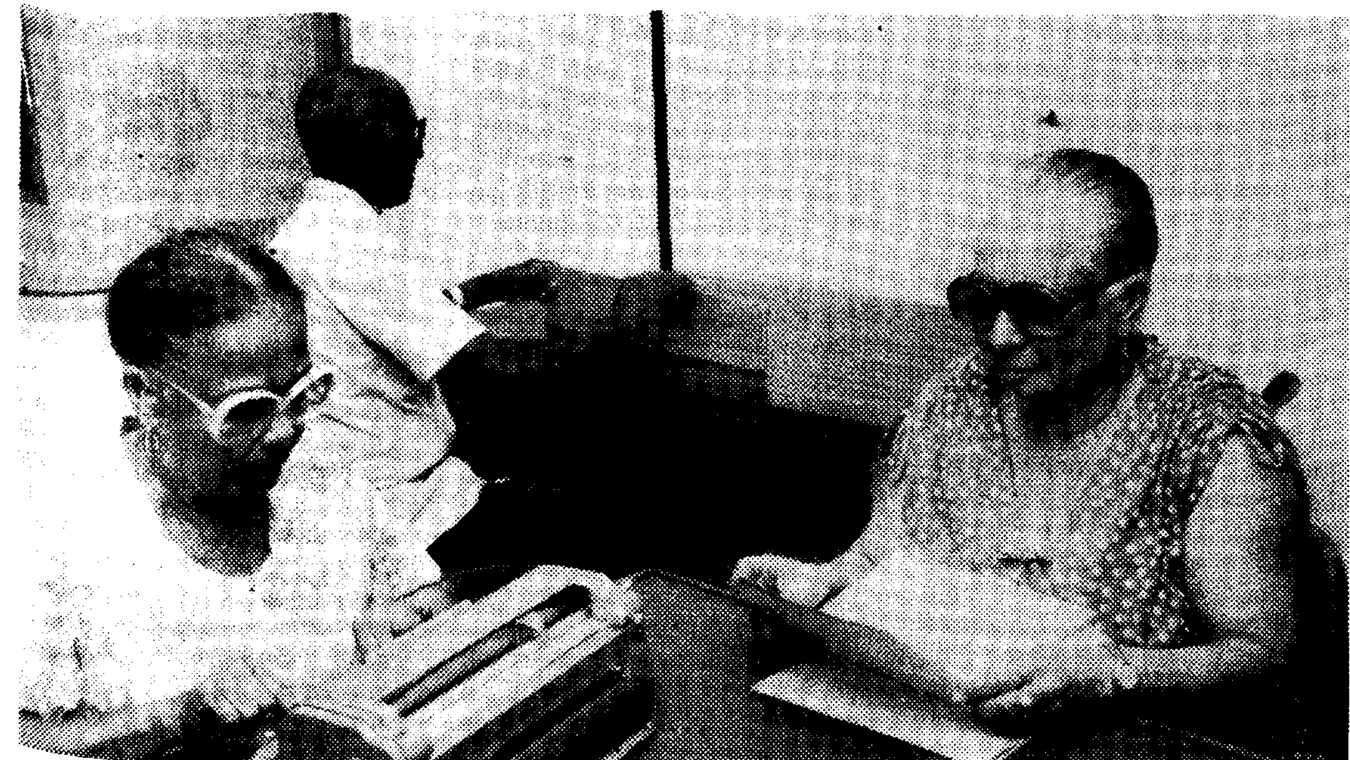
"In feite gebeurt er het meeste op het gebied van opvang en begeleiding. De maatschappelijk werkster onderhoudt contacten met visueel gehandicapten nadat deze uit eigen beweging contact hebben gezocht. Er wordt gekeken wat een bepaalde persoon wil en dan wordt iemand gewezen op de mogelijkheden. In het centrum kunnen mensen volop creatief bezig zijn. Ook worden bewegings- lessen gegeven. Qua vorming in de zin van het geven van cursussen etc. gebeurt er nog niet zo veel, hopelijk wel in de toekomst. Echte gestructureerde en gecontinueerde trainings- adviezen worden er helaas ook nog niet gegeven. In feite hebben we een enorm gebrek aan man- power. We kunnen zeker wel drie professionele krachten erbij gebruiken. We zouden erg graag over de middelen beschikken, om naar "buiten" te gaan en te onderzoeken waar de mensen zijn die niet ons centrum binnenkomen. Met name jonge mensen zien we hier niet zo erg veel".

Hoeveel vrijwilligsters komen er op het centrum?

Ongeveer zeventig, het zijn veelal huisvrouwen, die een beperkte tijd kunnen besteden, de hoeveelheid tijd die elke vrijwilligster besteden kan, varieert. In de toekomst willen wij deze vrijwilligsters gaan indelen, gaan bekijken hoeveel tijd elk kan besteden en wat de kunde van ieder is. Het "werk" dat er gedaan wordt, is wel vrijwillig, maar niet vrijblijvend. We willen dan ook cursussen gaan geven voor deze mensen".

Loopt het streven naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan als

Als blinde ben je ook gewoon een mens

EEN GESPREK MET een blinde bezoeker van het centrum: Willem Belioso.

Ben je altijd blind geweest?

"Ik ben slechtziend geboren, mijn ouders wisten niet dat ik niet goed zag. Op school in de eerste klas zei de onderwijzer: je kunt niet op het bord zien. Deze man gaf mij een brief en stuurde me naar de oogarts. Ik heb een bril gekregen, maar kon tóch niet goed zien. Ik ben tot 12 jaar op school gebleven in de tweede klas, toen zeiden ze je kunt niet op school blijven, je moet naar huis.

Mijn zus heeft mij geholpen, maar ik kon niet in een boek kijken. Op mijn 15e jaar ging ik naar een timmerman die mij van alles heeft geleerd. Hier bleef ik tot ongeveer 20 jaar. In 1971 ben ik naar een dokter gegaan en ik zei dat mijn ogen achteruit gingen, maar de dokter zag geen probleem. Maar ik zag nog maar op een afstand van 4cm. Ik probeerde naar Nederland te gaan, maar men zei dat het nog niet zo slecht was. In 1974 ben ik wéér naar de dokter gegaan, ik ben toen geopereerd, maar het was reeds te laat".

Wat deed je in de jaren hierna?

"Deze jaren waren heel moeilijk. Van 1974 tot 1977 zat ik erg in de put. Ik dacht dat ik niets meer kon doen en dacht telkens: ik ben liever dood. Maar in 1975 kwam ik op het blindencentrum en ik kreeg drie keer per week braille-les. Na ongeveer drie jaar kreeg ik geen les meer, ik kon boeken lezen".

Wat ging je verder doen?

"In 1983 ben naar Nederland gegaan, met behulp van de maatschappelijk werkster is het gelukt. Ik ben naar het revalidatie- centrum Loo 't Erf gegaan".

Hoe is dat verlopen voor jou? Wat heb je er zoal geleerd?

"Ik heb leren koken, strijken, alles wat ik vóór deze tijd nooit had gedaan. Ik heb mobiliteit-les gehad, op straat leren lopen. Ik heb geleerd voor mijzelf te zorgen. Ik heb ook muziek geleerd, ik ben ook verder gegaan met houtbewerking, daar ben ik goed in. Ik kan alles zelf doen, stekkers repareren, fietsen maken etc."

Vond je het prettig?'

"Ja, ik heb er een hele fijne tijd gehad, eigenlijk heb ik alles in drie maanden geleerd. Ik kon alleen de trein nemen en alles".

Hoe heb je het geleerde hier op Curaçao in de praktijk gebracht?

"Toen ik terug kwam, ging ik in een band spelen. Ik heb braille- typen geleerd en ik schrijf(vertaal) een boek voor blinde- en slechtziende kinderen, dit is schoolmateriaal. Ik kan mij goed zelfstandig bewegen, maar in Curaçao is het ondoenlijk om over straat te lopen, er zijn geen trottoirs, die zijn niet goed. Curaçao is niet op gehandicapten berekend. Momenteel zijn we bezig zoals reeds gezegd met een studie- project, braille materiaal maken ten behoeve van blinde- en slechtziende mensen. Ik hoop dat dit in de toekomst betaald werk wordt".

Als je jezelf vergelijkt met mensen die niet de kans hebben gehad om te revalideren, zie je dan verschillen?

"Het verschil is heel groot hoor. Ik begeleid mensen hier. Een verschil is bijvoorbeeld in het lopen, ik kan mij daar heel goed op concentreren, raak niet in paniek. Ik kan heel goed lopen, ik heb bijvoorbeeld geleerd dat als ik iets laat vallen, ik **niet** moet doorlopen, maar stilstaan en me dan bukken en zelf zoeken. Ik kan sleutels vinden. Ik heb het idee dat mijn hele activiteit anders is. En weet je wat ik geleerd heb, dat ik een mens ben niet als mensen die zien. Ik moet dat de mensen hier leren, ze denken dat wanneer ze blind zijn, ze niet meetellen. Ik kan alles doen, naar een feest gaan, in gezelschap zitten. Mensen durven hier niet zo veel, maar ik wel. Ik heb geleerd te durven. Bijvoorbeeld als iemand tegen mij zegt, haal daar en daar de post, dan zeg ik leg het me uit en ik ga, maar de mensen hier durven dat niet. Ik ga zoeken en ik vind het. Als je mensen motiveert, kunnen ze iets, je bent niet dood. Als blinde kun je heel veel. Mensen zijn hier niet zo goed gerevalideerd, er is hier geen revalidatiecentrum. Hopelijk binnen een paar jaar wel".

Wat kan er hier aan de situatie worden verbeterd?

"We moeten meer professionele mensen hebben, mensen die weten hoe blinde mensen te begeleiden, die zijn hier niet. Soms weten we niet wat we moeten doen in het centrum hier, dan vervelen wij ons. Terwijl iedereen iets kàn doen, ook oude blinde mensen. Zij kunnen ook knopen leren naaien, koken, wassen etc. Het zou fijn zijn wanneer er hier meer gedaan kon worden".

Heb je verder nog iets te zeggen?

"Mensen zouden moeten weten hoe een blinde is, wat een blinde nog kan doen. Het is de bedoeling dat er wel nog mogelijkheden zijn voor blinden, dat deze ook gegeven worden".

een rode draad door datgene wat er op het centrum gebeurt?

"In feite zouden wij daar veel gerichter aan willen werken, bijvoorbeeld we beschikken over een bijzonder goed geoutilleerde instructie-keuken waar mensen (weer) kunnen leren koken etc., helaas hebben wij geen persoon, die daar met de mensen werkt. In een eerdere fase hebben we een wandelgroep gehad, dan gingen mensen met een danstherapeut, die hier tijdelijk was, de stad in boodschappen doen. Jammer die is er niet meer, ook hier moet ik zeggen het streven is dat deze groep er weer komt. Er zijn ook een heleboel "klussen" die wij tussendoor doen, zoals het vergroten van lesmateriaal voor scholen. Wat betreft het materiaal zijn we goed geholpen door het Julianafonds. Om zoals eerder gezegd echt naar zelfstandig functioneren toe te werken zouden wij over meer professionele mensen moeten beschikken".

Een heleboel nog te vervullen wensen, bent u toch optimistisch voor de toekomst?

"We zijn zeker optimistisch voor de toekomst. Sinds kort hebben we een nieuwe kracht, het is de bedoeling dat zij activiteitenbegeleidster wordt. Een aantal taken, dat wij als blindencentrum hebben, kan en moet zeker verbeterd worden, maar daarvoor zouden we eerst meer materiële middelen moeten hebben, meer mensen om hier de zaak aan te pakken. Er gaan ook minder kinderen naar Nederland. Men is van het idee afgestapt om te voorkomen dat de kinderen vervreemden. Na de basisschool echter zullen ze toch naar Nederland moeten, want hier op Curaçao hebben we dan geen verdere mogelijkheden voor ze. We zouden graag willen dat er meer jonge leden zouden binnenkomen, kortom we hebben nog erg veel wensen. Ter ere van ons derde lustrum hadden wij een seminar georganiseerd hier is ons ook duidelijk geworden dat ons in de nabije toekomst nog erg veel taken wachten".

HOME TEACHING

Nog even een kijkje op de afdeling Home teaching van het centrum. Hier werken twee dames, één onderwijzeres is zelf blind, zij is degene die hier reeds jaren werkt en die een aanvullende opleiding in Nederland heeft gehad. Er worden twee taken vervuld, er wordt onderwijs gegeven aan drie blinde kinderen. De blinde mevrouw heeft twee kinderen onder haar hoede, de andere één. Zij heeft daarnaast nog een andere taak. De vakken zijn toch min of meer verspreid over de beide onderwijskrachten, dat wil zeggen ze werken aanvullend. Bijvoorbeeld excursies en expressievakken moeten door een ziend iemand gegeven worden. Een stelregel die deze vrouwen bij hun onderwijs-methode hanteren is: de kinderen leren zich zo normaal mogelijk te bewegen in de maatschappij.

Een tweede taak bestaat uit het geven van adviezen aan leerkrachten en zo mogelijk ook ouders van slechtziende kinderen. Momenteel gaat het hier om tien kinderen, die verspreid over verschillende scholen zitten. Er zijn er zeker meer, maar de ouders willen het niet weten, aldus deze onderwijskrachten. Voor het onderwijs aan blinde en slechtziende kinderen, heb je andere middelen nodig. Helaas zijn deze attributen vaak duurder. Er zou een opbouw van materiaal tot stand moeten komen, op dit soort middelen mag er niet bezuinigd worden, zo stellen beide dames. Wat andere kinderen middels aanschouwend onderwijs kunnen leren moet bij deze kinderen door voelen, bijvoorbeeld in de biologieles kun je plaatjes laten zien, voor deze kinderen echter heb je een pop nodig die je uit elkaar kunt halen etc.

SYMPOSIUM

Tijdens het symposium is een aantal zaken aan de orde geweest. De workshops, die georganiseerd werden, hadden alle tot doel om tot een verdergaande professionalisering van de gehele dienstverlening aan visueel gehandicapten te komen in de toekomst. Thema's, die in de workshops aan de orde kwamen, waren o.a. het onderwijs aan slechtziende kinderen. Het was voor het eerst dat leerkrachten, die een slechtziend kind in hun klas hebben, met collega's konden praten over de bij dit onderwijs voorkomende problemen. Natuurlijk namen aan deze workshops eveneens stafleden van het centrum deel, bovendien werd erg druk gebruik gemaakt van de kennis van mevrouw Dalis de Lim Yeung, een uit Panama afkomstige expert op dit gebied. Deze mevrouw gaf tijdens het symposium op meerdere terreinen adviezen.

Eén workshop had als onderwerp mobility-training. Om het besprokene in de praktijk te brengen werd er ter afsluiting van het symposium geoefend met enkele nieuwe leden van de vereniging. Mensen, die nog niet eerder enige vorm van begeleiding op dit gebied hadden gehad. Zowel de deelnemers aan het symposium als de leden van de vereniging waren diep onder de indruk van de praktijk-training en haar resultaten. Een aantal mensen, dat lid is van de vereniging heeft reeds vaker de wens geuit om (weer) in het arbeidsproces te worden opgenomen. Hiervoor werd een speciale workshop belegd, de mogelijkheden van en voor visueel gehandicapten werden geëxploreerd. Er bleek dat naast de sociale werkplaats Sta. Martha wel degelijk bij sommige lokale bedrijven mogelijkheden bestaan. Natuurlijk kan een en ander niet van vandaag op morgen gerealiseerd worden, maar wanneer visueel gehandicapten in staat gesteld konden worden kennis en vaardigheden op te doen, zou zeker een aantal van hen een plek in het arbeidsproces kunnen bezetten.

Er werden nog meer workshops gegeven, de meeste hadden een thema dat gericht was op het zelfstandig functioneren van visueel gehandicapten. Men hoopt bovendien geleidelijk te kunnen overgaan tot een integratie in de maatschappij van visueel gehandicapten. Er kan alleen sprake zijn van integratie wanneer de maatschappij zich bewust is van en voorbereid is op de behoeften van blinden en slechtzienden. Effectieve voorlichting is één van de zaken die in de toekomst meer aandacht verdienen. Men is hard aan het werk momenteel, er blijft contact met mevrouw Dalis de Lim Yeung en de follow-up is gepland voor begin juni.

LANGE WEG

Het centrum Sociedad Nacional di Siegunan, is werkelijk een prachtig gebouw, maar de situatie van blinden en slechtzienden is nog lang niet optimaal, zo duidelijk geworden. In de jar dat de vereniging bestaat is veel gebeurd, nu bij het vijftie jarig bestaan is er een pas op plaats gemaakt. De noodza aan een nauwkeurig uitgewer werkplan met taakverdeling tijds-indeling is groot. Wanne zo'n werkplan er eenmaal is, zu len er genoeg mensen moet zijn om de zaak draaiende te ho den en verder uit te bouwen. V sueel gehandicapte mensen he ben net als iedereen rechten wensen die uit het leven van a dag voortvloeien. In gesprek m sommige bezoekers vertelde e meneer het volgende: "Ik ben 1982 definitief blind geworde Ik ben blij dat ik hier kan kome Maar wat ik écht zou willen, les om iets te leren om weer z mijn brood te verdienen. Want vind het nog steeds erg, dat ik d niet meer kan. Ook zou ik gra materiaal hebben om thuis ie te doen te hebben op de dagen d ik niet op het centrum kom".

Op weg naar integratie, e lange weg, een weg waarbij a twee kanten begonnen mo worden. Mensen met een visue handicap zouden de kans moete krijgen zich zo optimaal mog lijk te ontwikkelen, zichzelf emanciperen. En "de maa schappij" zou moeten beginne meer open te staan voor wat mogelijkheden zijn die visue gehandicapte mensen hebbe Wanneer visueel gehandicapte ieder de voor hun eigen situat noodzakelijke begeleiding zo den krijgen, zouden er mense "gevormd" worden die zelfsta dig hun leven konden inrichte Mensen die zich minder onzeke zouden voelen, minder afhank lijk, vanzelf zou dan de houdin van "anderen" langzamerhan veranderen.

DIANA MONISSE

Braille-methode óók in het papiaments

PRAKTISCH VANAF HET begin van de oprichting van de Sociedad National di Siegunan in 1972 werden er braillelessen gegeven aan mensen met een visuele handicap. Dit werk is altijd gedaan door vrijwilligsters. Eén van de vrijwilligsters van het eerste uur mevrouw Ligia van Meeteren-Henriquez, heeft op een bijzondere wijze bijgedragen aan het leren lezen van blinden en slechtzienden. Mevrouw van Meeteren kan het allemaal zeer boeiend en geestdriftig vertellen.

Het leven en het werk van Louis Braille heeft altijd reeds haar interesse gehad zo vertelt zij, toen men bij de vereniging voor blindenzorg vrijwilligsters vroeg was zij er direct bij. In het begin was het echt pionierswerk. De boeken waarin de methode stond die toentertijd gehanteerd werd voor de braillelessen, kwamen niet in chronologische volgorde aan. Over boek III beschikte men het eerste, "hierdoor was je wel gedwongen om alles terug te vertalen het alfabet was het enige waarover men verder beschikte", aldus mevrouw Van Meeteren. Hoe ziet het braille-alfabet er nu uit? Het systeem dat L. Braille heeft bedacht bestaat uit cellen, waarin maximaal 6 punten voorkomen. Niet meer dan 3 in de hoogte en 2 in de breedte, vergelijkbaar met een domino-steen, alleen kleiner. Met de vingertoppen kun je over het papier voelen en zo lezen wat er staat.

In 1976 kwamen er twee mensen uit Nederland (home-teachers) en dezen introduceerden een nieuw en modern overdrachts-systeem door de heer Maréchall ontwikkeld. Deze heer Maréchall heeft mevrouw Van Meeteren geïnspireerd om een methode in het Papiaments uit te werken gebaseerd op zijn systeem. Mevrouw Van Meeteren heeft de overdracht van Maréchall tot op de voet gevolgd, met name voor de accenttekens moest er wel worden bijgevoegd. "Deze methode is geheel logisch in elkaar gezet", aldus mevrouw Van Meeteren, "de tastzin wordt geheel ontwikkeld, de leerling moet zelf voelen én denken". De vertaling naar het Papiaments is gemaakt om leerlingen te begeleiden die de Nederlandse taal niet voldoende beheersen.

In 1984 is de fonologische spelling definitief geworden, mevrouw Van Meeteren heeft hierover eerst zelf een cursus gevolgd, alvorens de eerder vertaalde methode aan de 'nieuwe' spelling aan te passen. De moeilijkheid bij het maken van een methode, toepasbaar in het Papiaments was dat er tekens in deze taal voorkomen (met name accenttekens) die in andere talen (en ook in de oorspronkelijke taal het Frans) niet voorkomen. Dit heeft zij als volgt opgelost; bepaalde letters zijn bij andere talen 'geleend', er zijn symbolen gebruikt die in het Papiaments niet voorkomen. Wanneer een bepaald symbool wèl voorkomt wordt er gebruik gemaakt van een herstelteken. (bijvoorbeeld in plaatsnamen).

Een hele klus dit werk, maar dankzij het doorzettings-vermogen van mevrouw Van Meeteren kunnen mensen met een visuele handicap aan de hand van een uitstekende papiamentstalige methode leren 'lezen'. Inmiddels zijn er verschillende braille-instructrices opgeleid, is en wordt er materiaal gebrailleerd ten behoeve van het onderwijs aan blinde- of slechtziende kinderen en bovendien wordt er aan moeders van deze kinderen ook het een en ander geleerd.

BRAILLE-ALFABET PAPIAMENTU
(E puntonan diki ta forma e lèternan)

a á b c d e è é f g h i í j

k l m n ñ o ò ó p q r s t u

ù ú ü v w x y z

ch sh ç

siñal di sifra 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Signo di puntuashon

, ; : . ? ! ( ) " * "

Signo Partikular

apostròf - kursivo signo di korekshon signo di lèter kapital signo di lèter kapital permanente

Fascinerende studie van Franstalige Caribische romans

"Schrijvers op zoek naar het paradijs"

DE LONDENSE UITGEVERIJ Heinemann verzorgt naast haar «Caribbean Writers Series» een langzaam groeiende reeks «Studies in Caribbean Literature».

Hierin verschenen tot nu toe de licht gereviseerde «second edition» van Kenneth Ramchands «The West Indian Novel and its Background» (besproken in *Napa* van vrijdag 1 november 1985), Lloyd W. Browns «West Indian Poetry» (besproken in *Napa* van vrijdag 17 januari 1986) en Sandra Puchet Paquets "The Novels of George Lamming». Aan dit drietal werd afgelopen jaar een fascinerende studie van een zestal romans uit de Franstalige Caribische literatuur toegevoegd door Beverly Ormerod, onder de titel *An Introduction to the French Caribbean Novel*. De romans die Ormerod aan een kritische analyse onderwerpt, zijn voor een deel ook vertaald naar het Engels (een ervan ook naar het Nederlands), wat haar keuze mede beïnvloed zal hebben voor juist die romans — anderzijds betreft het hier zonder twijfel hoogtepunten uit de Franstalige Caribische literatuur. Ormerod koos voor twee Haitiaanse auteurs, Jacques Roumain en Jacques Stéphen Alexis, waarvan respectievelijk *Gouverneurs de la Rosée* (oorspronkelijk 1946, vertaald in het Engels, *Masters of the Dew*) en *Compère Général Soleil* (uit 1955) zeer gedetailleerd worden geanalyseerd en geïnterpreteerd. Van de Franse Antillen komen aan bod Edouard Glissant's *La Lézarde* (1958, recentelijk opgenomen in Heinemann's CWS, *The Ripening*), Joseph Zobels *La Rue Cases-Nègres* (1950, Engelse vertaling onder de titel *Black Shack Alley*), Michèle Lacrosils *Demain Jab-Herma* (uit 1967) en Simone Scharz-Barts *Pluie et vent sur Télumée Miracle* (1972, Engelse vertaling *The Bridge of Beyond*, Nederlandse vertaling *Wind en Zeil*) (1).

Vertrekpunt van haar studie is Aimé Césaire's zeer lange gedicht *Cahier d'un retour au pays natal* (2), volgens Ormerod «the best-know and probably the most influential work in French Caribbean Literature». Césaire's *Cahier* — ongetwijfeld dè exponent van de Afrikaans-Caribische *Négritude*-beweging — tekent de terugkeer van de dichter naar zijn geboorte-eiland Martinique na een jarenlang geestelijk ballingschap in Frankrijk te hebben doorgebracht. Deze ballingschap blijkt bij terugkomst veel diepgaandere en pijnlijkere vormen te hebben, en bovendien niet uitsluitend hemzelf, maar de gehele Afro-Antilliaanse bevolking te (be)treffen.

Een absoluut gebrek aan trots, een schrikbarende apathie, een gemis aan vertrouwen in zichzelf en de eigen groep kenmerken een vervreemding, bewerkstelligd door het vernietigende verlies van het pre-coloniale Afrika — het vermeende "paradijs" van vrijheid, waardigheid en welzijn — de eeuwenlange slavernij en haar erfenis van onderdrukking en uitbuiting. Het *"retour"* waarover de titel spreekt, wordt vervolgens een terugtocht, niet zo zeer naar het eiland, maar naar het diepste "ik" van de dichter en van zijn volk door een herontdekking en een herwaardering van het Afrikaan-zijn. Met de scherpe veroordeling van het kolonialisme en het afwerpen van het Europese waarden- en normenpatroon die de neger slechts schaamte, bitterheid, vernedering en (zelf)vernietiging brachten, wordt het "Afrika" in hen in ere hersteld De Afrikaanse kwaliteiten die door de Europese beschaving worden verguisd, worden juist door Césaire als voorbeeldig voorgehouden. Tegenover de Europese "rede" plaatst hij "gevoelens, intuïtie, spontaniteit, instinct, sensualiteit, natuur".

"Heiá voor hen die nooit iets hebben uitgevonden
Heiá voor hen die nooit iets hebben verkend
Heiá voor hen die nooit iets hebben getemd"

Het accepteren en als waardevol erkennen van deze "négritude" schuift Césaire naar voren als de oplossing van de (Afro)Caribische identiteits-crisis.

De ingrijpende, ver reikende uitwerking van de slavernij wordt feitelijk door geen enkele (Franstalige) Caribische auteur — in deze eeuw wel te verstaan — ontkent. Césaire was niet de eerste Franstalige auteur in de regio die daarop wees, wèl de eerste meest agressieve in het aanwijzen van de schuldigen en het (dwingende) aanreiken van de "négritude" als panacee.

Slechts weinige Afro-Caribische auteurs hebben Césaire's aanklacht tegen het kolonialisme aangevochten, noch zijn tekening van de Cariben als doordrengt van "vervreemding". Césaire's "wondermiddel" van de "négritude" is echter niet zonder meer overgenomen. De verheerlijking van de Afrikaanse, natuur-lijke emoties en instincten, en de geïmpliceerde ontkenning van intellectuele prestaties bij de Afrikaanse mens was voor velen "een rots der struikeling". Dat deze "négritude" een daadwerkelijk houvast in de bestaande sociaal-politieke dilemma's zou kunnen zijn, werd van meet af aan betwijfeld. Door een dergelijke eis aan een *gedicht* te stellen, wordt misschien wel geheel voorbij gegaan aan de mogelijkheden van de poëzie. Feit is echter wel, dat vele auteurs ná Césaire eveneens op de een of andere wijze een "oplossing" voor de bestaande Caribische ellende (in het bijzonder voor een groot deel van de Afro-Antillianen) aandragen. Of, in woorden van Ormerod, «the vision of future release, of salvation through a personal spiritual renaissance or through some magical redemption and restoration at the national level». Césaire's "négritude" is dan één voorbeeld van "spirituele wedergeboorte" tussen verschillende andere die nog zouden volgen. Het *Cahier* is dan één van de questes naar het (verloren) paradijs.

Zelfs een vluchtige lezing van de door Ormerod bestudeerde romans brengt de gepresenteerde uitweg wel naar boven, zoals het Marxisme (bij Roumain en Gissant), educatie (bij Zobel), een onwankelbare integriteit (bij Schwarz-Bart). Ormerod heeft in haar studie echter vooral de nadruk gelegd op een gedetailleerd onderzoek naar de *symbolen* die de aangegeven weg "sieren". Uiteenlopende vertakkingen van een bepaald symbool: in ruimte-beschrijvingen, karaktertrekken, woordgebruik van de personages, worden blootgelegd en gerelateerd aan motieven en vervolgens aan thema's. Traditionele, meer of minder universele, symbolische betekenissen van "wind", "boom", "suikerriet", "rivier", "zon" enzovoorts worden afgewogen tegen de "Caribische" betekenis die een auteur er (mede) aan heeft gegeven. Het consistente en geraffineerde netwerk van elkaar onder ondersteunende betekenissen dat Ormerod van onder *Gouverneurs de la Rosée*, *Pluie et vent sur Télumée Miracle* en *La Lézarde* weet open te leggen, moet voor iedere lezer van deze studie een verrijking van de betreffende romans betekenen.

Een minder positieve kant van deze studie — en de andere uit deze serie — is dat iedere (theoretische) verantwoording van gekozen handelwijze ontbreekt. De "close-reading" waaraan Ormerod haar boeken onderwerpt, is gebaseerd op en in feite geheel ondoorzichtige stellingname omtrent de analyse en interpretatie van literaire teksten. Ook de buiten-literaire informatie — hoe verhelderend deze soms ook zijn, zoals die over "vaudau" en de "sociale stratificatie ten tijde van en na de slavernij" — wordt feitelijk op een zeer arbitrai wijze: dan weer wel, dan we niet, gepresenteerd. De ontbr kende explicitering verdoeze bovendien gemakkelijk de n druk die deze studie legt op verwerking van Westerse sym bolen en mythes in de roman ten koste van de verwerking v het mondeling overgeleverde A ro-Caribische erfgoed (dat — b laas — ook veel minder best deerd is). Zowel onder meer Gli sant als Schwarz-Bart hebbe veel meer gebruik gemaakt v de Caribische culturele erfeni dan Ormerod doet voorkomen.

De diepgravende en verheld rende interpretaties make echter dat geen studie van (Franstalige) Caribische liter tuur meer om Ormerod's *Intr duction* heen kan. Ormero toont een rijkdom aan literair prestaties die geen enkel lezer de Caribische regio zou moge ontgaan. Al helemaal niet he onderwijs: ook de lessen Fra zouden de koers best mogen wi zigen: de achtersteven na Frankrijk en de boeg naar d Franse Antillen. Aan de verke ning van de literatuur van de eilanden zou men "in de bove bouw" de handen vol hebben.

AART G. BROE

BEVERLY ORMEROD, «A Introduction to the Frenc Caribbean Novel», Londe etc.: Heinemann (Studies i Caribbean Literature). 198 ISBN 0.435.91839.7. c. f.21, 152 blz.

(1) J.S. Alexis, «Compère Géné ral Soleil», Parijs: Gallimar Edouard Glissant, «La Lézarde Parijs: Editions du Seuil; Mich le Lacrosil, «Demain Jab Herma», Parijs: Gallimard; Jac ques Roumain, «Gouverneurs d la Rosée», Parijs: Les Editeur Français Réunis; Simon Schwarz-Bart, «Pluie et vent su Télumée Miracle», Parijs: Edit ons du Seuil; Joseph Zobel, «L Rue Cases-Nègres», Parijs: Pré sence Africaine. De genoemd Engelse edities zijn alle voorha den in Heinemann's Caribbea Writers Series. De Nederlands vertaling van Schwarz-Barts ro man verscheen onlangs in Haa lem bij In de Knipscheer. In d Amigoe-Napa van vrijdag 12 no vember 1982 werd de Engelse ui gave besproken.

(2) Ook van Césaire's «Cahier bestaat een Nederlandse verta ling: «Logboek van een terugke naar mijn geboorteland», uit geven door In de Knipscheer i 1985. In Parijs, bij Présence Afr caine verscheen een Frans-E gelse editie.

Veel klachten in Franse opvang-kampen in Guyana

Lot Surinaamse vluchtelingen triest

LES HATTES — Enkele uren nadat het donker is geworden, schuiven talloze massieve, ovale gedaanten vanuit de golven het strand op. De reusachtige zeeschildpadden laten in het zand een spoor achter dat nog het meest lijkt op dat van een tractor.

De indianen liggen achter een duinenrijtje te wachten tot de schildpadden hun eieren in het zand hebben verstopt en graven ze dan op. De voedzame eieren vormen een welkome aanvulling op het karige eten dat de uit Suriname gevluchte indianen hier in deze uiterste noordwesthoek van Frans-Guyana bij elkaar kunnen scharrelen.

”Zonder die eieren zouden mijn gezin en ik misschien al dood zijn geweest”, zegt John, een Surinaamse indiaan die uit Galibi naar de overkant van de Marowijne- rivier vluchtte. Hij zegt het met een grijns, want eigenlijk heeft de Franse overheid dit eieren- rapen streng verboden.

John huist nu met zijn vrouw, zijn zusje en zijn drie kinderen onder een afdakje op het strand van Les Hattes. Een heel klein indianendorpje aan de Marowijne, op de plaats waar deze oerwoudrivier in de Atlantische Oceaan stroomt.

Het dorpje — niet meer dan een stel open hutten onder de palmbomen — oogt paradijselijk, maar de werkelijkheid is anders. Armoede en ondervoeding zijn de werkelijke kenmerken. In Suriname was John visser, maar zijn netten heeft hij niet mee kunnen nemen toen hij in allerijl zijn biezen moest pakken. Nu ligt hij werkloos in zijn hangmat en leest, o ironie, «Papillon», het avonturenboekje dat zich op precies dezelfde plaats afspeelt. ”Ja, die man maakte toen heel wat mee. Maar dat doen wij nu ook”, verzucht John.

ONDUIDELIJK

Over de precieze reden van zijn vlucht is hij wat onduidelijk. Ook de andere indianen van Les Hattes en van het nabijgelegen indianendorpje Aouara verliezen zich in vaagheden als hun gevraagd wordt waarom zij eigenlijk Suriname verlieten.

”Er waren wat problemen”, zegt John. De omstanders knikken. Johns vrouw zegt: ”Als er geschoten wordt, geeft het niet waar de kogel vandaan komt”. De anderen brommen instemmend.

De Surinaamse indianen verkeren in een uitermate netelige positie. Zij zitten als het ware knel tussen Bouterse en Brunswijk. De meesten voelen er niets voor in dit conflict partij te kiezen. Bouterse is weliswaar half stamgenoot (zijn moeder is een indiaanse), maar de opstandige bosnegers zijn hun buren.

Op de aanmerking dat sommige indianen Bouterse toch een aantal malen hebben bijgestaan, verkiezen de vluchtelingen in Les Hattes niet te reageren. Zij verzinken in somber stilzwijgen en kijken de nadere kant op. Er zijn minstens vijftienhonderd — en misschien wel een veelvoud van dit aantal — indianen uit Suriname gevlucht.

Voor hen geen opvangkampen en geen of nauwelijks enige aandacht of hulp. Alleen zuster Helena trekt zich hun lot aan, maar ook deze Poolse missiezuster heeft geen tijd en energie genoeg om de tenminste zeven ver van elkaar gelegen dorpen in Frans-Guyana te bezoeken waarin de Surinaamse indianen een heenkomen hebben gezocht.

BOSNEGERS

Nu is het ook maar de vraag of de indianen zoveel beter af zouden zijn in vluchtelingen- kampen. In twee grote door de Fransen opgezette kampen, die bevolkt zijn met in totaal zeker 2000 bosneger- vluchtelingen — onder wie heel veel kinderen — heersen erbarmelijke toestanden.

Nederlandse hulpverleners en artsen in Frans-Guyana spreken als een voorzichtig vermoeden uit dat de Franse overheid de Surinaamse bosnegers- vluchtelingen met opzet wat laat verkommeren. Motief daarvoor zou zijn de Franse angst dat als de vluchtelingen het te goed krijgen, ze nooit meer terug willen.

In beide genoemde kampen klagen de vluchtelingen steen en been. De dagelijks door Franse militairen verstrekte portie eten bestaat uit varkens- staarten, een half blikje sardines en bonen. Per gezin — gemiddeld zeven tot tien personen — komt daar driekwart beker rijst bij.

DOKTER

Het wordt de vluchtelingen heel moeilijk gemaakt de kampen te verlaten. Dat mag alleen met een pasje. Jagen of vissen is verboden. De medische verzorging is minimaal. ”Ik weet niet of die militair die spreekuur houdt een echte dokter is, maar hij behandelt mijn mensen in ieder geval niet”, zegt Johan, de bosneger- kapitein van kamp Charvein.

Hij loopt er in vodden bij. ”Kleding is ons beloofd, ook bedden, borden, kookgerei en bestek, maar het schijnt er niet van te kunnen komen”, zegt de kapitein somber. De meeste vluchtelingen in de kampen Charvein en Acarouani komen uit het gebied bij de Surinaamse Cotticarivier. Vrijwel zonder uitzondering verhalen zij van verschrikkelijke schietpartijen door het Surinaamse leger.

Een man uit het dorp Wanhati vertelt hoe plotseling, zonder enige waarschuwing, twee helikopters boven zijn dorp verschenen. Zij begonnen het dorp te mitrailleren. De bewoners vluchtten in paniek de jungle in. Zonder ook maar iets van hun bezit mee te kunnen hebben nemen, zijn zij in Frans-Guyana aangekomen.

Een bejaarde man vertelt hoe hij werd opgepakt door een Surinaamse leger- patrouille toen hij van zijn kostgrondje terugkeerde. Acht uur lang heeft hij vastgebonden gezeten aan een boom. De soldaten hadden hem gezegd dat ze hem zouden doodschieten als ze terugkeerden, maar voor die tijd wist hij zich los te maken.

Een vrouw vertelt dat haar twee kleine kinderen — ze duwt ze naar voren — door de soldaten als gijzelaars werden gebruikt toen de leger- patrouille klem kwam te zitten tussen haar dorp en een groep Jungle- commando's. Toen de soldaten een kans kregen op de vlucht te slaan lieten ze de kinderen achter. ”Ik heb ze opgepakt en ben onmiddellijk weggelopen. Nu zit ik hier en ik weet niet waar mijn man is”.

PATROUILLEBOOT

In kamp Acarouani vertelt een man met verstikte stem dat hij zijn huis — ”met twee verdiepingen” — in Langaoekoe in vlammen zag opgaan. In brand geschoten vanaf een patrouille boot die de Cottica- rivier opvoer. ”Ik had alles, een huis, een tweedehands auto, werk, een gezin. Nu heb ik niets meer. Mijn vrouw en kinderen zijn weg. Ik heb geen kleren, geen schoenen, geen geld, geen werk. Het is vreselijk hier. Te weinig eten. We koken in conservenblikken, er is geen zeep, geen tandpasta. We zitten met 22 mensen in een bloedhete tent”.

De man zegt het allemaal niet meer te begrijpen. ”Het grootste deel van de bevolking aan de Cottica kent Brunswijk of zijn mannen niet eens. Maar het is in Suriname nu kennelijk zo dat je als bosneger vogelvrij bent. Iedere soldaat mag op je schieten”.

Hij vraagt de journalist hoe lang hij denkt dat dit alles nog zal duren. Zelf weet hij het niet. ”Ik zit hier nu een maand. Als ik hier nog eens vier weken moet doorbrengen, word ik gek”.

(Uit de Gelderlander)

High noon in Brazilie

BRAZILIE GLIJDT AF in de richting van financiele chaos, economische stuurloosheid en politieke crisis. Dat is een gevaarlijke ontwikkeling voor het grootste en machtigste land van Latijns- Amerika, waar na een periode van 21 jaar militaire bewind precies twee jaar geleden weer een burger aan de macht kwam. Bovendien stuurt Brazilie aan op een directe confrontatie met de internationale banken en ook dat is een riskante koers. Brazilie is met een buitenlandse schuld van 109 miljard dollar het land met de grootste schulden in de Derde wereld.

Een maand geleden kondigde Brazilie aan alle rentebetalingen op zijn particuliere bankschulden (68 miljard dollar) eenzijdig en voor onbepaalde tijd op te schorten. Dit voorbeeld is inmiddels gevolgd door Ecuador, nadat deze olie- exporteur was getroffen door een aardbeving die de belangrijkste oliepijpleiding van het land had beschadigd. Ook andere Latijns- Amerikaanse landen dreigen met stopzetting van de rentebetalingen, of hebben dat meer of minder stilzwijgend al gedaan.

Terwijl de Braziliaanse autoriteiten lijken te hebben gekozen voor nationalistische retoriek en een harde alles- of niets- koers, heeft de Citibank, de grootste afzonderlijke crediteur van Brazilie en van heel Latijns- Amerila, de Braziliaanse uitdaging aanvaard. De Citibank liet weten een uitputtings- slag met Brazilie te zullen aangaan — ook al kost dat de bank zijn rente- inkomsten uit dat land en daalt de netto- winst dit jaar daarvoor met 190 miljoen dollar. Een frontale botsing tussen de grootste debiteur en de grootste crediteur, die alle betrokken partijen sinds het uitbreken van de schuldencrisis in 1982 hebben weten te voorkomen, lijkt daarmee voor het eerst in zicht.

De jongste crisis van Brazilie wordt geillustreerd door het onslag van de minister van Planning, Joao Sayad. Sayad was naar verluidt tegenstander van de opschorting van de rente- betalingen. Door het vertrek van Sayad heeft minister van Financien Dilson Funaro zijn laatste rivaal uit de regering zien verdwijnen. Eerder waren de presidenten van de centrale bank. Fernao Bracher, en de meeste economische adviseurs al vertrokken. Funaro heeft nu met steun van de zwakke president Jose Sarney, de vrije hand.

Funaro, een innemende exspeelgoedfabrikant, is bereid aan te sturen op een botsing met de buitenlandse banken. Hij heeft een economisch plan gepresenteerd dat uitgaat van een jaarlijkse economische groei van zeven procent en een halvering van de rentebetalingen aan de banken. Of de banken daarmee maar willen instemmen en de nodige nieuwe kredieten willen verstrekken. ”Confrontatie is dikwijls nodig om goede resultaten te bereiken”, aldus Funaro.

Een jaar geleden kwam Brazilie met een plan voor hervorming van de economie, het plan- Cruzado. Maar de bevriezing van de prijzen met het doel de hype-inflatie te beteugelen, veranderde in een programma voor herverdeling van inkomen en vraagstimulering. Hoe nodig dat op zichzelf ook is in Brazilie, van de economische sanering kwam niets terecht. Het plan- Cruzado werd een geweldige mislukking en Brazilie is opnieuw opgescheept met een oververhitte economie en een inflatie van 500 procent op jaarbasis. Als het land vasthoudt aan zijn beslissing om de rentebetalingen op te schorten totdat de banken bereid zijn tot concessies, dreigt bovendien een internationaal financieel isolement.

Terwijl stakingen belangrijke onderdelen van de economie lamleggen, waarschuwen zakenlieden voor een economische catastrofe en neemt de kapitaalvlucht uit Brazilie weer toe. De voorstellen van ex- minister van Planning Sayad voor economische stabilisatie zijn naar de prullenmand verwezen. President Sarney heeft zich achter zijn minister van Financien Funaro geschaard en daarmee zijn politieke lot verbonden aan de onzekere toekomst van Funaro's confrontatie- strategie. Als Funaro in de krachtmeting met de particuliere banken niet overeind blijft, redt Sarney het evenmin.

Brazilie is geen hopeloos, straatarm land dat afhankelijk is van liefdadigheid van de Westerse landen. Met een goed economisch beleid kan het een bewonderens- waardige economische groei bereiken en grotendeels aan zijn internationale financiele verplichtingen voldoen. Het kan dan ook haalbare alternatieven voor zijn rentebetalingen uitwerken, zoals de omzetting van schulden in investeringen. Funaro heeft tijdens zijn recente rondreis door de wereld overal te horen gekregen dat Brazilie eerst zelf orde op zaken moet stellen. Advisering door het Internationale Monetaire Fonds is in Brazilie om politieke redenen op dit moment onhaalbaar. Daarom zou de Wereldbank de taak op zich moeten nemen om het land te helpen. Maar uiteindelijk zal Brazilie zelf moeten inzien dat gezonde stabilisatie van de economie voorrang verdient boven roekeloze economische expansie en een confrontatie met zijn geldschieters. De risico's daarvan zijn groot, ook voor de Brazilianen.

(Uit NRC/Handelsblad).

Ster van Raymond Barre stijgt snel

Stem van de straat wordt in Frankrijk steeds belangrijker

PARIJS — Frankrijk keek terug op een jaar van ”samenwonen” tussen de regering van de ”liberale” gaullistenleider premier Chirac en de socialistische president Mitterrand.

Alle vragen, die in maart 1986 bij de kiezers opkwamen, bestaan na een jaar nog steeds. En indien Jacques Chirac het premierschap aanvaardde als de laatste etappe voor de presidents- verkiezingen van mei 1988, is zijn kans op het komende presidentschap nog even onzeker als een jaar geleden.

Intussen heeft de regering er voorlopig van afgezien de Franse samenleving te ”hervormen”. Tot mei volgend jaar zal ze naar alle waarschijnlijkheid de lopende zaken met vermijding van iedere kans op uitglijden.

Veranderingen in de Franse samenleving zijn ook zonder officiële hervormings- plannen onmiskenbaar. Ze zijn zelfs eerder te verklaren uit een protest tegen hetgeen opeenvolgende regeringen probeerden te veranderen, dan uit de behoefte van het Franse volk de bakens met het oog op de toekomst definitief te verzetten.

ERGERNIS

De regering van premier Chirac maakte dezelfde fout op zijn eigen ideologisch terrein als de socialisten na hún stembus-overwinning in 1981: ze wilden te veel, en dat te snel. Nadat de socialisten waren doodgelopen met, hun eigen ideeën over een nieuwe samenleving, bleek het ”liberalisme” van Chirac en de zijnen evenmin te realiseren op basis van simpele wetten, die door een weinig indrukwekkend parlement waren aangenomen. Tenslotte was Chirac niet gekozen om zijn ideeën, evenmin als de socialisten in '81 om de hunne, maar louter uit ergernis tegen het voorafgaande regime.

Uit het debâcle van de socialisten hebben de onervaren ”liberalen” weinig geleerd, zo is het afgelopen jaar gebleken. De socialisten braken bijvoorbeeld hun nek over hun pogingen het nationaal onderwijs duidelijk voorrang te geven op het bijzondere, en ook Chirac kreeg een zware slag te verduren in zijn onderwijs- politiek.

Opvallend was in beide gevallen de enorme massa demonstranten die de straat optrok om te protesteren. Het nieuwe element, waarmee Franse regeringen sinds '81 rekening te houden heeft, is dan ook ”de stem van het volk”, die zich steeds meer op beslissende manier en buiten het parlement om laat horen.

Natuurlijk roept deze ontwikkeling terecht vragen op over de doeltreffendheid van het parlement in de vijfde Franse republiek. Maar ze wijst ook op een ingeboren behoudzucht van de Fransen, die door de eeuwen heen een haat/ liefderelatie met hun regeerders hebben gehad en met rust gelaten willen worden als ze er door maatregelen van hun regering althans niet duidelijk beter van worden.

Het laatste debâcle voor de regering- Chirac kwam dezer dagen, toen ze bakzeil moest halen met zijn plannen kinderen van immigranten- ouders voortaan hun recht op een automatisch Frans staatsburgerschap te ontnemen. Ook deze nederlaag werd de regering niet toegebracht door het parlement, maar door pressie- groepen uit de bevolking.

PRESIDENTS- VERKIEZINGEN

Over de komende presidentsverkiezingen worden regelmatig opinie- onderzoeken gepubliceerd. Daaruit blijkt dat premier Chirac op het ogenblik nog weinig kans maakt die verkiezingen volgend jaar te winnen. President Mitterrand daarentegen koestert zich nog steeds in de hoge score die hij begon te behalen sinds hij zich, althans naar buiten toe, van zijn socialistische aanhang distantieerde.

Maar de grote favoriet met nog steeds stijgend succes is Raymond Barre, de laatste premier van de toenmalige president Giscard d'Estaing. Het was Barre, die vorig jaar zijn politieke vrienden gewaarschuwd had tegen een regering van ”samenwonen” met president Mitterrand. Zijn stijgende aanhang spreekt boekdelen over de gevoelens ten aanzien van de manmoedig voortploegende équipe van premier Chirac. En vergeten is hoe ook de toenmalige premier Barre in zijn tijd werd verguisd.

Chileense dichter opgepakt in Bolivia

SANTIAGO — Het Chileense schrijvers- genootschap heeft zijn bezorgdheid tot uitdrukking gebracht over de arrestatie van de Chileense schrijver Aristoteles Espana in Bolivia. Aan het ministerie van Binnenlandse zaken van Bolivia heeft men om nadere informatie gevraagd.

In Thatchers Engeland: Om de acht seconden misdrijf

LONDEN — Traditioneel gelden de conservatieven in Engeland als de partij van orde en gezag. Elk jaar op hun grote politieke samenkomst is het debat over de toenemende criminaliteit en de bestrijding daarvan een van de hoogtepunten. En telkens als er verkiezingen in het geding zijn, voeren de Tories aan dat zij er beter dan wie ook op toezien dat de orde wordt gehandhaafd en de wet nageleefd.

Daarom moet de nieuwste publicatie van de misdaadcijfers in Engeland en Wales hun bijzonder zwaar vallen. Want die leert dat er hier het afgelopen jaar 3.847.410 misdaden zijn gepleegd. Wat neerkomt op een gemiddelde van zeven per minuut. Een stijging van 51 procent sinds Margaret Thatcher hoofd van de regering werd.

PRECISIE

Het heeft nu dat er hier nooit tevoren zoveel misdaden zijn gepleegd als men nu heeft opgeteld. Dat doen de Engelsen, geobserdeerd als zij zijn door het thema misdaad, telkens weer met grote precisie. Vandaar de wetenschap dat er nu, met uitzondering van Schotland, waar men zijn eigen optelling heeft, op het grote eiland elke acht seconden een misdaad wordt gepleegd.

De grote toename vond plaats in Londen en naaste omgeving. Het totale beeld geeft een groei aan van 9 procent in het aantal berovingen, inbraak 7 procent, aanrandingen 3 procent, criminele vernielingen en vandalisme 8 procent. Vooral in de aanloop naar de volgende verkiezingen is het begrijpelijk, dat de oppositie zich dit buitenkansje niet laat ontgaan. Dus roepen Labour en de allantie van liberalen van sociaal / democraten nu om het hardst dat orde en gezag de conservatieven uit de hand op het hart tegen te spreken.

PARALLEL

De hoogste politie- autoriteit in de hoofdstad Londen, Sir Kenneth Newman, zei dat de cijfers een reflectie zijn van de huidige samenleving. Hij en andere vakmensen trekken haastig een parallel met het continent, waar zich dezelfde opwaartse trend in criminaliteit voordoet. Volgens Sir Kenneth ligt dat onder meer aan de ruimere mogelijkheden om misdaden te begaan. Hij noemt in dit verband het kredietkaarten- systeem van banken en bedrijven.

De sterke groei van het aantal consumptie- goederen en de duidelijke verslapping in de autoriteit en het gezag van ouders thuis en leerkrachten op school zijn volgens hem ook verantwoordelijk voor de stijging van het aantal criminele activiteiten.

AANRANDINGEN

De sterke toename van het aantal aanrandingen en verkrachtigingen in de hoofdstad (51 procent) was volgens Sir Kenneth ook het gevolg van het feit dat in tegenstelling tot vroeger de slachtoffers steeds meer en sneller bereid zijn om aangifte te doen. Ook door toedoen van de speciale maatregel die de politie getroffen heeft.

Zo worden slachtoffers van aanrandingen en verkrachtingen nu veel meer dan voorheen met zorg opgevangen. Er zijn hier speciale warm aangeklede kamers vrijgemaakt, waar de slachtoffers kunnen worden onderzocht en bij voorkeur aan vrouwelijk politie- personeel kunnen vertellen wat hen is overkomen.

Wat betreft zijn werkterrein in Londen hield Sir Kenneth een pleidooi voor meer geüniformeerde politie op straat. Nu is het zo dat dag en nacht 1100 bobby's uit de totaalsterkte van 26.920 man bij Scotland Yard in de straten van de Engelse hoofdstad patrouilleren. Volgens Sir Kenneth is dat veel te weinig.

(Uit de Haagsche Courant)

...de Britse politieman van de toekomst?...

Nica-steun bij VS-protest

MANAGUA — De tien Amerikanen die bij de gevechtszone in noordelijk Nicaragua een protest- betoging houden tegen de steun welke hun regering onder leiding van president Ronald Reagan verleent aan de contra's hebben gezelschap gekregen van Nicaraguaanse campesinos te voet en te paard die hen vergezelden tijdens dit protest. De 63- jarige John David Isherwood verklaarde bij aankomst in Wiwili ”wel wat vermoeid te zijn maar vooral erg gelukkig”. Daar kregen zij een vriendelijk welkom. Over de tachtig kilometer van hun protest in de provincie Jinotega deden de tien Amerikanen vijf dagen. Deze provincie grenst aan Honduras. Er wordt herhaaldelijk slag geleverd tussen de anti- Sandinistische guerrilla en het Sandinistische leger. ”De situatie hier is zo gespannen dat we voortdurend en met aandrang bidden”, aldus Isherwood. Onder de betogers zijn ook Vietnam- veteranen.

KARIKARI

1501 — **De fosfaatberg van Sante Barbara werd later Se Godden genoemd, naar de eigenaar van de hele plantage.**

1502 — **Kamt een zwangere vrouw zich in de avonduren, dan maakt ze het alle vrouwen moeilijk die op dat ogenblik een kind baren.**

1503 — **Een bisschop gleed uit en brak zijn heup. In diezelfde tijd werd een vreemde bruavrouw het land uitgezet. En "dus" was zij schuldig aan dat ongeluk.**

1504 — **Een orkaanachtige wind komt nooit geheel onverwachts; de hanen kraaien tevoren anders dan anders.**

1505 — **Kuriosa Gilda beweert haar uitgebreide lijst van geneeswijzen allen zelf te hebben bedacht.**

1506 — **Vreemde visnamen zijn: Barans, fotóto, karawáw, katjaka, koluli, kalalá, ladji, kákubol, kedébe, korkó, makamba kului berde, Hollander met het groene gat.**

1507 — **"Een vrouw die te weinig voeding had voor haar baby, werd eens bewaakt door een kompader. Diens vermoeden werd bewaarheid. Hij zag hoe een slang in de nacht de moedermelk dronk".**

1508 — **De slaven van Papa Bor hadden het goed; bij de vrijmaking bleven allen bij hun Papa werken.**

1509 — **"Een man zal zijn vrouw nooit verlaten als zij wat snorharen van een kat, gewikkeld in een stuk hemd van hem, onder de drempel van de voor deur begraaft".**

1510 — **Vrouwen gebruikten ook snuif; ze noemden het tabkau di kabes, tabak voor het hoofd.**

1511 — **De overgrootvader van de familie Bomba was de bomba van gouvernementsslaven van Amboina van Bonaire.**

1512 — **Een man viel telkens op de grond en verloor dan zijn bewustzijn. Wat de dokter ervan zei, geloofde hij niet, want het gebeurde telkens als er een vijandig persoon in de buurt was.**

1513 — **In het hofje van San Nikolas ligt een put met de naam Poi Ladron, Dieveput; waarom, dat weet men niet.**

1514 — **"Als oudtijds iemand niet rustig stierf, hield men hem met een horketa in bedwang, hem tegen de grond drukkend, want op de grond moet je sterven".**

1515 — **"Om een kind te beschermen tegen het boze oog, kun je het een snoer van makurápitjes omhangen of een zwart handje of ook om de pols een djukuboon".**

1516 — **"Een vrouw die er verschillende mannen op nahoudt, krijgt een theedoekkind; de ene man heeft het hoofd gemaakt, de ander de buik, de armen, de benen". Aha! zit dat zo.**

1517 — **Op Seiroma werkten de slaven op het veld, aaneengekluisterd met een ketting. Afschuwelijk!**

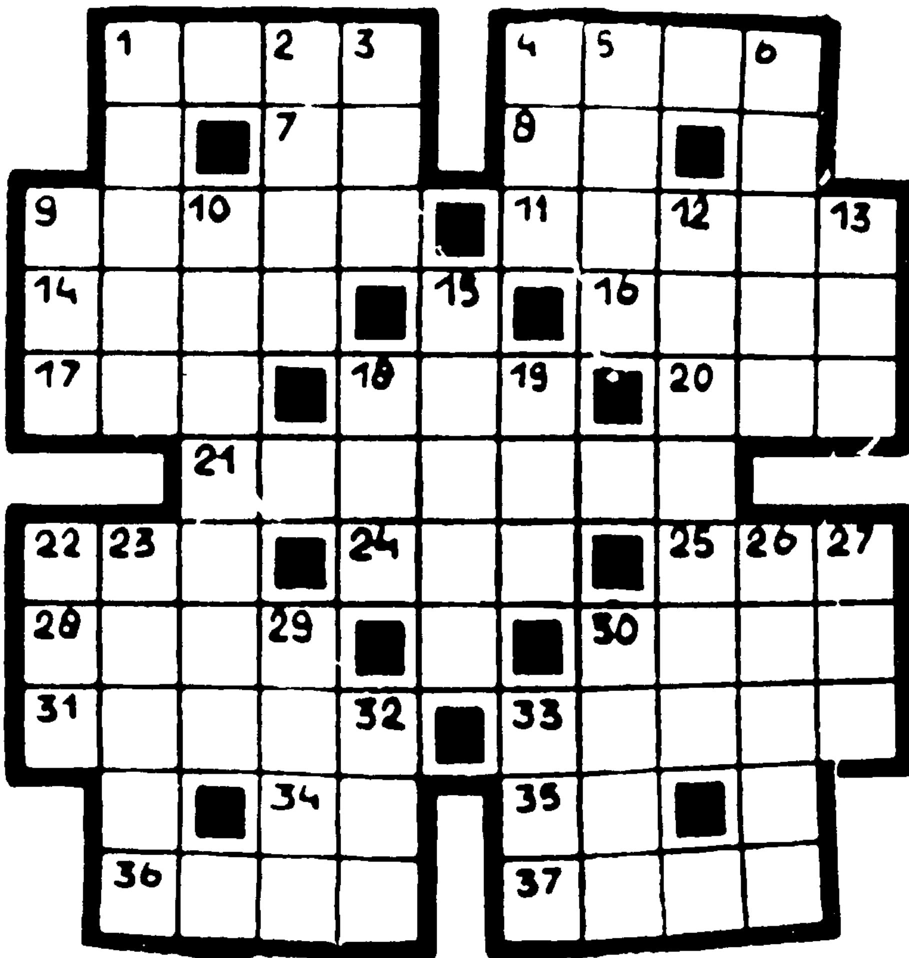
1518 — **"Een dodekaars wordt ook wel 's morgens vroeg, voordat men de mond gespoeld heeft, aangestoken. Men vraagt dan de overledene zijn vijand kwaad te gaan doen".**

1519 — **Stijfheid in het been bestreed men vroeger heel gewoon door het met urine in te wrijven.**

1520 — **Een borrel nemen noemt men heel onschuldig: kwe su awa, drinkwater nemen. Of: bam tuma un köfi, un remedi, koffie drinken, remedi nemen.**

PAUL BRENNEKER

Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. advies; 4. jongensnaam; 7. kindergeluid; 8. bijbels figuur; 9. kwajongen; 11. inwendig orgaan; 14. Ezau; 16. vulkanisch gesteente; 17. edel; 18. bijbels figuur; 20. in de leeftijd van; 21. niet klaar; 22. snelle loop; 24. een weinig; 25. groet; 28. rivier in Duitsland; 30. kerkgebruik; 31. verhindering; 33. Afrikaan; 34. dieregeluid; 35. of dergelijke; 36. ereis; 37. meisjesnaam.

VERTICAAL: 1. strafwerktuig; 2. levenslucht; 3. vallei; 4. onderaardse ruimte; 5. insecteneter; 6. plaats in Duitsland; 9. herkauwer; 10. militair; 12. gezwind; 13. knaagdier; 15. belegering; 18. sportartikel; 19. schaakterm; 22. zeehond; 23. persoon van adel; 26. plaats in Spanje; 27. jongensnaam; 29. zuiver; 30. verstand; 32. stapel; 33. zandheuvel.

UIT HET GROTE aantal inzendingen van deze Amigoe- kruiswoordpuzzel van verleden week is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

L. de Cuba
Kamerling Onnestraat 38-B
Aruba

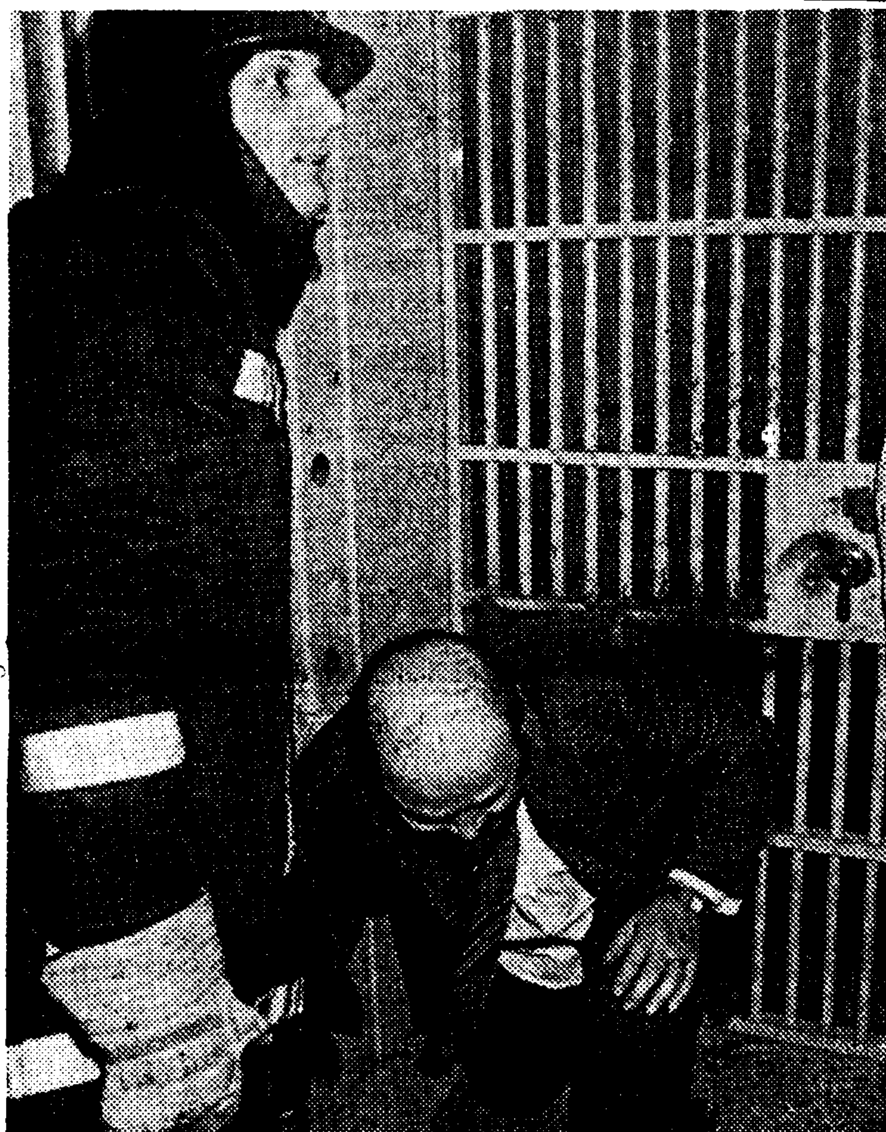
De winnaar(es) kan zijn / haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe Aruba, Nassaustraat 110 (tijdens kantooruren).

Oplossingen moeten ingediend zijn vóóR donderdag 9 april 1987 tien uur 's morgens en duidelijk op de enveloppe vermelden: KRUISWOORDPUZZEL.

Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.

DE GOEDE inzending had er aldus uit moeten zien:

Twee mannen en een vrouw hebben onlangs een uur gevangen gezeten in de KLUIS van een voormalig bankgebouw in Schiedam. De nieuwe eigenaar, die er een uitzend- bureau gaat beginnen, leidde twee van zijn werknemers rond in het pand. Het gezelschap nam ook een kijkje in de kluis. In de veronderstelling dat de nieuwe eigenaar wel een sleutel zou hebben trok iemand voor de grap de deur achter zich dicht. Dat bleek niet het geval, zodat er voor het drietal niets anders opzat dan te trachten met klopsignalen de aandacht van voorbijgangers te trekken. Pas na enige tijd arriveerde de brandweer, die een half uur nodig had om de getraliede deur met een snijbrander open te maken en de gevangenen te bevrijden.

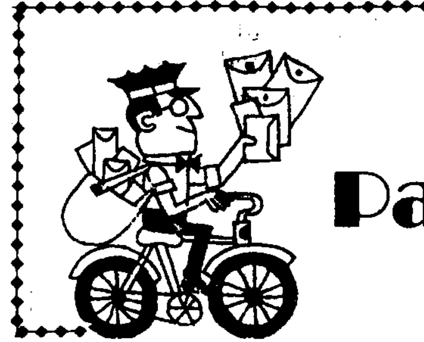
Bondskanselier Helmut Kohl heeft een brief aan de voorzitter van de Europese Commissie, Jacques Delors, gestuurd waarin hij aangeeft dat de Bondsrepubliek niet zal aanvaardigen dat zijn boeren nog verder benadeeld worden door het EG- landbouwbeleid. Kohl heeft voorstellen van de commissie ter bevriezing of verlaging van de landbouwprijzen opnieuw van de hand gewezen. Ook hekelt hij de voorgestelde ontmanteling van de Monetaire Compenserende Bedragen (MCB's) die zijn bedoeld om de landbouw- handel binnen de gemeenschap niet te laten verstoren door valutaschommelingen.

Maradona dolgelukkig: vader van dochter

BUENOS AIRES — Maandag gaat Diego Maradona even naar Argentinie om zijn nieuwste creatie te bewonderen. Donderdag namelijk is Claudia Villafane bevallen van een 4.250 gram wegende dochter van haar en haar vriend, de beroemde voetbal- koning. Het kind heeft de naam gekregen Dalma Maradona.

Moeder en kind maakten het goed en ook de vader voelde zich opperbest, zo liet hij vanuit het Italiaanse Napels weten. Hij had namelijk zijn voetbal- gemachtigde Guillermo Coppola telefonisch gezegd dat hij "heel blij was, de gelukkigste mens van de hele wereld". De minderjarige broer van Diego, Hugo, had begrepen dat Diego "gek van geluk was", toen hij het bericht van zijn dochter gehoord had. De baby was pas over tien dagen verwacht. Een van de trainers van Maradona bij Napoli, Fernando Signorini, zei dat Diego zo onder de indruk was dat hij in staat was het eerste het beste vliegtuig te nemen om naar Argentinie af te reizen om zijn dochter te zien. Vader Armando van de best betaalde voetballer is nu voor de zevende keer grootvader geworden. Hij voelde zich vooral gelukkig omdat Diego zo naar dit ogenblik had uitgezien. Voor mijn zoon is dit hét moment van zijn leven, aldus pa Maradona.

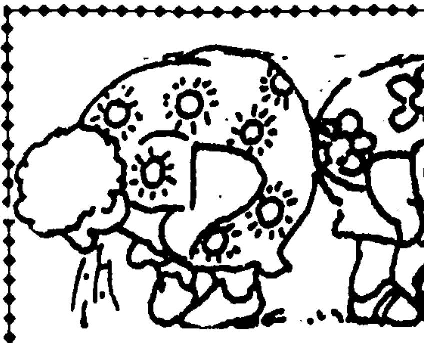
Claudia is 22 jaar, Diego haar vriend is 26 jaar. Zij waren het met elkaar eens geweest dat hun kind in Argentinie moest worden geboren. Daarom had zij drie weken geleden Napels de rug toegekeerd. Zij zijn al acht jaar met elkaar bevriend maar zijn niet getrouwd.

D.D.
Of je het er mee eens bent of niet, ik ben niet van plan m'n initialen te veranderen.
P.P.

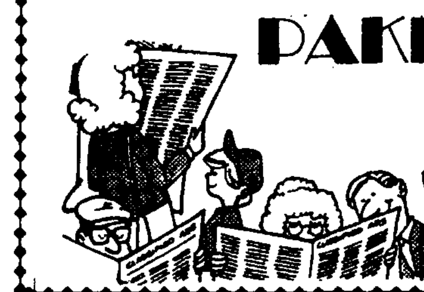
H.B.
In april, doet men wat men wil. Zullen we nog een keertje terug gaan naar het meertje? Daar werd immers bij een vredige zonsondergang - door het uitwerpen van het anker - de golven in beweging gebracht!
M.A.

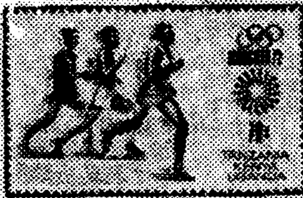

Het opgeven van "Pakkerdjes", die respectievelijk vijf en tien gulden kosten, kan geschieden bij het redactie- secretariaat van de Amigoe. De Amigoe behoudt zich het recht voor de plaatsing van een "Pakkerdje" op basis van zijn inhoud te weigeren.

Postzegels

NOG STEEDS 1956 MET de VII- de Olympische Winterspelen te Cortina d'Ampezzo, met het Ruiterfeest van Stockholm, met de XVI- de Olympische Zomerspelen te Melbourne en met de zondvloed van postzegel- uitgiften van de Dominikaanse Republiek op de ochtend na het feest.

De vorige week schreef ik, dat op 18 juli 1957 een tweede lading zegels en blocs door de Dominikaanse Posterijen werd afgeleverd op het grote schouwtoneel der wereld. Zowel de gewone frankeerserie als de drie luchtpostzegels werden verwerkt in een drietal ruitvormige blocs met in het midden bij het eerste velletje de Olympische vlag; bij het tweede een afbeelding van een gouden Melbourne-medaille en bij het derde de Dominkaanse vlag. Elk soeveniervelletje was ook nog een getande en een ongetande versie rijk.

Die achttiende juli 1957 was echter een zwarte dag in de postgeschiedenis van de Dominikaanse Republiek. In de kortste keren stonden bij alle postbeambten alle haren steil overeind. Redeloos, radeloos en reddeloos! Oorzaak van al deze ongein: De Dominikaanse vlag op het soeveniervelletje 5 en 6 was kopstaand afgedrukt. Een misslag, die in die dagen nog zo ongeveer als een godslastering werd ervaren.

In allerijl werden de foutieve blocs van de loketten weggesleurd en ingetrokken, maar het onheil voor de Posterijen en het knipoogje van Vrouwe Fortuna aan het adres van een klein aantal verzamelaars hadden reeds plaatsgevonden. Ongeveer driehonderd exemplaren van de bewuste blocs bleken niet meer te achterhalen. Overigens valt de prijs van deze foutieve soeveniersheets best mee. Er zijn in de wereld van de Postzegel niet al te veel verzamelaars van Dominikaanse zegels. Met een beetje geluk en met de inhoud van een flinke spaarpot op zak zijn deze misdrukken nog wel eens te vinden.

Vervolgens, evenals bij de eerste Olympische lawine zoeken ook nu de Posterijen van de Dominikaanse Republiek naarstig naar een goede aanleiding om aan het restant van zegels en blocs van 18 juli 1957 nog een kleine hoeveelheid deviezen te verdienen. Zowaar, die aanleiding is snel gevonden.

Op 22 februari 1857 werd te Londen Robert Stephenson Smyth Badeb- Powell geboren, grondlegger of stichter van de padvinderij in 1908. Begin september 1957 was men voor de operatie gereed. De zegels droegen nu het leliesymbool en een 2 centavos- toeslag ten bate van de Dominikaanse padvinders — bij de blocs was de extra heffing 5 centavos — en het mes sneed weer braaf aan twee kanten.

Voor degenen, die aspiraties koesteren deze uitgifte nu nog aan te schaffen zij vermeld, dat de huidige winkelprijs meer dan 600 Yvertfrancs bedraagt. Intussen zijn de Dominikaanse postzegel- ontwerpers al weer druk in de weer voor een derde Olympische stortvloed, waarvoor de datum 12 november 1957 is uitgekozen. Men waagt er nu een aantal driehoek- en kopstaande driehoekzegels aan.

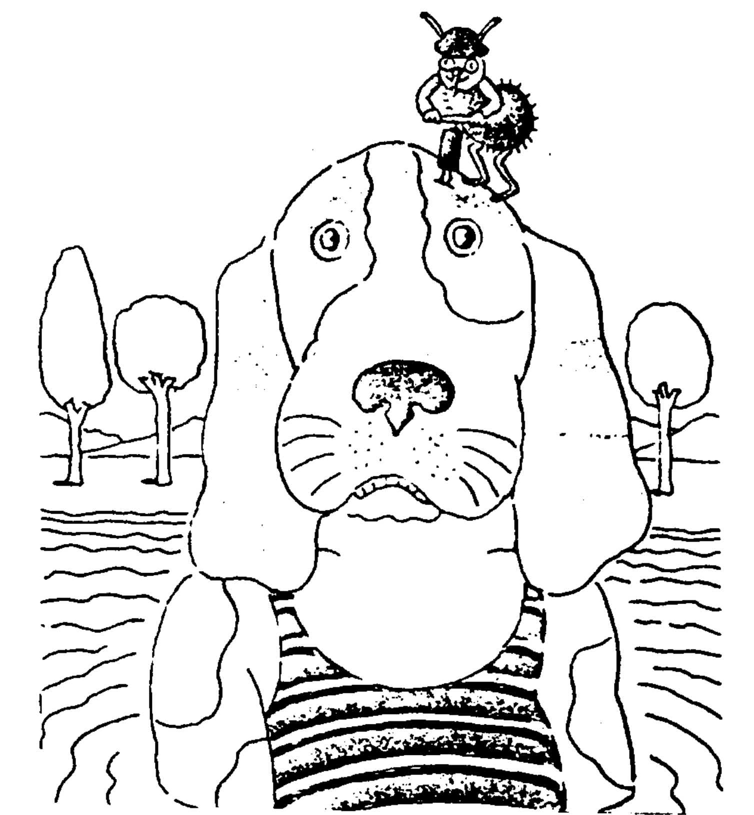
Bij de gewone frankeerserie ziet u op de zegel van 1 centavo de Canadees Gerard Quellette in actie, die in de klasse liggend- schieten- klein- geweer te Melbourne een gouden medaille versierde. Op de zegel van 2 centavos de Ier Ron Delany, die op de 1500 meter hardlopen zegevierde. Op de 3 centavoszegel de Amerikaanse schaatsster Tenley Albright, bij het schoonrijden te Cortina d'Ampezzo het goud veroverde. Op de zegel van 5 centavos de Mexicaan Joaquin Capilla, die het goud bij het torenspringen voor zijn rekening nam en op de zegel van 7 centavos de Italiaan Ercole Baldini, koploper bij het wielrennen in de wegwedstrijd- individueel.

Tot slot voor vandaag nog even de drie luchtpostzegels van 12 november 1957. Op de zegel van 11 centavos de beroemde Westduitser Hans Gunther Winkler, een ruiter van ongekend formaat. Op de zegel van 16 centavos de Amerikaan Alfred of Al Oerter, Olympisch kampioen discuswerpen te Melbourne en daarmee opvolger van zijn landgenoot Bob Mathias. Op de zegel van 17 centavos de Australische Shirley Strickland, die met twee gouden medailles, op de 80 meter horden en bij de 4 x 100 meter estafette, de Olympiade in haar vaderland nog meer relief gaf.

M.ARVIS
(wordt vervolg)

Asielgeluiden

WIJ, DIERENBESCHERMERS, ZIJN bereid tot bescherming van velerlei, maar vlooien?' Dat gaat te ver. Dus de oorlog verklaard aan het vlooiendom. Hoe??? Door zowel Uw huis en tuin als Uw dier te behandelen. Zoveel mogelijk tegelijk, zodat de jeugdige vlo, die zich maandenlang "schuil" kan houden, zo min mogelijk de kans krijgt weer naar Uw dier te verhuizen. Alleen de volwassen vlo leeft op Uw dier. Bij voorkeur huist hij bij de basis van de staart en op de buik. Hij laat daar in overvloed zijn poepjes achter, zwart en korrelachtig. Ook de buitenkant van de oren worden vaak als toilet gebruikt. De vlooien-eieren vallen op de grond. Bij lekker warm en droog weer kan er binnen enkele weken van een "oogst" gesproken worden. Vlooien, die worden ingeslikt, kunnen lintwormen overbrengen. Sommige dieren hebben zo'n last van hun gasten, dat zij zich kapot krabben en bijten. Doe er dus wat aan!

Huis en tuis dus. Het beste is ongetwijfeld een pestcontrole in de arm te nemen. Dat is duur, dat weten we. Zelf kunt U spuiten met een dubbel sterke oplossing van karpattenpoeder. In de oude tijd gebruikte men zeepwater van de grote was en deponeerde dat in de tuin. In huis — als u tapijten hebt en meubels met stof bekleed — kunt U een "fogger" gebruiken. Dat werkt als een rookbom. Zeer effectief. Verder kunt U een stofzuiger inschakelen. Wel de zak onmiddellijk wegdoen, anders dient die alleen als warm nest en bent U nóg niks opgeschoten. De pestcontrole spuit meestal na twee weken weer. Gaat U zelf aan de slag. Herhaal elke behandeling eenmaal per week. Het gaat erom de levensloop van de vlo te breken. Doorzetten dus!!

Behandeling van uw dier. Er is van alles in de handel: poeders, spuitbussen, «dips», shampoos, druppels in de nek, ook bestaat er iets "om in te nemen". Vraag daarvoor de dierenarts om advies. Het is het beste om de bestrijdingsmiddelen af te wisselen. De ene week de poeder, dan de spuitbus (mogen over het algemeen om de twee dagen worden gebruikt), dan de «dip». Met een «dip» zijn de resultaten gewoonlijk positiever. Paramite en Escap (=Gammexide) staan boven aan de lijst. Volg heel precies de gebruiksaanwijzing. Werk met een spons of oud lapje de oplossing in de haren van de hond, niet het beest erin onderdompelen! En laat hem opdrogen. Uiteraard waar hij met zijn natte bast geen kou kan vatten. Een oplossing van karpattenpoeder is ook heel effectief als «dip». Eigenlijk zijn de meeste vlooienbestrijdingsmiddelen ook werkzaam tegen karpatten. Dat valt dus alweer mee. Werkt Uw moeite tweeledig. Hebt u kalebas bij de hand? Het vlees ervan in de haren van de Uw hond werken. Dan laten opdrogen en uitborstelen. Zo deed men dat vroeger. Met poezen moet U extra voorzichtig zijn. Oplossingen moeten zeker verder verdund worden. Eigenlijk liever poeder gebruiken en kammen en uitborstelen. Of een shampoo, als U de moed hebt. Poezen zijn heel gevoelig voor de chemische bestanddelen van al deze bestrijdingsmiddelen. Overtuig U ervan, dat het te gebruiken middel speciaal voor poezen is.

Vlooien-halsbanden. Hun werking heeft meestal niet zoveel om het lijf. De duur ervan is zeker niet de vaak "gegarandeerde" periode van vier tot vijf maanden. Niet op Curaçao, zeker weten! Wat een gezellig onderwerp hadden wij vandaag. Krijgt U óók de kriebels!

P.S. 1: Pasen is in aantocht. U doet toch niet mee aan reclamestunts met gratis kuikentjes? Wij hebben een brief doen uitgaan naar firma's, die daarin wel eens fout gaan. Daar is Pasen toch niet voor: leed veroorzaken aan hulpeloze diertjes. Hoeveel van die schattige "donsjes" denkt U dat er blijven leven? Niet veel hoor, zeker weten! Gewoon niet mee doen, dan hebt U ook aan dierenbescherming gedaan.

P.S. 2: Bovengenoemde wapens in onze oorlog tegen de vlooien kunt u krijgen bij de dierenarts, het dierenasiel, petshops en supermarkets. Succes!

oor groot deel afhankelijk van buitenland

Uruguay heeft zwakste en mste kerk Latijns Amerika

RELATIE TUSSEN de s- katholieke kerk in ntinië, waaraan paus Jos Paulus II een bezoek brengen, en de democrae regering van president Alfonsín is zonder meer e noemen. Dat komt niet n doordat de overgrote rderheid van de hoppen de terreur onder militaire bewind (1976-) hebben geaccepteerd. isschoppen hebben ook ige kritiek op het voorn de regering- Alfonsín n ingrijpende wijziging e grondwet, waarbij de iding van kerk en staat vorden ingevoerd. Te is bij het parlement een voorstel in behandeling legalisering van scheiding. De bisschophebben gedreigd de parntsleden, die zich voor etsvoorstel uitspreken, llen excommuniceren.

paus arriveert op 6 april in ntinië en blijft er zes dagen. s zijn tweede bezoek aan het Eerder bezocht hij in juni Argentinië, toen het land in gewapend conflict met t-Brittannië verwikkeld m de Falkland — Malvinas landen. Bij het uitbreken et conflict stond de paus op unt naar Groot-Brittannië n. De paus slaagde er toen n eigen teleurstelling niet de partijen dichter bij elte brengen. Integendeel, tijhet bezoek van de paus aan ntinië nam het conflict in heid toe.

overgrote meerderheid van gentijnen (87 procent) is - katholiek. Voorts is twee nt van de bevolking lid van protestantse kerk en eves twee procent joods. De vrijvan godsdienst is in de lwet vastgelegd. Aan het van de vorige eeuw kende ntinië een periode waarin peenvolgende regeringen iet- religieus en zelfs antiaal beleid voerden. In die de werden staatsscholen inld en werd op een gegeven ent zelfs de pauselijke nunhet land uitgezet. In deze verzwakte het anti- clerine van de overheid en kon rk een deel van de verloren ed herwinnen. Dictator Juerón, die van 1943 tot 1955 e macht was, trachtte aanelijk de kerk voor zich te en. Zo werd het staats- onijs weer katholiek. Maar latstonden er wrijvingen, die leidden dat Perón met de brak, het staats- onderwijs neutraal maakte, procesverbood, echtscheiding legade en twee bisschoppen het uitzette. Dat kwam Perón op excommunicatie door Pius XII te staan. Na de val Perón werden alle tegen de gerichte maatregelen ongegemaakt behalve die inzat onderwijs.

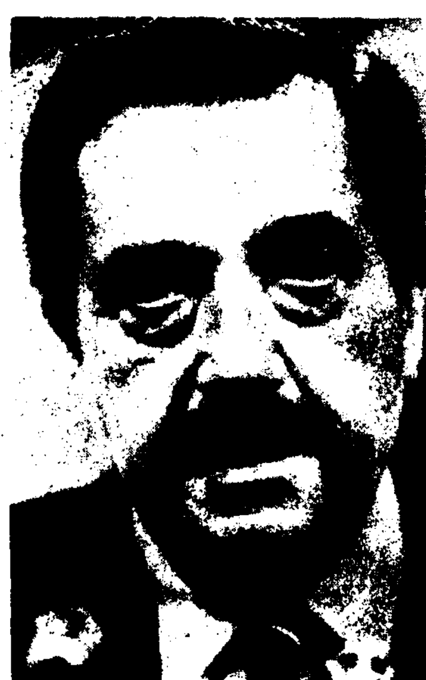
halve de staatsscholen zijn rticuliere scholen, waarvan alaris van de docenten door at wordt betaald. Het kake lagere onderwijs neemt g procent van de kinderen zijn rekening. Eén van de ngeren tussen 12 tot 18 jaar een opleiding op een katho school voor voortgezet onijs. De 24 katholieke uniteiten hebben weinig stun en zijn als gevolg van de college- gelden alleen toelijk voor de elite. De partire universiteiten en hoen krijgen geen financiërage van de staat.

1976 kwamen de militairen de macht en daarmee begon tijdvak van staatsterreur. it de meeste bisschoppen den de militairen en lieten woord van protest horen tede verdwijningen en marten van tegenstanders van wind. Slechts vier van de tachtig bisschoppen sprach in het openbaar uit tee zeer omvangrijke schenn van de mensenrechten. van hen, bisschop Enrique lelli van La Rioja, kwam in onder mysterieuze omstanden bij een verkeersongehet leven, toen hij een mis opdragen voor twee van priesters, die waren ont- en vermoord. Ook priesn mannelijke zowel als welijke religieuzen werden slachtoffer van de repressie. dere priesters en sommige hoppen, vooral degenen die de zielzorg onder militairen litie- mensen waren belast, n met het bewind gecollaid, zoals organisaties voor mensenrechten naderhand en aangetoond. De "beste" is de vroegere aalmoevan de politie in de provinBuenos Aires, mgr. Antonio Plaza. Hij vergoelijkte nog s de moord in 1976 op de twee priesters in La Rioja door erop te wijzen, dat zij "een beetje links georiënteerd waren". Mgr. Plaza wordt ervan beschuldigd onder meer betrokken te zijn geweest bij de ontvoering van zijn neef, wiens lichaam nooit gevonden is, maar van wie wordt aangenomen dat hij is vermoord. Een organisatie voor de mensenrechten heeft geprobeerd de bisschop voor het gerecht te slepen, maar tot een aanklacht is het nooit gekomen.

De regering- Alfonsín heeft zich bij de leiding van de RK-kerk vooral onbemind gemaakt door het voorstel tot legalisering van echtscheiding. Het Huis van Afgevaardigden heeft het wetsontwerp vorig jaar goedgekeurd. De Senaat zal het kort na het bezoek van de paus bespreken en waarschijnlijk goedkeuren. Naar verwachting zal de paus zich tegen de legalisering van echtscheiding keren, al menen sommige waarnemers dat hij zijn kritiek zodanig zal formuleren dat het conflict tussen kerk en staat niet op de spits wordt gedreven. De Argentijnse bisschoppen besloten in september vorig jaar weliswaar dat de afgevaardigden, die voor legalisering van echtscheiding hadden gestemd, voortaan van de sacramenten moeten worden uitgesloten, maar tot nu toe hebben slechts drie bisschoppen hun priesters opdracht gegeven aan dit besluit ook daadwerkelijk uitvoering te geven. Een uitspraak van het Argentijnse hooggerechtshof, dat echtscheiding een grondwettelijk recht is, ontlokte aan de bisschoppen opnieuw scherpe kritiek.

Duizenden Argentijnen hebben zich de afgelopen maanden gekeerd tegen de «punto final»-wet (punt erachter), die een einde maakte aan de verdere berechting van militairen wegens schending van de mensenrechten. Ook sommige leiders van kerken, onder wie de bisschop van Neuquen, Jaime de Nevares, die zich tijdens het militaire bewind tegen de schendingen van de mensenrechten heeft uitgesproken, gaven openlijk blijk van hun afkeuring.

De meeste bisschoppen hebben echter niets van zich laten horen. Begin maart werd er een mis opgedragen uit solidariteit met de militairen die wegens schending van de mensenrechten zijn veroordeeld. De vicaris- generaal van de strijdkrachten drong er toen op aan "de wraak niet als gerechtigheid te verkleden". Een andere bisschop, Bernardo Enrique Witte, opvolger van de vermoorde bisschop Angelelli, heeft de situatie na het herstel van de democratie "extreem" gevaarlijk" genoemd. Mgr. Witte keerde zich tegen de pornografie, die in Argentinië welig tiert, en verklaarde voorts: "Om de crisis in het land te overwinnen, moeten wij opnieuw de pilaren van de vrijheid, de legaliteit en de liefde ontdekken die het christelijk en nationaal samenleven garanderen".

RAUL ALFONSIN
...«punto final»...

ONDER BURGER-BEWIND BOOS OVER LEGALISERING ECHTSCHEIDINGEN

Onder militaire bewind weinig protest tegen schenden van mensenrechten

Relatie tussen kerk en staat in Argentinie onder Alfonsin koel

DE ROOMS- KATHOLIEKE kerk van Uruguay, die door paus Johannes Paulus II met een kort bezoek werd vereerd, is zonder twijfel de zwakste en armste van Latijns-Amerika. Niet meer dan vijf procent van de bijna drie miljoen inwoners is praktizerend katholiek. Minder dan de helft van de Uruguayanen laten hun huwelijk kerkelijk inzegenen en nog minder laten hun kinderen dopen.

Kerkbelasting wordt door slechts drieduizend mensen betaald, die in totaal tienduizend dollar bijeenbrengen. Voor onderhoud en bouw van kerken en voor de uitvoering van sociale projecten is de kerk volledig afhankelijk van steun uit het buitenland. Ook Nederland behoort tot de landen die de Uruguayaanse RK kerk steun verleent.

De paus, op doorreis naar Chili, was op 31 maart en 1 april slechts negentien uur in Uruguay. Hij was aanvankelijk van plan op deze reis alleen Chili en Argentinië te bezoeken en op een later tijdstip Uruguay aan te doen. De regering wilde echter dat de paus nu al naar Uruguay kwam, in tegenstelling tot de bisschoppen die weinig heil verwachtten van zo'n kort bezoek. Minister van Buitenlandse Zaken, Enrique Iglesias, één van de weinige Rooms- katholieken in de regering, overtuigde eerst de bisschoppen van het nut van een bezoek en reisde vervolgens naar Rome om de paus uit te nodigen. Iglesias wist voor elkaar te krijgen dat het vliegtuig met de paus de noodzakelijke tussenstop niet in Rio de Janiero zou maken, zoals aanvankelijk de bedoeling was, maar in Montevideo.

In 1917 werd in Uruguay de scheiding tussen kerk en staat doorgevoerd. Sinds die tijd verschaft de staat geen steun meer aan de kerk. In het openbaar onderwijs is elke vorm van godsdienst- onderwijs verboden en geen der officiële feestdagen draagt een christelijke naam. Zo heet Driekoningen (6 januari) officieel Kinderdag, de Goede week heet de week van het toerisme en Kerstmis wordt de Dag van het gezin genoemd. De president van Uruguay, Julio Sanguinetti, en de meeste leden van de regering zijn overtuigde atheïsten, terwijl de regerende Colorado- partij, die sinds het begin van deze eeuw bijna onafgebroken aan het bewind is, uitgesproken anti- clericaal is.

Uruguay ging ooit door voor het "Zwitserland van Latijns-Amerika". In 1920 was het inkomen per hoofd van de bevolking hoger dan in de Verenigde Staten, voornamelijk dankzij de hoge ontwikkelde landbouw. Toen het land na de Tweede Wereldoorlog de concurrentie met Argentinië en Brazilië niet meer kon volhouden, ging het met de welvaart snel bergafwaarts. De traditionele politieke partijen wisten geen antwoord te vinden op de toenemende politieke radicalisering.

Eind jaren zestig ontstond de Tupamaros- beweging, die een stads- guerrilla tegen de regering voerde. Nadat in 1973 de militairen de macht hadden gegrepen, werd elke vorm van verzet krachtig onderdrukt. Allen die zich tegen de militairen keerden, werden als vijand van de staat beschouwd. Ten tijde van de militaire dictatuur werden ongeveer vijfduizend mensen opgepakt en opgesloten in militaire gevangenissen. Van hen zijn er 150, onder wie elf kinderen, verdwenen. De meeste gevangenen uit die tijd hebben verklaard dat ze zijn gemarteld.

Nadat de grootste demonstratie in de geschiedenis van Uruguay had plaatsgevonden, lieten de militairen in 1984 weer verkiezingen toe. De nieuwe president, Julio Sanguinetti, diende vorig jaar een wetsvoorstel in dat politie- mensen en militairen, die worden beschuldigd van het schenden van de mensenrechten tijdens de militaire dictatuur, van gerechtelijke vervolging vrijwaart. De Senaat en het Huis van Afgevaardigden gingen in december vorig jaar met grote meerderheid met dit voorstel accoord.

De RK kerk heeft zich ten tijde van de militaire dictatuur nauwelijks protest aangetekend tegen de martelingen, de verdwijningen en andere inbreuken op de mensenrechten. Wel waren er individuele priesters actief in het verzet. Sommige priesters hebben gevangenen gezeten en andere hebben de gebouwen van hun parochie ter beschikking gesteld aan oppositionele groepen als vakbonden.

Een priester, die zich herhaaldelijk tegen de dictatuur heeft gekeerd, was pater Luis Pérez Aguirre van de mensenrechten- organisatie Serpaj, de Uruguayaanse afdeling van de Latijnsamerikaanse organisatie voor Vrede en Gerechtigheid, «Servicio Paz y Justicia». Aguirre, die werkzaam is in een sloppenwijk, gaf leiding aan massale uitingen van verzet tegen de militairen en wist onder meer door het houden van hongerstakingen concessies af te dwingen. Hij heeft scherpe kritiek uitgeoefend op het wetsvoorstel om de politie- mensen en militairen, die zich aan folteringen hebben schuldig gemaakt, van strafvervolging te vrijwaren. "De vrijwaring van straf doodt de democratie op een achterbakse wijze", aldus Aguirre in een open brief.

De RK bisschoppen hebben kort geleden een verklaring over het wetsvoorstel uitgegeven, waarin zij zeggen dat voor een nationale verzoening in Uruguay een erkenning van de misdrijven, een morele beoordeling van ieders daden en een herstel van de gevolgen van het leed, nodig zijn. Voorts menen de bisschoppen dat grootmoedigheid en vergevings- gezindheid de gerechtigheid niet in de weg moeten staan. De bisschoppen steunen het voorstel van het comité, dat zich verzet tegen het wetsvoorstel, om een referendum over het voorstel onder de Uruguayanen te houden. Op deze wijze kan het volk zich uitspreken en kan de democratie erdoor worden versterkt.

Dat de houding van de kerk niet eenduidig is, blijkt uit de gebeurtenissen rond de inwijding van een katholieke universiteit in 1985, kort na de installatie van president Sanguinetti. De militairen hadden toestemming voor de bouw van de universiteit gegeven. Tijdens de inwijding noemde de toenmalige nuntius in Uruguay, aartsbisschop Franco Brambilla, het onjuist dat de vroegere machthebbers, de militairen, niet waren uitgenodigd. Zij hadden juist de bouw van de universiteit mogelijk gemaakt.

Pinochet: bisschoppen kunnen zich beter aan de vasten wijden

Prestige RK kerk in Chili toegenomen wegens houding tegenover Pinochet cs

PAUS JOHANNES PAULUS II bezoekt dezer dagen "als boodschapper des levens" Chili op een moment dat de spanningen tussen de RK kerk en het militaire bewind van generaal Pinochet opnieuw sterk zijn opgelopen. Pinochet reageerde laatst woedend op uitlatingen van bisschop Carlos Camus Larenas van Linares, die begrip toonde voor degenen die in september vorig jaar een aanslag op Pinochet hebben gepleegd. Volgens mgr. Camus kunnen zij zich in moreel opzicht onschuldig achten, omdat hier sprake zou zijn van een "oorlogshandeling". Pinochet eiste een openlijk excuus van de bisschop en heeft ook het Vaticaan van zijn verontwaardiging op de hoogte gesteld.

De paus is tot en met 6 april in Chili op uitnodiging van de bisschoppen. Bij een eerdere invitatie heeft hij de Chileense bisschoppen gezegd dat hij Chili pas wilde bezoeken, als er weer een door het volk gekozen parlement zou zijn. De paus is vermoedelijk van dat idee teruggekomen omdat hij denkt dat zijn komst nu tot een verbetering kan leiden van de omstandigheden waarin de Chilenen moeten leven.

Bij progressieve delen van de RK kerk bestaat nog altijd de vrees dat het bezoek een legitimatie voor Pinochets bewind kan betekenen. Maar ook Pinochet heeft redenen om niet gerust te zijn over het effect van het bezoek van de paus. De leider van de RK kerk zou het verzet van de RK kerk tegen zijn bewind kunnen versterken of steun kunnen geven aan de voorstellen van de Christen- democratische partij voor een geleidelijke terugkeer naar de democratie. Met hoeveel argwaan het bezoek door Pinochet tegemoet werd gezien, blijkt onder meer uit het feit dat de Chileense regering de afgelopen maanden diverse reisschema's heeft afgewezen.

De RK kerk speelt in Chili, waar negentig procent van de bevolking Rooms- katholiek is, een belangrijke rol. Dat was al zo voor de militaire staatsgreep in 1973 en het prestige van de kerk is sindsdien alleen maar toegenomen. Toen het militaire regime bijna iedere politieke meningsuiting en organisatie onmogelijk maakte, werden de bisschoppen onder aanvoering van de aartsbisschop van Santiago de Chile, kardinaal Raul Silva Henriquez, de belangrijkste tegenspeler van de militairen.

Hoewel de meer dan dertig bisschoppen het zeker niet op alle punten met elkaar eens zijn, treden ze in politieke vraagstukken bijna altijd eensgezind voor het voetlicht. Zo noemden zij het eind december 1982 "dringend noodzakelijk" dat de kanalen van politieke participatie worden hersteld voordat de spanningen tot een mogelijke tragedie zouden leiden. "De schendingen van de menselijke waardigheid, het onrechtvaardige geweld dat tegen bepaalde gevangenen wordt gebruikt, de speculatie, de verspilling en de artificiële vermogen even zovele aantastingen van de christelijke waarden", aldus de bisschoppen.

De belangrijkste oppositionele groepering binnen de RK kerk tegen de dictatuur is het «Vicaria de la Solidaridad» (vicariaat van de solidariteit) van het aartsbisdom Santiago dat in 1975 door kardinaal Silva Henriquez werd opgericht. Dat gebeurde nadat het Interkerkelijk comité voor de vrede op last van het militaire bewind was ontbonden. Het vicariaat houdt zich bezig met sociale en medische hulpverlening, rechtsbijstand, informatie- verschaffing en andere hulp aan slachtoffers van de dictatuur.

Pinochet noemde het vicariaat ooit "nog communistischer dan de communisten". In november 1984 werd de directeur van de organisatie, de Spaanse Jezuïet Ignacio Guttierez, wegens diens "politieke activiteit" de toegang tot het land ontzegd. Het vicariaat heeft bovendien herhaaldelijk de woede van het militaire regime opgeroepen door publicaties over de schendingen van de mensenrechten in Chili. Zo meldde het in oktober vorig jaar ruim 42.000 van dergelijke schendingen in de eerste helft van 1986. Volgens het vicariaat toonde het regime steeds minder respect voor de mensenrechten. Nadat Pinochet na de aanslag op zijn leven de noodtoestand had uitgeroepen, publiceerde het vicariaat een tiental adviezen, waarin het aangaf hoe de Chilenen zich tegen willekeur van de politie of het leger kunnen verzetten.

Maar niet alleen het vicariaat steunt het verzet tegen het militaire bewind. Priesters, vooral in volkswijken, radicaliseren onder invloed van de verarming van de arbeiders, de willekeur en het brute geweld. Zij staan oppositionele groepen toe in parochiehuizen bijeen te komen en laten deze huizen soms gebruiken als kliniek voor gewonden na demonstraties of ander uitingen van protest tegen het militaire bewind. Pinochet is de laatste jaren zeer gebeten op priesters en kerkelijke functionarissen uit het buitenland die het verzet steunen. Het laatste slachtoffer onder hen was de Belgische pater Guido Peeters, die op verzoek van de Chileense bisschoppen "voor onbepaalde tijd" Chili heeft verlaten. Peeters, pastoor in een volkswijk in Santiago, was op 27 januari dit jaar door vier onbekenden ontvoerd, mishandeld en met de dood bedreigd.

PINOCHET
...verdediger der christelijke beschaving...

Niet alleen door de uitlatingen van mgr. Camus, ook door de onlangs verschenen vastenbrief van de Chileense bisschoppen zijn de spanningen tussen kerk en staat toegenomen. In de brief wordt scherpe kritiek geuit op de schendingen van de mensenrechten, het massaal ontslag van onderwijzers en het privatiseren van de staatsbedrijven. Voorts wordt gevraagd om opheldering over de moord op Orlando Letelier.

Letelier, onder president Allende minister van Buitenlandse Zaken en ambassadeur in de Verenigde Staten, werd op 21 september 1976 bij een bomaanslag in Washington gedood. Vorige maand bekende een voormalige hoge legerofficier en ex-lid van de Chileense geheime politie, dat hij bij de aanslag betrokken was geweest. Pinochet zei over deze vastenbrief dat hij dacht dat het om de oprichting van een politieke partij ging en daarna onaangenaam getroffen werd door de handtekeningen van de bisschoppen eronder. Hij riep de bisschoppen op "zich aan de vasten te wijden".

Pinochet, die zich beschouwt als de grote verdediger van de christelijke beschaving tegen het atheïstisch communisme, bestrijdt niet alleen door intimidatie van kerkelijke werkers het verzet tegen zijn bewind. Hij steunt fundamentalistische protestantse sekten, die in Chili als paddestoelen uit de grond schieten en speelt in op de traditionele volks- godsdienstigheid. Ook de door het regime gecontroleerde pers speelt een belangrijke rol. In de Chileense kranten verschenen bijvoorbeeld naar aanleiding van het bezoek van de paus een catechese die lijnrecht stond tegenover de maatschappelijk geëngageerde catechese van de RK kerk.

De houding van de aartsbisschop van Santiago, kardinaal Juan Francisco Fresno Larrain, is minder duidelijk dan die van zijn voorganger, kardinaal Silva Henriquez. Enerzijds heeft hij herhaaldelijk het bewind veroordeeld en steunt hij het werk van het vicariaat voor de solidariteit, anderszijds weigerde hij vorig jaar bij de regering te pleiten voor de vrijlating van de progressieve Franse priester Pierre Dubois, die later het land werd uitgezet, en ging hij voor in de kerkdienst ter gelegenheid van de Chileense onafhankelijkheids- dag. Voor de Eucharistieviering, waarbij president Pinochet aanwezig was, waren geen leden van de linkse oppositie uitgenodigd. Tenslotte wordt het Vaticaan er in progressieve kringen van beschuldigd dat het door de benoeming van behoudende bisschoppen de bisschoppen- conferentie tot een minder kritische houding tegenover Pinochet wil bewegen.

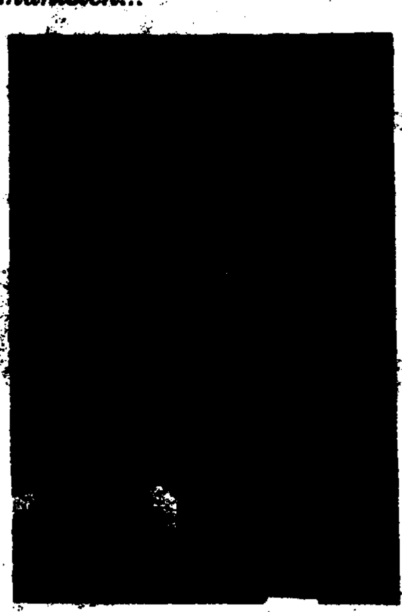
JULIO SANGUINETTI
...scheiding kerk en staat...

De paus op bezoek

PAUS JOHANNES PAULUS II is weer op bezoek in Latijns-Amerika. Ook ditmaal trekt dit bezoek veel internationale aandacht omdat het gaat om drie landen waarvan er twee het militaire bewind recentelijk hebben ingeruild voor een burgerbewind, terwijl in Chili de militairen onder leiding van Pinochet nog steeds met harde hand het land bestieren. Daarbij komt aandacht voor de rechten van de mensen min of meer op de laatste plaats. In verband met deze pausreis ditmaal enige informatie over de katholieke kerk in Uruguay, Chili en Argentinië. Al moet gezegd worden dat het beeld dat daaruit naar voren komt, niet tot optimisme opwekt, behoudens dan de wat fierdere stellingname van de kerk in Chili.

KARDINAAL RAUL SILVA HENRIQUEZ
...communistischer dan de communisten...

In Argentinie is geen plaats voor oecumene

BUENOS AIRES — De protestantse kerk van La Plata, die gemeenten in Argentinië, Uruguay en Paraguay omvat, betreurt in een verklaring over het komende pausbezoek aan dit gebied het gebrek aan oecumenische belangstelling bij de Argentijnse bisschoppen- conferentie. Van de wereldwijd te constateren bereidheid tot toenadering tussen de kerken is in Argentinië niets te merken, aldus de verklaring. De RK kerk in Argentinië beoordeelt een huwelijk met een niet-katholiek nog steeds aan de hand van richtlijnen die dateren van voor het tweede Vaticaanse concilie. Ook hebben de Argentijnse bisschoppen in de debatten over legalisering van echtscheiding zich aangematigd namens de andere kerken te spreken, die hiervoor geen toestemming hadden gegeven. De paus zal op de voorlaatste dag van zijn dertiendaags bezoek aan Uruguay, Chili en Argentinië een oecumenische ontmoeting van precies een uur in Buenos Aires hebben.

Vul in op onderstaand formulier hoe U denkt dat de zetelverdeling van de **Eilandsraadverkiezing van vrijdag 10 april 1987** zal zijn. Vul ook Uw naam en adres in en stuur het naar Amigoe, Scherpenheuvel z/n tot vrijdagmiddag 10 april om 12 uur. Na 12 uur worden er geen formulieren meer aangenomen.

Trekking (bij meerdere goede inzendingen) en bekendmaking zal plaats vinden op maandag 13 april 1987.

1e prijs:	**Een geldbedrag van ƒ.150,- Cash)**	U aangeboden door de Amigoe
	2 kratten Amstel Bier) **1 krat Malta Amstel**)	U aangeboden door de Antilliaanse Brouwerij
	1 grote fles White Horse Whisky)	U aangeboden door WIMCO
	2 kratten Pepsi Liter)	U aangeboden door Caribbean Bottling.
2e prijs:	**1 grote fles White Horse Whisky)**	U aangeboden door WIMCO
	3 kratten Pepsi Liter)	U aangeboden door Caribbean Bottling
	2 kratten Malta Amstel) **1 krat Amstel Bier**)	U aangeboden door de Antilliaanse Brouwerij

1. P.N.P. .... zetels
2. Nos PAIS .... zetels
3. Frente .... zetels
4. M.A.N. .... zetels
5. D.P. .... zetels
6. S.I. .... zetels

NAAM ....
ADRES ....
TELEFOON ....

Totaal .... 21 zetels

ARUBA AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00 / 14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316.
Pageboy: 027-849.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Back to School* (14 jr.).
II: 20.45 uur *Peggy Sue got married* (14 jr.); 24.00 uur *Los vicios secretos de Eva* (18 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 & 24.00 uur *Friday the 13th VI* (18 jr.).

*****

BOTICA'S (nachtdienst)
Tabao brug: Sta. Cruz, tel.: 28028.
Cariba brug: San Lucas, tel.: 45119.

*****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Sta. Cruz: dokter I. van Veen, Tanki Flip 24, tel.: 27100.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter M.Cheung, via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

*****

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

(Voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115)

*****

TELEARUBA
ZATERDAG: 18.00 Style with Elsa Klensch (CNN); 18.20 Science and Technology (CNN); 18.40 Countdown; 19.25 Showbizz today (CNN); 19.45 The big story (CNN); 20.00 Telenoticias; 20.30 St. Elsewhere; 21.25 Estreno: «All the days of my life»; 23.20 CNN international hour; 23.45 Sluiting.

ZONDAG: 17.00 Spotlight on sports; 17.50 Quiz «13»: «Mon PLasir vs Aloysius»; 18.45 The week in review (CNN); 19.30 Showtime; 20.30 Tele-Resumen; 21.00 Quo Vadis; 22.15 CNN international news; 22.45 Santo Domingo invita; 23.30 Sluiting.

MAANDAG: 13.00-15.00 Take two (live); 18.00 Starfleet; 18.25 Larry King show (CNN); 19.10 This week in Japan (CNN); 19.30 The world tomorrow: «The plain truth about Eastern»; 20.00 Telenoticias; 20.30 Harold sportshow; 21.00 CNN international hour; 22.00 Dynasty; 23.00 Showbiz today (CNN); 23.20 Sluiting.

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTER: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTER (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45 / 18.30-19.30 uur.

FATIMAKERK: 19.00 uur jeugdmis.

SPORT
VOETBAL (AVB): 20.00 uur Estrella vs Nacional - RCA Sportcentrum.

GOLFTOERNOOI: start 36-hole Tournament - Aruba Golfclub.

*****

ZONDAG
BIOSCOPEN
BOULEVARD THEATER
I: 20.15 uur *Back to School* (14 jr.).
II: 18.00 uur *How the Grinch stole Christmas* (alle leeft.); 20.45 uur *Peggy Sue got married* (14 jr.).
DRIVE-IN: 21.00 uur *Friday the 13th VI* (18 jr.).

*****

DIVERSEN
ARUBAANSE SECRETARESSE VERENIGING: 10.00 uur algemene vergadering-Manchebo Beach Hotel.

SPORT
ESTAFETTE-LOOP: 05.00 uur 74.6km estafette rond Aruba (start en finish bij Boca Grandi).

SOFTBALL FARANDULERO (**georg. door Musical Time**): : 10.00 uur Signors vs Que Hiciste; 12.00 Papito y su Doble Sabor vs Grasshopper; 14.30 uur Musical Time vs Boys Next Door; 16.00 uur TeleAruba vs SOS Canal 90 - San Nicolas Juniorsveld.

SV BUBALI: 09.30-17.30 uur sportdag - SV Bubali-terrein.

PAPAYA SOFTBALLTEAM: 10.0 uur Papaya carrally (start: Club Caiquetio en finish Papaya Ranch).

BASEBALL
(jeugd)
12.00 uur Ecuador vs Aruba;
(AA-klasse)
15.00 uur Richmond vs Aruba Video Club - Don Elias Mansur Ballpark.
(Aruba South League)
10.00 uur Stanley Tools vs Pepsi Cola;
12.00 uur Colgate vs Milo - CBLH.
10.00 uur CB Brazil vs CBLH;
12.00 uur Gabby's vs Aruba Trading - Hot Point-terrein.

ROUGH RIDERS: 10.00 uur bikecross-wedstrijden - terrein te Savaneta.

*****

MAANDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHEPEN
08.00-22.00 uur «Ambassador»;
09.00-15.00 uur «Britanis» - vert. SELMA.

*****

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur.
DAKOTA: zat.: 19.00 uur; zon.: 08.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 18.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

*****

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool); 19.00 uur ds Hessen.
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
PIEDRA PLAT: 10.00 uur ds Hessen, zondagsschool in het Jeugdcentrum.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds Hessen (zondagsschool op dezelfde tijd).

*****

DE NIEUWE APOSTOLISCHE KERK (Schubertstraat 12): 09.30 kerkdienst.

*****

ORANJESTAD — Op het open terrein achter het Maria College had vrijdagmiddag door frère Fredericus de eerst steenlegging plaats van het nieuwe kantoorgebouw van de Stichting Katholiek Onderwijs Aruba (SKOA) (zie foto). Hierbij waren aanwezig gouverneur F.B. Tromp, die in korte toespraak in herinnering bracht dat wijlen frère Bonifacius de oprichter van de SKOA was, minister mr. Mito Croes, voorzitter Eppi Wever met bestuursleden en vertegenwoordigers uit de onderwijs- wereld. Pastoor Franssen zegde een gebed bij deze eerste stelling van het gebouw dat door Van Kessel Construction wordt gebouwd.

Drie maanden voor tijd in gebruik te nemen

Bredero klaar met Caribbean wing van Golden Tulip-hotel

ORANJESTAD — Deze week wordt door Bredero Caribbean de nieuwe vleugel — de Caribbean wing — met 176 kamers en winkelgalerij volgens afspraak overgedragen aan Dutch VN c.q. de Golden Tulip- organisatie. Daarmee is een einde gekomen aan de bouw- activiteiten van het Golden Tulip Aruba Caribbean Resort and Casino.

Het hotel beschikt nu over 406 kamers, verdeeld over 359 standaard- kamers, zes junior suites, zes master suites, tien Lanai suites, twintig één-slaapkamer en parlor suites, vijf royal Barbizon suites, nachtclub, restaurants, zoetwater zwembad, fitness centrum, tennisvelden en watersport- faciliteiten.

De directie van Bredero Caribbean wijst er in een verklaring op dat dankzij het grote enthousiasme van alle medewerkers Bredero erin is geslaagd de totale bouwtijd inclusief engineeringfase in ongeveer 21 maanden — zoals afgesproken — werkelijkheid te doen worden, waardoor het totale project drie maanden vóór de oorspronkelijke datum in gebruik genomen kan worden.

Tevens werd het project in fasen opgeleverd waardoor de hotel operator Golden Tulip in de gelegenheid was om al vroegtijdig gasten te ontvangen en een goed bezettings- percentage te realiseren. Tijdens de periode waarin de bouw- activiteiten het hoogste waren, bood het project voor Aruba werkgelegenheid aan ongeveer zeshonderd personen. Over de totale bouwtijd werden ongeveer één miljoen lokale manuren besteed.

Paardenwedstrijden twee weken uitgesteld

ORANJESTAD — Van de paarden- organisatie Aruba, OCA, wordt vernomen dat de wedstrijden, die voor morgen vastgesteld werden op Rancho El Paso, wegens rouw geen doorgang zullen vinden. De wedstrijden werden opnieuw vastgesteld voor zondag 19 april 's middags om half twee in aanwezigheid van twee juryleden uit Curaçao.

Brazil-activiteiten

BRAZIL — In Buurtcentrum Brazil worden voorbereidingen getroffen om op zondag 3 mei een grote ontspanningsdag in het buurtcentrum te houden. Onder meer wordt gebracht een spel zonder grenzen, verschillende sporten, koffiemorgen. De gehele dag is er een bbq, een mini- bakesale, verkoop van planten, dansen en nog veel meer.

Felix Croes informeert over Saudische groei

ORANJESTAD — Van de heer Felix Croes — ex-Lago-werknemer, werkzaam bij de olie- maatschappijen in Jubail Industrial City in Saudi-Arabië — ontving de Amigoe een exemplaar van de speciale editie van «Saudi Gazette» van 16 maart jl. In deze speciale editie wordt alle aandacht besteed aan de geweldige groei van dit rijke olieland, hetgeen nog eens benadrukt wordt door de bouw van twee ultramoderne steden: Jubail aan de Arabische Golf en Yanbu aan de Rode Zee. Uit de verhalen en foto's blijkt wel dat Felix Croes in Jubail de geweldige groei van Saudi-Arabië van nabij meemaakt.

Centrale bank-directeur in Financieel Dagblad

Ondanks onbevredigende situatie zijn vooruitzichten werkelijk bemoedigend

ORANJESTAD — In het Algemeen Financieel Dagblad werd onder de kop «Vooruitzichten Aruba bemoedigend» een reactie opgenomen van de president van de Centrale Bank van Aruba, A.J.T. Williams.

In een artikel van de hand van dr. Van Niekerk werd gesteld dat het overheidstekort op Aruba in 1986 uitkwam op 220 miljoen en dat intussen ook de hele deviezen- voorraad onderhand uitgeput moet zijn met de bestrijding van het betalingsbalans- tekort, dat in de komende jaren nog tot vijfhonderd miljoen zou kunnen oplopen. De heer Williams vestigt er in zijn commentaar de aandacht op dat de overheid van Aruba niet behoefde te lenen om het tekort over 1986 te financieren, behoudens de veertig miljoen Nederlandse gulden waarop in dat jaar getrokken werd als deel van een eerder ter beschikking gestelde zachte lening, in totaal ter grootte van 100 miljoen Nederlandse gulden om Aruba te helpen zich aan te passen aan de post-Lago- situatie. In feite werd op de kasbasis, zonder deze bijstand, voor 1986 een tekort op de begroting geraamd van achttien miljoen Arubaanse florin.

Met nadruk wijst de directeur van de Centrale Bank van Aruba er in het Financieel Dagblad op dat de deviezen- voorraad steeg van ongeveer 54 miljoen eind januari 1986 tot ongeveer 155 miljoen in eind januari. In dit bedrag is niet opgenomen de nette deviezen- voorraad bij de commerciële banken, die meer dan verdubbelde van twintig miljoen tot ongeveer 52 miljoen over de periode van één jaar.

Na uitvoerig te hebben stil gestaan bij de projecten, die op Aruba van start gingen of gepland worden, besluit de directeur van de Centrale Bank in het Financieel Dagblad: "Natuurlijk verkeert Aruba niet in een bevredigende situatie, want de werkloosheid en de stagnerende economische activiteit, als gevolg van de sluiting van de Lago, kunnen niet op korte termijn worden opgelost. Met lokale en buitenlandse investeringen en de wil van de overheid zich aan te passen aan de verminderde belasting- ontvangsten, met uitzicht op een sluitende begroting voor 1988, zijn de vooruitzichten voor Aruba werkelijk bemoedigend".

Laatste wedstrijddag Nene Rasmijn-cup

POS CHIQUITO — Op het terrein van Universal is morgen de laatste wedstrijd voor de Copa Nene Rasmijn, georganiseerd door Golden Tulip en Sportvereniging Universal. Er zullen verschillende softball- wedstrijden worden gespeeld, te beginnen om negen uur. De grote «clash» wordt de wedstrijd tussen Golden Tulip en Concorde.

Door Groningse Grupo Aruba

Opinie-onderzoek naar onafhankelijkheidsidee

ORANJESTAD — Van Grupo Aruba in Groningen verneemt de Amigoe dat er plannen bestaan om een onderzoek in te stellen op Aruba naar de onafhankelijkheid van Aruba in 1996. De Grupo Aruba wil met dit onderzoek een duidelijk beeld vormen hoe hierover op Aruba wordt gedacht. Het resultaat van het onderzoek wordt gepubliceerd en de groep hoopt hiermee op Aruba een discussie over dit onderwerp op gang te kunnen brengen.

Aan een aantal personen op Aruba werd een achttal vragen gezonden waarop Grupo Aruba vóór 23 april graag een antwoord wil hebben. Met nadruk wordt gesteld dat deze personen de vragen «à titre personnel» beantwoorden nadat hun namen niet gepubliceerd werden. Wel wordt verzocht de naam te vermelden, zodat Grupo Aruba weet wie wel en wie niet op het verzoek reageerde. Te weten van wie de antwoorden komen, aldus de groep, is voor de groep een stevige steun voor dit belangrijke onderzoek. De eerste serie vragen heeft betrekking op de onafhankelijkheid in het algemeen en de laatste vragen over de onafhankelijkheid na 1996.

De Grupo Aruba (Arubianonan Uní pa Bienestar di Aruba) bestaat uit Arubanen die in Groningen wonen en die bezorgd zijn over de situatie op Aruba. Daarom werd in april 1985 deze groep opgericht, die al enige malen van zich liet horen. Ondermeer werd in november 1985 een workshop gehouden over de toekomst van Aruba. Ook werd een informatiedag georganiseerd op 16 juni 1986 en werd het boekje «Sembra awe pa cosechá mañan» uitgegeven.

ORANJESTAD — Met grote meerderheid van stemmen werd vrijdag de heer Rufo Tromp tot voorzitter van de Arubaanse havenwerkers Unie (UPA) gekozen. Rufo Tromp was reeds eerder voorzitter van de UPA. Hij volgt in deze functie de heer Carrasquero op, die af moest treden nadat hij problemen kreeg met de directie van ASTEK, die geen vertrouwen meer in hem had. De verkiezing — waarvoor ook oud-voorzitter Alicio Quandt en vice-voorzitter Albertus kandidaten waren — werd gehouden onder toezicht van de waarnemend landsbemiddelaar mr. Franny Tromp.

SAVANETA — Een bewoner van Savaneta liet de politie weten, dat hij in zijn geitenkoraal en omgeving een rol Antilliaanse dubbeltjes had gevonden. Bij verder onderzoek in de koraal werd nog een rol van veertig florin en een andere rol dubbeltjes gevonden. Vermoedelijk is dit geld afkomstig van een diefstal eerder in de week bij een woning in de buurt, waarbij een geldkistje en een geldzak werden vermist.

Elf- en 12-jarige jongen in rumshop door politie verwijderd

SAN NICOLAS — De politie verwijderde uit de Knuku Rumshop twee minderjarige jongens — een van elf en de ander twaalf jaar — die zich zonder toezicht van een volwassene in de rumshop bevonden, hetgeen niet is toegestaan. De vergunninghouder werd behoorlijk onderhouden en hem werd gewezen op de gevolgen van het toelaten van minderjarigen zonder toezicht in zijn drankzaak.

Op eerste Paasdag wedstrijden om veldloop-titel

ORANJESTAD — Van de Arubaanse Atletiekbond wordt vernomen dat op zondag 19 april te Grapefield de veldloop- kampioenschappen 1987 zullen worden gehouden.

Voor Arubaanse lange- afstandlopers, die dit jaar in aanmerking willen komen voor deelname aan de internationale wedstrijden, zoals Caribische cross-kampioenschappen, Centraalamerikaanse atletiek- kampioenschappen, Panamerikaanse Spelen enz., is dit een verplichte selectie- wedstrijd. De laatste dag voor inschrijving voor het veldloop- kampioenschap is Goede Vrijdag 17 april. Deelnemers moeten in het bezit zijn van een AAB- startlicentie. Het chronologisch overzicht voor de start zal nader worden bekend gemaakt.

Nieuwe directeur Sociale zaken

Drs Ringeling steeds actief geweest op sociaal gebied

ORANJESTAD — De nieuwe directeur van de directie Sociale Zaken, drs. Anco Rudolf Ringeling, werd in oktober 1951 op Aruba geboren. Hij vervolgde zijn studies in Nederland en in 1976 behaalde hij zijn kandidaats rechten, gevolgd in 1982 door zijn doctoraal in de sociologie aan de Rijksuniversiteit Utrecht.

In Nederland werkte drs. Ringeling onder meer bij de Antilliaanse stichting Kibrahacha en vanaf 1982 was hij directeur van het Platform van Antilliaanse en Arubaanse organisaties in Nederland. Zowel in zijn studie als werkzaamheden heeft de nieuwe directeur van Sociale Zaken, die afgelopen woensdag zijn werkzaamheden begon, zich steeds bezig gehouden met sociale zaken en problemen van Antillianen en Arubanen. Tezamen met dr. W. Koot maakte hij een studie waaruit de publicatie kwam van «Migranten in de Nederlandse samenleving. Deel I. De Antillianen».

Tijdens zijn verblijf in Nederland maakte hij deel uit van diverse commissies die op sociaal gebied onderzoek instelden naar sociale problemen in Nederland van de minderheids- groepen. Drs. Ringeling heeft ook ervaring in de automatisering. Hetgeen belangrijk is in zijn nieuwe functie aangezien de regering van plan is de administratie van Sociale Zaken geheel op de computer te zetten, waardoor overzichtelijker en efficiënter gewerkt kan worden.

Vrouw was slecht ter been

Conform eis: jaar voor beroven van bejaarde

ORANJESTAD — Een jaar gevangenisstraf met aftrek van voorarrest luidde vrijdagmorgen het vonnis tegen R.G. (31), die een 72-jarige zielelijke vrouw van haar handtas met 175 florin had beroofd.

Tijdens de behandeling van de zaak bleek dat de man steeds de vrouw begeleidde wanneer zij naar huis ging, doch op die bewuste dag — hij had dringend geld nodig om een schuld te betalen in verband met verdovende middelen — had hij de tas uit de handen van de vrouw getrokken. De vrouw hield zich aan verdachte vast en begon om hulp te roepen. Hierna had de verdachte de vrouw, die moeilijk te been was, een duw gegeven waardoor zij kwam te vallen en zich bezeerde.

De officier van Justitie vond het een kwalijke zaak, omdat een ziekelijke bejaarde slachtoffer werd van een man die geld nodig had voor gebruik van verdovende middelen. Hij eiste een gevangenisstraf van één jaar.

Advocaat Sint Jago- Francis liet de rechter weten dat haar cliënt betreurde wat er gebeurd was. Zij verzocht de rechter een gedeeltelijke voorwaardelijke straf op te willen leggen. Conform de eis van de rechter werd beklaagde veroordeeld.

Marlboro alleen aan kop in AA-baseballcompetiti[e]

ORANJESTAD — Door het behalen van een 8-5 overwinning op Golden Tulip Thrillers heeft Marlboro gisteravond in de AA-baseball- competitie alleen de eerste plaats op de standenlijst ingenomen.

In deze wedstrijd was Milton Croes de winnende en Pedro Geerman de verliezende gooier. Marlboro maakte vijf hits en beging vier fouten, Golden Tulip elf hits en beging zes fouten. Beste mannen aan slag bij Golden Tulip: Antonio Bryson 3-2, Paul Rodriguez 4-2 en bij Marlboro Rudney Lopez 1-1 en Emiliano T[illegible] 2-1.

Marlboro nam in de tweed[e] inning de leiding (1-0) en vergr[ootte] de voorsprong in de daarop[vol]gende inning (2-0). Golden T[ulip] maakte daarna in die inning [het] eerste punt (2-1). In de da[arop]volgende inning werd de st[and] gelijk getrokken (2-2). In de [...] de inning kwam Golden T[ulip] aan de leiding met 3-2, d[och] daarna werd het weer gelijk [...] bleef Marlboro in de daarop[vol]gende innings stevig aan s[lag] waarbij Golden Tulip nog t[wee] punten maakte doch Marl[boro] uiteindelijk op acht kwam.

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
geopend van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

BOWLEN
Damacor Bowling Club (Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00- 02.00 uur; vrijdag en zat[erdag] van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag [...] 13.00 uur.

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
iedere maandagavond om 20.00 uur [gele]genheid tot schaken in het Maduro Pl[...]

* * * * *

ZATERDAG
BASEBALL
(Sta. Rosa Indians-toernooi)
15.00 uur Royal Scorpions vs Blue H[...]
Tio Daou Ballpark te Zapateer.
(Little League)
10.00 uur CWP vs ABN;
12.00 uur Fort Nassau vs Pinnochio;
14.00 uur AGT vs Hertsz;
16.00 uur Cindu vs Marchena Hardw[...]
Little League Ballpark, Suffisant.

ATLETIEK
(Curaçaose Atletiek Bond)
baanwedstrijden - Suffisantstadion.

SCHAKEN
SV Janwé)
09.00 uur clubcompetitie - Buurtce[ntrum] Janwé.

DAMMEN
11.00-13.00 uur Brandweer vs PSV - [...]

SOFTBALL
16.00-18.00 uur Brandweer vs PSV - [...]na Ballpark.

* * * * *

'Glasnost' nu ook in de sport

Russische export van technische sportkennis

MUNCHEN — De door partijleider Gorbatsjov gepropageerde 'Glasnost', de politiek van de openheid, begint nu ook in de Russische sport door te dringen. De Westduitse handbalclub TSV Milbertshofen met voor Duitse begrippen uniek nieuws. De professionele vereniging heeft twee Russische toptrainers, bondscoach Anatoli Jevtoesjenko en diens gedoodverfde opvolger Joeri Klimov, in dienst genomen.

Opvallender is echter, dat Milbertshofen een keus mag doen uit twee spelers van het wereldkampioenschapsteam van 1982, Alexander Anpilogov of Oleg Gagin, om volgend jaar in de Bundesliga te spelen.

De export van technische kennis via het uitzenden van coaches werd al eerder door de Sovjet-autoriteiten bevorderd. Albert Asarjan was en [illegible] dat bij de begeleiding van [de] meisjes van het Nederlands turn-internaat. Actieve sporters werden echter lange tijd niet uitgezonden. In de Noordamerikaanse ijshockey-competitie speelden ooit enkele Russische trainer-spelers. Milbertshofen kwam tot zaken met Marat Gramov, de waarnemend voorzitter van het sportcomité van de Sovjet Unie.

Manager Gerd Butzeck kwam ook tot andere opvallende zaken met de Russische autoriteiten. In de halve finales van het Europese bekertoernooi speelden de handbalteams van Kaunas en Minsk met Europese shirtreclame. Beckershoff, voorzitter van Milbertshofen, omschreef de geslaagde onderhandelingen in Moskou als een doorbraak. Russen moeten na Roemenen, Polen en Joegoslaven de nieuwe attractie worden in de Westduitse handbalcompetitie.

Captains-meeting voor iedereen belangrijk

Het programma van de Curaçao Regatta is bekend

WILLEMSTAD — De Captainsmeeting op 25 april in het Marine Watersport Centrum [illegible] eens heel erg druk worden. Op deze avond (vanaf 18.00 uur) zullen de meeste toegangskaartjes voor de barefoot-parties, de nasi-maaltijd en andere activiteiten worden verkocht. [illegible] kaartjes over blijven dan worden die ter plaatse [illegible]. Het programma van de Curaçao Regatta is als volgt:

Donderdag 30 april:
10.00 uur: Cruising Debutant
10.00 uur: Open Jachten
10.10 uur: Cruising Class
10.20 uur: Cruising Racing
10.30 uur: Sunfish A
10.40 uur: Racing Class I en II
10.50 uur: Catamarans
11.00 uur: Sailboards A
14.00 uur: Sunfish B
14.10 uur: Sailboards B

Vrijdag 1 en zaterdag 2 mei:
10.00 uur: Cruising Debutant
10.00 uur: Open jachten
10.10 uur: Cruising Class
10.20 uur: Cruising Racing
10.30 uur: Racing Class I en II
10.40 uur: Sunfish A en B
10.50 uur: Catamarans
11.00 uur: Sailboards A en B
13.00 uur: Sailboards A en B
14.00 uur: Sunfish A en B
14.10 uur: Catamarans
15.00 uur: Sailboards A en B

BOKSEN / ATHENE — Het toernooi om de Europese amateur bokstitels wordt niet van 22 tot en met 31 mei gehouden maar een week later, van [illegible] tot en met 6 juni. Volgens de vicevoorzitter van de Westduitse bond [illegible] van de EABA, stuur van de Europese boksbond, EABA, Heinz [illegible] in Turijn, waar het toernooi gehouden wordt, sprake van een organisatorische puinhoop.

"Het loopt uit op een catastrofe. De Italianen weten absoluut niet wat ze met de situatie aan moeten. Alleen de EABA is door de Italiaanse bond geïnformeerd over de verschuiving, de nationale bonden weten nog steeds van niets."

Volgens de Italiaanse vertegenwoordiger in de IABA, Luciano Filetti, ligt de oorzaak van de wanorde bij de gemeente Turijn. Al eerder vielen Rome en Mestre af als organisatoren van de Europese titelstrijd.

* * *

WIELRENNEN / SAN ANTONIO — Monica de Waal heeft de derde etappe van de ronde van Texas gewonnen. De Nederlandse was na 40 kilometer de snelste sprintster van het peloton. Connie Meijer eindigde als derde. De [illegible] Neil heeft de leiding in het algemene klassement. De Nederlandse [illegible] niet voor in de top van de rangschikking.

Op 12 april en 3 mei

RRCK organiseert ee[n] Kareda di Grasia en de Xerox- 10 km loo[p]

WILLEMSTAD — Op [12] april is er een Kareda di G[ra]sia van 8 km op het terrein [van] de Mijnmaatschappij te [...]bara Beach. Men kan alle[en] ter plekke inschrijven. [De] poort wordt om 06.15 [uur] reeds gesloten. Kosten f[...] voor niet-leden; de helft v[oor] CAB-leden en de jeugd.

Ook staat de jaarlijkse X[erox] 10 kilometerloop kome[nde] zondag (zondag 3 mei) wee[r op] het programma. Deze wor[dt in] samenwerking met Xerox A[nti]liana en Acampora Enterpr[ises] georganiseerd. Men heeft in [te]genstelling tot de vorige k[eer] de route gewijzigd. Men sta[rt bij] het Wanfort en gaat via Pu[...] Berg Altena, Salinja, Cara[cas]baaiweg en Koraal Specht [naar] het Dr. Antoine Maduro sta[dion].

Men verwacht voor deze [loop] erg veel deelnemers. De insc[hrij]ving voor deze 10 kilometer[loop] vindt plaats op vrijdag 10 a[pril] tussen 18.00 en 21.00 uur, o[p za]terdag 11 april van 09.00 - 1[...] uur en op maandag 13 april [van] 18.00 - 21.00 uur in het clu[bhuis] van de Road Runners C[lub] Korsou.

Arubaanse deelnemers [kun]nen zich opgeven bij Jerry [...] van Idefre. Op Bon[aire] neemt InDeBon de aanmel[din]gen in ontvangst. Op St. M[aar]ten heeft Frits Bus zich late[n be]lasten met de inschrijving, [...] te bereiken in de Doctors C[...] in de Backstreet. Kosten vo[or de] 10 km: vijf gulden voor [niet-]leden; de helft voor CAB-l[eden] en de jeugd; leden RRCK [lopen] gratis mee.

RCC 2 en Julianadorp 2 leiden C II-klas[se]

Eerste helft van de Wilson interclubcompetitie afgeslot[en]

WILLEMSTAD — De Wilson [illegible] tenniscompetitie is nu voor de helft afgewerkt. In de A-klasse gaat Sithoc ongeslagen aan kop. Ook de B-klasse kent een [illegible] leiders RCC ([illegible]) en [illegible]. In de beide C-klassen is het erg dringen aan de top.

Nog vele teams maken in de tweede helft nog een [illegible] kans op het begeerde kampioenschap. Van de zes teams in de C II-klasse maken er vier nog aanspraak op de titel.

Asiento, tot vorige week mede koploper in C II, werd [illegible] door het bezoekende RCC 2 teruggewezen [illegible] Julianadorp [illegible] het zich [illegible] Het tweede heeft [illegible] met een [illegible] 3-2 overwinning. CSC had op Damacor weinig moeite met het bezoekende RCC 3. Men versloeg de ploeg uit Mon Repos met 4-1.

De competitie staat nu gedurende de Paasvakantie even stil om verder te gaan in het weekeinde van 2 en 3 mei.

De standen:

A-klasse:
1. Sithoc 24[...]
2. CSC 22[...]
3. RCC 20[...]

B I-klasse:
1. RCC 48 (1[...]
2. Sithoc 44 (1[...]
3. CSC 44 (1[...]
4. Asiento 44 (1[...]
5. J'dorp 40 ([...]

B II-klasse:
1. CSC 36 [...]
2. RCC 3[...]
3. Asiento 32 ([...]
4. J'dorp 30 ([...]

C I-klasse:
1. Asiento 48 [...]
2. RCC 46 [...]
3. J'dorp 44 [...]
4. CSC 44 ([...]
5. Sithoc 4[...]

C II-klasse:
1. RCC 2 58 (1[...]
2. J'dorp 2 58 (1[...]
3. Asiento 56 (1[...]
4. CSC 56 (1[...]
5. RCC 3 56 ([...]
6. J'dorp 3 50 ([...]

[A]lleen de tweede klasse kwam in actie:

[B]rievengat en Asiento gaan ongeslagen [a]an kop in de jeugdbadminton-competitie

[W]ILLEMSTAD — Dinsdag[avon]ddag is de jeugd[bad]minton competitie in [Cen]tro Deportivo Korsou [voo]rtgezet. Op deze vierde [com]petitiedag kwam slechts [de] tweede klasse in actie. [Voo]r de derde achtereenvol[gen]de maal maakten de te[ams] van Brievengat 4 en [Asien]to 1 geen fout en won[nen]. Cadushi 6 heeft hetzelfde [aanta]l punten maar een wed[strij]d meer gespeeld.

[Cad]ushi 6 moest de strijd aan[binde]n tegen het nog puntloze [Asie]nto 2. Jack van der Voort [zorg]de voor het eerste punt voor [Cadu]shi. Ook het duel tussen [Marle]en Evertsz van Cadushi en [...] Boekhorst leverde een [pu]nt voor Cadushi op. Maar dit [wa]s na een flinke onderlinge [strijd] tussen de twee niet al te [sterk]e dames. De eerste set was [...]8 voor Marleen.

[B]ij het dames-dubbel was het [o]ok een spannende aangelegen[heid]. Asiento, versterkt met een [nie]uw lid gaf goed partij, maar de [e]rvarenheid gaf uiteindelijk [de] doorslag en Cadushi won.

[Agnes]nder Wellen, een van de al[ler]jongste deelnemers, legde [ee]n brok enthousiasme in zijn [spel] dat hij daarmee een punt [voo]r Asiento bemachtigde via [tw]ee klinkende set[over]winningen: 15-6 en 15-0.

[Ja]ck van der Voort heerste zo [in] het heren-dubbel, dat de over[wi]nning via een gemakkelijke [zeg]e bij Cadushi terecht kwam.

[Na] in twee duels nog ongesla[gen] Asiento 1 trad aan tegen het [...] enthousiaste, maar niet sterke Brievengat 2. Beide ploegen, die bijna geheel uit beginners zijn samengesteld, speelden goed. De ervaring van Asiento gaf uiteindelijk de doorslag. Nantonio Ravenstijn startte met een overwinning voor Asiento. Zijn ploeggenoten volgden hem in dit voorbeeld. Zo wonnen Agnes Wellen (enkelspel), Ryan Imperator en Arnold Martina (heren-dubbel). Ook het meisjes-dubbel was voor Asiento, waardoor de eindscore 5-0 voor de ploeg uit Rust en Burgvliet was.

Brievengat 4 heeft in de tweede klasse ook in het derde competitieduel geen set hoeven af te staan. Cadushi 5 startte met Paul Helmich die zijn meerdere moest erkennen in Dennis Isenia (15-5) 15-12). Maaike Versteeg probeerde ook van alles om de overwinning te behalen, mnaar Angelique Eugenia was toch sterker. Daarna moest Maaike weer aantreden in het dames-dubbel. Samen met Linda Helmich ging ze echter ten onder tegen Angelique en Iraiva Silvanie. Ook het tweede heren-enkel en het dubbelspel werd door het in de winning mood zijnde Brievengat in winst omgezet.

[$]5000 boete voor [I]endl en McEnroe

[CH]ICAGO — De Tsjechos[lo]wakse nummer één van de [w]ereldranglijst Ivan Lendl en [de] inmiddels naar de zevende [pla]ats opgeklommen Ameri[ka]an John McEnroe hebben [va]n de 'Mens Professional [Te]nnis Council' (MIPTC) een [b]oete gekregen van $5000. Zij [hebb]en in een te laat stadium [h]ebben afgezegd voor het [$]315.000-toernooi, van Chi[cago].

Beide spelers hebben tien [dag]en de tijd om in beroep te [gaan]. Het [illegible] [...]om op medische gronden [na] sluiting van de inschrijf[term]ijn alsnog af te zeggen. [Lendl] onderging op 11 maart [een] knie-operatie. Hij heeft [daar]door niet alleen moeten [afzeg]gen voor Chicago, maar [ook] voor het WCT-[kampi]oenschap, dat in Dallas [wordt] gehouden.

[McE]nroe, die in Rotterdam [last ha]d van een liesblessure, [trok z]ich vorige week door zijn [...] 'op medisch advies' af[...].

[Om] dezelfde reden kregen [Kevin] Curren (griep) en Ro[bert] Seguso (knie-blessure) [een b]oete van $2400.

0-0-0-0-0

BOKSEN/BERLIJN — Marvin Hagler, de wereldkampioen in het middengewicht uit de Verenigde Staten, heeft aan de groene tafel een titel teruggekregen. De Internationale Boksfederatie (IBF) besloot de WBC-kampioen ook als wereldkampioen te erkennen. Dat gebeurde op voorwaarde, dat de 32-jarige bokser binnen zes maanden zijn titel tegen de Europees kampioen Harold Graham zal verdedigen. Eind vorig jaar werd Hagler de IBF- en WBA-titel afgenomen, omdat hij als opvolger van de al drie jaar niet meer actieve Leonard had na gelaten in actie te koemen tegen de officiële uitdager Graham.

De WBA houdt het been stijf en wil in juni een gevecht om de vacante titel houden tussen Graham en de Amerikaan Iran Barkley. Overigens wees een federale rechter in Boston het verweer van Hagler tegen het WBA-besluit hem de titel te ontnemen, af. Rechter Robert Keeton achtte onvoldoende gronden aanwezig om 'Marvellous' Hagler gelijk te geven.

Marvin Hagler verdedigt zijn WBC-titel-aandeel op 6 april in Las Vegas tegn zijn voorganger Sugar Ray Leonard. Hagler krijgt voor dit gevecht een gage van tenminste twaalf miljoen dollar.

0-0-0-0-0

BOKSEN/MANCHESTER — In het North Manchester General Hospital in Engeland is dinsdagavond een bokser van vijftien jaar overleden. Sinds vrijdagavond lag hij op de intensive-care afdeling in coma. De scholier, Joseph Sticklen, werd het slachtoffer van een bokspartij met een veertienjarige. Na 52 seconden zakte Sticklen na een klap tegen het hoofd bewusteloos ineen. Het was zijn tweede gevecht.

De dood van de nog jonge pugulist was voor de associatie van Britse artsen aanleiding zich andermaal fel te keren tegen de bokssport. "Deze tragedie versterkt ons appel boksen te verbieden", aldus een woordvoerder. Ringarts Adrian Whiteson weet het overlijden van Sticklen aan een toevallige samenloop van omstandigheden. "In elke contactsport gebeuren soms vreselijke dingen. In het judo en voetbal komen ook van tijd tot tijd tragedies voor. Dat is onvermijdelijk.

0-0-0-0-0

Door sluiting wegens renovatie:

Rifzwembad-cursisten krijgen hun geld terug

WILLEMSTAD — In verband met de sluiting wegens renovatie van het Rif-zwembad, kunnen alle cursisten, die de maand januari 1987 reeds hebben betaald, tegen vertoon van hun kwitantie-bewijs hun geld terug krijgen. Dit kan elke dag geschieden tussen 15.00 en 17.00 uur bij het zwembad.

De cursisten die reeds hun examen met goed gevolg hebben afgelegd, worden verzocht hun diploma af te halen. Zodra de renovatie van het zwembad 'Benny Leito' is voltooid zal dit via de media worden bekend gemaakt.

[...]genieuws van [...]rica en Asiento

[WI]LLEMSTAD — Op 31 [maart] en 1 april is er door res[pecti]evelijk Asiento-dames [...]mes weer gebridged. [...]-dames heeft nu de 5e [...] van de Paas-competitie [...] de rug.

[...]onden maar liefst twintig [...] de weg naar Asiento, [...]van na afloop er tien boven [het ge]middelde van 50% scoor[den]. [D]e uitslagen zijn:

[...]ier - Van der Plank: [...]; 2. Hansen - Henegou[...]: [...]; [...] Zwollo - De Paus: 57,41%; [...] - Bustraan: 56,08%; [...]ets - Van der Velde: [...]; 6. Kusters - De Vries: [...]; 7. Boudewijns - Kruis[...]: [...]4,76%; 8. Brans - Zemstra: [...]; 9. Voorn - Brandt: [...]; 10. Eikelebtoom - Huis[...]: [...]32%.

[...]mes uitslagen:

[...]

[...]. Snellers - Hr. Moesir[...]: 63,54%; 2. Ds. Schouten - [...]ling: 56,77%; 3. Ds. De [...] Vlug: 56,25%; 4. Mw. Vos[...] - De Vries: 53,65%; 5. Loos [...]: 52,60%.

[...]B:

[...]. Groot - Cloose: 63,19%; 2. [...] Voorbraak: 61,[...]%; 3. [...] Kruisheer: 59,72%; 4. Ds. [...] - De Paus: 56,94%; 5. Ds. [...] Wittmarschen: 54,[...]%; 6. [B]oudewijns - De [...]; 7. Ds. Jansen - [...]: 50,69%.

[De] andere 12 paren konden [...]en de 50% komen [illegible] [...] proberen [illegible] [...] [illegible] [...] van de vele [...] in [A]quarium. Aanvang [...] 20.00 uur.

Start morgen om 07.00 uur

61 deelnemers aan de 1e Frito Lay jeugd-triathlon

WILLEMSTAD — Morgenochtend starten 61 atleten voor de eerste Frito Lay jeugd-triathlon. Vele deelnemers hebben in de afgelopen maanden serieus getraind, vaak onder enthousiaste leiding van vaders, die soms moesten ervaren dat zoonlief op een bepaald onderdeel iets sneller was.

Ook morgenochtend zullen deze vaders [illegible] bij de start van [illegible] onderdeel [illegible] in het zwembad van het SDK. Het startsein wordt exact om 07.00 uur gegeven.

Drijfnat, maar nog niet van het zweet, start de jeugd daarna met het tweede onderdeel: 20 kilometer fietsen in de omgeving van het SDK. Daar de organisatie het gehele gebeuren in [...] dom het SDK laat plaats vinden, kunnen belangstellenden zich geregeld, wel of niet met een stopwatch in de hand, de prestaties van kindlief volgen.

Na de 20 km op de fiets, start men met het laatste onderdeel: 5 kilometer hardlopen. Men verwacht dat tussen half negen en half tien de deelnemers de drie onderdelen hebben afgewerkt. De jeugdigen (iedereen is tussen 12 en 15 jaar oud) krijgen omstreeks 10.00 uur langs het zwembad de prijzen uitgereikt.

0-0-0-0-0

PAARDESPORT/MUNCHEN — De 44-jarige Tapani Suominen, manager van de Westduitse paardenfokker en vroegere topruiter Alwin Schockemohle, is door de rechtbank van München vrijgesproken van dierenmishandeling.

De Fin zou in 1985 op de drafbaan in München een paard met een zweep afgeranseld hebben en twee maanden later een vastgebonden paard anderhalf uur in de brandende zon hebben gezet.

De rechtbank achtte de mishandeling niet bewezen.

WIELRENNEN/MILAAN — Fransesco Moser start op 21 me[i] in de Ronde van Italië. Het wordt het vijftiende en laatste optre[den] van de Italiaanse renner i[n] de Giro. In februari had de hou[der] van het wereld-uurrecord nog aangekondigd niet meer i[n] de belangrijkste etappewed[strijd] van Italië uit te komen.

Onder druk van zijn ploeglei[der] Gianluigi Stanga en zijn aan[hangers] besloot de bijna 37-jarige beroepsrenner zijn beslis[sing] te herzien. "Maar het wordt zeker de laatste grote ronde" verklaarde de Italiaan tijdens een persconferentie in Milaan. Moser handhaafde zijn in februari geuitte bezwaren tegen het etappe-schema. "Vijf aankomsten op bergtoppen is te veel. De tijdrit op de Poggio hoort ook niet in de ronde thuis."

0-0-0-0-0

VOETBAL/TURIJN — Wim Kieft heeft zijn contract bij Torino met een jaar verlengd. In het weekeinde kwamen de oud-Ajacied en clubvoorzitter Sergio Rossi tot overeenstemming. Ook de Braziliaan Junior besloot een nieuwe verbintenis te sluiten bij de club uit Turijn. In de wedstrijd tegen Inter (0-0) speelde Kieft, die zou worden gewisseld, geen beste wedstrijd. Hij schoot we[l] een keer tegen de paal.

0-0-0-0-0

VOETBAL/FRANKFURT — De aanpassing van de acht voetbalstadions, die volgend jaar gebruikt worden tijdens het eindtoernooi om de Europese titel in West-Duitsland, gaat 75 miljoen gulden kosten. Hermann Neuberger, voorzitter van de Duitse voetbalbond (DFB) maakte dat bedrag in Frankfurt bekend.

GOBIERNU DI KORSOU

Bestuurscollege ta partisipá na tur èks-trahadó di Semako, Servisio di Haf i Lóts, Servisio di Enseñansa i Servisio di Kuido Médiko i di Sanidat ku dia 9 di aprel ta paga e último kinsena. Nos ta pidi atenshon di esunnan ku a entregá un petishon pa bini na remarke pa "wachtgeld", pa tene kuenta ku entrante fin di aprel e pago ta tuma lugá pa luna.

Esunnan ku ta kobra pa kinsena ta bai haña un voorschot di 3 dia di nan wachtgeld pa fasilitá e transishon di pago di kinsena pa luna. Ta bai retené e voorschot akí den tres término.

Entrante promé di aprel ta bai manda tur korespondensia, karchi di dòkter i slep di salario ku direkshon di kas.

Si tin kambio di adrès tin ku pone Departamentu di Asuntunan di Personal, Scharlooweg 88, na altura.

Bestuurscollege menshoná,

Gezaghebber, R.A. Casseres.
Sekretario, Mr. E.A. Vlieg.

Evertsz vervangt Veeris in diverse Staten-commissies

WILLEMSTAD — De als gevolg van het vertrek van Statenlid voor de MAN, Jacques Veeris, open gevallen plaatsen in de diverse Staten- commissies, werden eind vorige maand officieel door de partij opnieuw ingevuld. Voor wat betreft de commissies die zich bezighouden met onderwijs- aangelegenheden, met buitenlandse betrekkingen, justitie en met Parlatino, wees de coalitie- partij het lid Yubi Evertsz als opvolger van Veeris aan.

Door AIDS in Peru dertien doden

LIMA — In een der hoofdstedelijke ziekenhuizen van Lima is een man overleden die aan AIDS leed. Hij was een van de dertien patienten met deze ziekte zoals die in Peru geregistreerd stonden. Het was overigens de eerste keer dat men van officiele zijde toegaf dat deze ziekte ook in Peru had toegeslagen. De AIDS- patienten hebben allemaal 35 tot veertig dagen in hetzelfde ziekenhuis doorgebracht. Alle slachtoffers waren Peruanen die met vreemdelingen sexuele contacten hadden onderhouden. In de meeste gevallen ging het om Amerikanen.

WILLEMSTAD — Tijdens een kleine plechtigheid overhandigde mr Chris Smeets, gedelegeerd commissaris van Curaçao International Trust Company NV namens dit bedrijf één set originele gouden munten van Queen of Saba aan het Curaçaosch Museum.

Op de foto vlnr: mr Chris Smeets, zijn vader en de heer Schotborg die namens het Curaçaosch Museum het geschenk accepteerde.

Uitbouwen activiteiten

VBC pleit voor offensief beleid deviezenvraagstuk

WILLEMSTAD — De Vereniging Bedrijfsleven Curaçao is van mening dat de oplossing voor het probleem van onvoldoende deviezen niet gezocht moet worden in de bewaking van deviezen maar in het trachten te vergroten van de deviezen- voorraad. Daarbij pleit de VBC voor het voeren van een offensief beleid inzake het deviezenvraagstuk.

Zoals bekend verdedigde minister Marco de Castro van Handel, Industrie en Werkgelegenheid onlangs tijdens de opening van een nieuw verpakkings- bedrijf het marktbeschermingsbeleid van de regering. Hij voerde hierbij aan dat dit beleid onder andere gericht is op de bescherming van de deviezen.

De VBC is echter van mening dat het probleem van onvoldoende deviezen op de manier niet opgelost zal worden. Deviezenbewaking wijst volgens de VBC in de richting van restricties en verdere belemmeringen van het internationaal economisch verkeer. Daardoor kan een dergelijk beleid juist een negatief effect hebben op de deviezenpot.

Volgens de VBC kan een offensief beleid wel het juiste effect teweeg brengen. Daarbij denkt de VBC aan het verder uitbouwen en versterken van bestaande activiteiten als toerisme, internationale dienstverlening en internationale handel en het stimuleren van nieuwe activiteiten die deviezen kunnen genereren. De nadruk moet met name op deze sectoren liggen, aldus de VBC, omdat deze sectoren van oudsher deviezen opbrengen en deze sectoren nog voldoende potentie bezitten om verder te groeien. Verwezenlijking van een dergelijk beleid heeft de meeste kans van slagen indien per sector een soortgelijk faciliteiten- pakket zoals momenteel van toepassing is op de industriele sector, geintroduceerd wordt.

Met voorzichtige productie van 250.000 per maa

Luierfabriek gaat half april officieel van start

WILLEMSTAD — Op het industrie- terrein Brievengat vindt op 14 april de officiële opening plaats van de Diasan- fabriek, die zich zal toeleggen op de productie van de zogenaamde wegwerpluiers.

De productie van de fabriek, die onlangs naar tevredenheid een periode van proefdraaien afsloot, wordt geraamd op 250.000 luiers per maand en wordt verwacht op te zullen lopen tot 1 miljoen per maand. Afhankelijk van de export- mogelijkheden, waarnaar op dit moment een onderzoek wordt ingesteld, zal de productie, naar de fabrieks- leiding voorziet, zelfs kunnen oplopen tot 2 miljoen luiers per maand.

Voor de Curaçaose markt zullen er voorlopig luiers worden uitgebracht onder de drie merknamen "Cuddles", "Moli" en "Joy". De drie merken zullen in drie maten worden geleverd. Ze zijn anatomisch gevormd en voldoen naar de mening van de producenten aan alle moderne eisen. De leiding van de fabri waar momenteel tien perso werkzaam zijn en waar op ko termijn een uitbreiding van personeels- bestand wordt v wacht, berust bij ir Turhan Do ga. De directie wordt gecont leerd door een Raad van Co missarissen, waarin zitting h ben de heren G. Brandao, S. M sing en H. Leyba. Het benodi kapitaal werd opgebracht d lokale investeerders, alsmede Maduro & Curiel's Bank, terw ook het werk- kapitaal door d bank- instelling werd verstre Met het opstarten van de fabri is een totale investering gemo geweest van rond de twee m joen Antilliaanse guldens.

In Chili

Dode in JP-kamp

SANTIAGO — Bi vechtpartijen rond het Johan nes Paulus II- kamp in de Chi leense hoofdstad is donderda een dode gevallen. Dakloze hadden een braakliggen stuk land gekraakt om daar op hun onderdakjes aan t leggen. Er deden zich als ge volg van deze land- bezettin ongeregeldheden voor waar bij de politie met harde han optrad. Volgens een advocaa van het Vicariaat van de soli dariteit kwam een jongema om toen soldaten het vuu openden op de landbezetters De hoop der daklozen dat he bezoek van de paus naar wi zij hun kamp hadden ge noemd in hun voordeel zou uitwerken, kwam niet uit Tot de jeugd zei de paus late wel dat zij zich niet moeten la ten meeslepen door gewel "ook niet wanneer er wel dui zend redenen lijken te zijn o dat te rechtvaardigen".

Uit protest tegen verwachte onderwijs hervorming

Panamese leerkrachten massaal de straat op

PANAMASTAD — Duizenden leerkrachten hebben in de Panamese hoofdstad gedemonstreerd met als eis dat de onderwijs- hervorming niet wordt doorgevoerd, zoals deze door de huidige regering is ontworpen. De leerkrachten voelen zich door deze hervorming bedreigd.

De demonstranten trokken door de belangrijkste straten van het centrum van Panamastad. Volgens schatting van de vakbond namen er vijftienduizend leerkrachten aan deel. Zij werden vergezeld door vertegenwoordigers van politici der oppositie- partijen evenals door afgevaardigden van andere beroepsgroepen en door ouders van studerende kinderen. De demonstratie was gericht tegen de door de regering voorgenomen onderwijs- hervorming en met name van artikel 47 van de Onderwijswet, welke de positie van de leerkrachten sedert 1979 bepaalt. Volgens de protesterende onderwijzers wordt door de voorgestelde wijziging het hele Panamese onderwijs- systeem benadeeld. Overigens is het regerings- voorstel nog in studie bij een door de regering benoemde commissie. Het ontwerp is opgesteld door het ministerie van Onderwijs.

Maar al marcherend protesteerde men ook tegen de hoge kosten van levens- onderhoud als gevolg van de levensmiddelen- prijzen. Ook klaagde men de corruptie bij het overheids- apparaat aan. De boosheid van de leerkrachten werd onder woorden gebracht door de onderwijzer Bertildo Mejia die het had over "een overheersende, eenzijdige houding bij de regering welke geen deugdelijk advies inwint en welke kennelijk niets wil weten van begrip en gezond verstand.

Onder- minister Jorge Arosemena van Onderwijs liet weten dat de onderwijzers die op de demonstratiedag zich onttrokken hadden aan hun lesgevende taak "zullen worden gestraft overeenkomstig de wet, namelijk doordat deze niet gewerkte arbeidsdag van hun salaris wordt afgetrokken. Want hun absentie was "ten zeerste nadelig voor de jongelui" die voor niets naar school kwamen. De onder- minister deed een dringend beroep op de leerkrachten door een voorbeeld te zijn. Als er verschillen van mening zijn moeten wij "de serene dialoog aanwenden en de confrontatie van ideeën en niet zonder onderscheid de leerlingen de dupe laten worden ervan". Hij voegde er meteen aan toe dat het optreden van de leerkrachten "een uitdaging is aan de autoriteiten, want de demonstratie gebeurde op een gewone werkdag".

Op de spandoeken welke tijdens de mars werden meegedragen stond onder meer te lezen: Democratie ja, dictatuur nee, Geen onderwijs- plan van de dictatuur. Volgens de demonstranten is dit pas het begin van hun actie. Een paar jaar geleden lag het onderwijs in Panama ook wekenlang stil. Toen moest de schade uiteindelijk beperkt worden door het schrappen van een groot deel van de grote vakantie welke media december begint en drie maanden duurt.

Verkiezing Reina Folkloriko Hubenil

WILLEMSTAD — Zondag 5 april organiseert de folkloristische groep "Nos Deseo Jubenil" de verkiezing van de "Reina Folkloriko Hubenil". De verkiezing vindt plaats in de Cinelandia Dancing Hall van 2 uur 's middags tot 's avonds 7 uur.

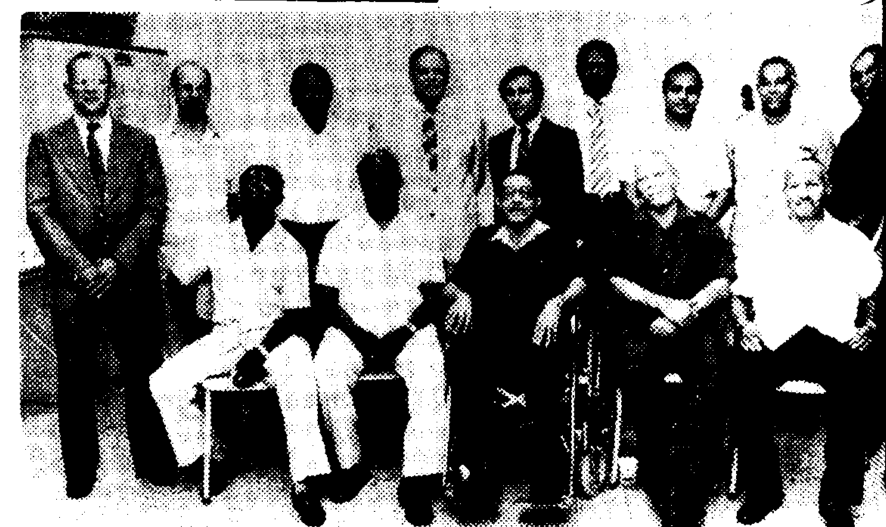
Aan de verkiezing doen 17 jongeren van 8 tot 12 jaar mee. Zij hebben in de maand maart meegedaan aan verschillende excursies en zij zijn naar verschillende lezingen geweest. De voorbereiding van de kandidaten wordt verzorgd door de heer Cesreo Jean Louis.

Tijdens het programma in de Cinelandia Dancing Hall treden de groepen ERA en Poesia Ritmiko en DJ A.B.C. Army op en zijn er folkloristische dansen van de "Movementu Sosial Kultural" en een one-man show van Francis Faries. De entree bedraagt 5 gulden en kaartjes zijn verkrijgbaar bij verschillende boekhandels en Cinelandia Dancing Hall.

WASHINGTON — De VS sen heeft donderdag met grote meerd heid een veto verworpen dat pre dent Reagan had uitgesproken o een wetsvoorstel voor de aanleg v snelwegen. Het Huis van Afgeva digden had het veto al eerder verw pen. Het wetsvoorstel wordt da mee automatisch van kracht: een genslag voor Reagan, die tracht het Iran- schandaal zijn imago te h stellen.

WILLEMSTAD — E ambtenaren van de Posterij Nederlandse Antillen zijn per april met eervol ontslag uit dien getreden omdat zij de maxima leeftijdsgrens hebben bereikt. kunnen nu van hun pensio gaan genieten. Voor deze ambtenaren werd in de Postka tine van het Hoofdpostkantoor Groot Kwartier een afscheids ceptie gehouden waarbij de m nister van Verkeer en Vervo eveneens aanwezig was.

Op de foto staande vlnr: de h ren V.E. Krips, G.R. Grünin H.R.A. Ursula, Minister L Chance, directeur der Posterij Ramon Galmeijer, Postdirecte Ronny Scharbaai, P. de Haa H.A. Walle en A.C. Ursula. Zi tend vlnr: de heren J.M. Bonifa cio, L.C. Martina, E.N. Davelaa V.A. Copra en R.A. de Wind.

BONAIRE AGENDA

LITIE: 8000
ANDWEER: 8222
XICENTRALE: 8845
SPITAAL: 8900

NDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag n 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 r.

ENBARE BIBLIOTHEEK
(**eningstijden** voor het publiek)
andag en donderdag van 14.00-18.00 ; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/ 00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00)
(**eningstijden** voor lezers)
nsdag van 14.00-19.00 uur.

STSLUITING: maandag t/m vrijdag getekende stukken 15.45 uur; gewone kken 16.30 uur.

RVICE CLUBS
anis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel naire.
ns: informatie E. Felipa, tel.: 8546/8238.
und Table: elke tweede maandag - urtcentrum Terra Corra.
ary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

STUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geond.

UZIEKBIBLIOTHEEK: voor bezichtiging rvan gelieve contact op te nemen met de er Rudy Bedacht, Noord Nikiboko 194.

OLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): opend op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zadag van 12.00-24.00 uur.

PREEKUUR (gezaghebber): elke donderg van 09.00-11.00 uur op het Beurskantoor, Kralendijk; laatste donderg van de maand van 10.00-12.00 uur te ncon.

OKOLISHI (tel.: 8198): verzameling Boreaanse schelpen en koraal; open van sdag t/m vrijdag van 10.00-12.30 uur - ya Nikiboko Zuid 3.

ERISTENSCHIP (5 april): 07.00-12.00 «Jason» - vert. SELMA.

RKDIENSTEN
t Bernarduskerk Kralendijk:
gelijks 18.45 uur; zondag 08.30 en 19.00 r.
romotokerk Antriol:
gelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00
dovicuskerk Rincon:
gelijks, ook zondag, 19.30 uur.

LACHTENBEZORGING doorgeven an mevr. A. Wong- Loi- Sing, Kaya cique 4.

LILLE — De Franse Socialistische artij wil dat Mitterand zich in 88 eer verkiesbaar stelt voor het presidentschap. Gebeurt dit niet dan ordt ex-minister Rocard de kandiaat daarvoor. Aldus het partijngres.

KRALENDIJK — Afgelopen nderdag organiseerde de Kinis- service Club Bonaire een ing met als onderwerp de ziekAIDS. De lezing werd gehouen door de Colombiaanse arts tavio Cervantes Pava. Het ligt de bedoeling van Kiwanis deze aand een lezing te organiseren s dienst-verlening aan de geeenschap. Bij de foto's een geelte van de leden van de serviceub en Kiwanis-voorzitter Rulph Withney die dokter Cerntes een aardigheidje aanbiedt or zijn interessante lezing.

Verkeerssituatie daardoor buitengewoon vervelend

Werkzaamheden bij het kruispunt Plasa Fraternan liggen al geruime tijd stil

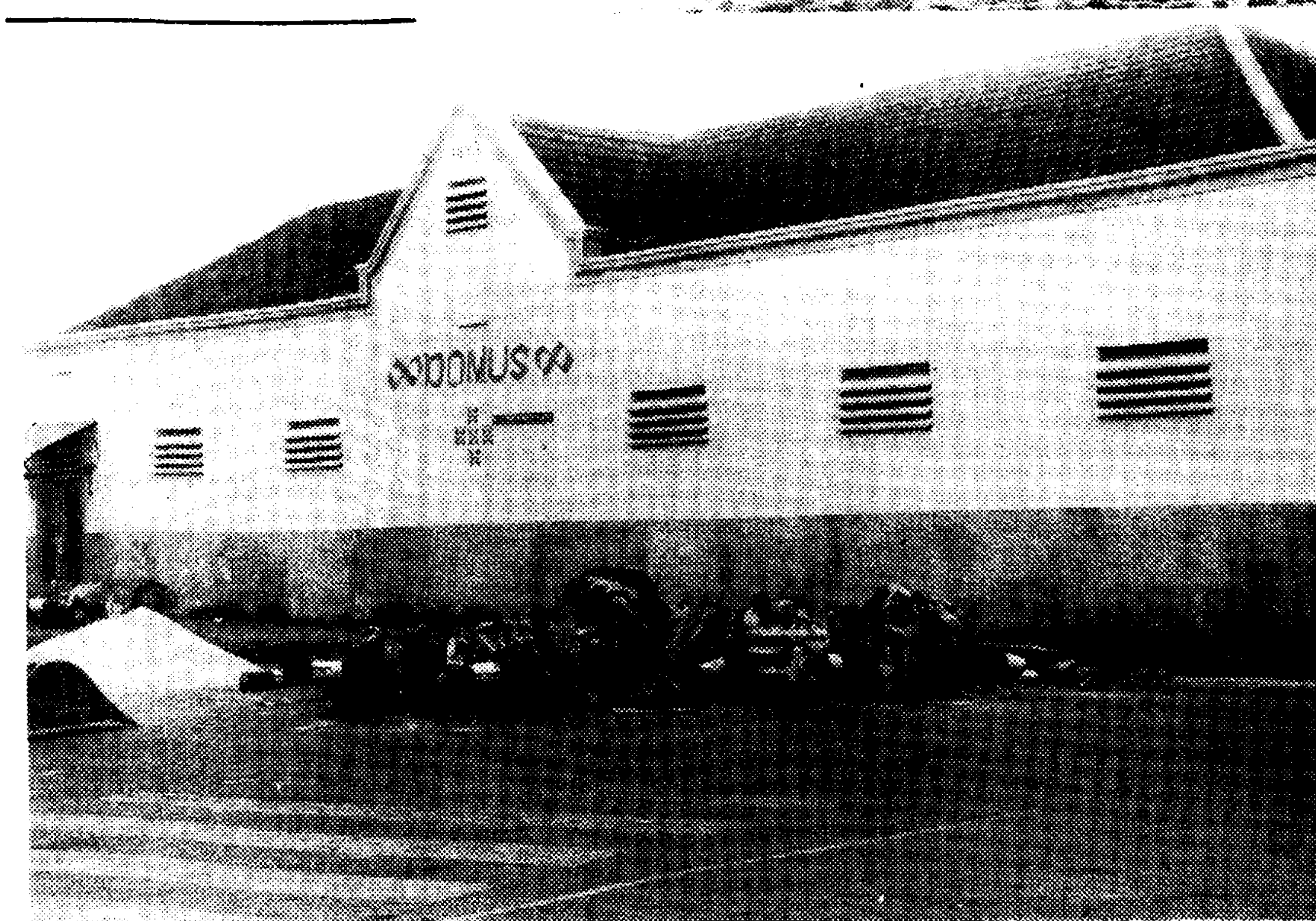
KRALENDIJK — Het verbeteren van de verkeerssituatie op de kruising van de Caya Corona, Plasa Fraternan di Tilburg en Caya Nikiboko Noord leek een oplossing voor de moeilijke verkeerssituatie ter plaatse.

Aankondiging in de nieuwsmedia enkele weken geleden maakte duidelijk, dat men rekening diende te houden met verkeersomlegging. Daar zal de weggebruiker in het algemeen weinig bezwaar tegen kunnen maken. De siutatie ter hoogte van Domus wordt echter wat tergend. Al weken ligt de kruising opgebroken zonder dat er eigenlijk sprake is van het verrichten van werkzaamheden. Wel zijn alle verkeerspaaltjes uit de grond gehaald en is een gedeelte van de Kaya Corona weggegraven, maar verder is er nauwelijks enig werk verricht op de kruising. Nadat men het kruispunt onbegaanbaar heeft gemaakt, is het werk voortgezet op de Kaya Corona ter hoogte van de afslag naar Lagoen.

Het is daardoor een buitengewoon vervelende situatie aangezien het kruispunt van het Frater van Tilburgplein een knooppunt is van wegen die zowel naar Antiol als naar Sabanna leiden.

Eveneens liggen aan het kruispunt twee scholen, de St Bernardusschool en de Scholengemeenschap Bonaire (SGB), waar de ouders toch wel veel ongemak ondervinden van de opengebroken wegen. Zouden er opvallende werkzaamheden verricht worden, dan is het nog aanvaardbaar, maar zoals gezegd, het werk ligt na het openbreken van de straten volledig stil.

KRALENDIJK — Beide foto's geven een beeld van de situatie die nu al weken duurt, zonder dat er eigenlijk werkzaamheden worden verricht. Zoals de foto aantoont liggen voor Domus de uitgegraven paaltjes van de Plasa Fraternan di Tilburg terwijl op de andere foto duidelijk is te zien hoe de Caya Noord Nikiboko ter hoogte van het Casa Sindikal is uitgegraven.

Viert lustrum Bonaireaanse club mee

Jaycees VP- op bezoek

KRALENDIJK — Zondag zal een belangrijke dag zijn voor de Bonaire Jaycees in verband met de aankomst van de vice- president van deze organisatie, die tijdens zijn bezoek voor het jaar 1987 tevens in de gelegenheid is om het eerste lustrum mee te vieren van de Jaycees Bonaire.

Om half zes 's middags zal de vice- president Barbara Humphries op Bonaire arriveren. Om negen uur's avonds is er een cocktailparty in de Diningroom van Bonaire Beach hotel waar het eerste lustrum officieel gevierd zal worden. Op maandag 6 april zal om half elf 's morgens een officieel bezoek afgelegd worden bij gezaghebber mr George Soliana. Om één uur in de middag wordt de bezoekende vice-president van de Jaycees een trip rond het eiland aangeboden.

Vice- president Barbara Humphries is afkomstig uit het Schotse Inverness en is aldaar hoofd van de afdeling Kinderbescherming.

betoging tegen pausbezoek aan Argentinie uit elkaar geslagen

BUENOS AIRES — In de Argentijnse hoofdstad is een betoging tegen het komende bezoek van paus Johannes Paulus II aan dit land uitgelopen op geweld. De politie trad met harde hand op en veel mensen liepen bloedende verwondingen op. Er werden ongeveer vijftig arrestaties verricht. Aan de betoging namen ongeveer vierhonderd mensen deel. Het bezwaar van de betogers tegen dit bezoek is dat deze paus indertijd de dictatuur heeft gezegend welke verantwoordelijk is voor volkerenmoord. Volgens ooggetuigen verliep de betoging rustig tot het ogenblik dat er veertig agenten ten tonele verschenen.

Twee Colombiaanse kranten krijgen Asturiers-prijs

BOGOTA — Twee Colombiaanse kranten krijgen dit jaar de Prins der Asturiers- prijs op het gebied van de communicatie en humaniora. El Espectador en El Tiempo worden bekroond wegens hun journalistiek onderzoekswerk.

De voorzitter van de jury, de Portugese uitgever Francisco Pinto Balsemao, maakte bekend dat de beide Colombiaanse dagbladen de prijs krijgen voor hun stimulerend werk binnen de Colombiaanse burger- gemeenschap en wegens hun solidair en moedig getuigen wat betreft het aanklagen van de handel in verdovende middelen en het terroristische geweld. Deze voortdurende en bijna niet te verdragen strijd heeft het leven gekost aan talrijke Colombiaanse journalisten, onder hen Guillermo Cano, de directeur van El Espectador, aldus de jury- voorzitter. Cano's krant bestond laatst honderd jaar. In een hoofdartikel bij die gelegenheid stond op 22 maart te lezen: en wij gaan door, hoe zij ons ook onder druk zetten, hoe zij ons ook verbannen, hoe zij ons ook begraven en kritiseren en ondanks het feit dat zij ons ongestraft kunnen slachtofferen.

El Tiempo, dat ook in Bogota verschijnt bestaat 77 jaar en heeft de grootste oplage in Colombia. Evenals El Espectador werd deze krant gesloten tijdens de dictatuur van generaal Gustavo Rojas Pinilla tussen 1953 en 57.

De Prijs der Asturiers wordt jaarlijks uitgereikt en wordt toegekend door de stichting Principe de Asturias, welke naam de titel is die de Spaanse kroon- prins draagt. Hij bestaat uit een sculptuur en een gelijkelde beloning in de orde van 19.500 dollar. De prijs wordt in een aantal uiteenlopende categorieën toegekend. Eerder ontvingen deze prijs al op communicatief en humanitair gebied het Spaanse dagblad El Pais en de Braziliaanse uitgever van O Globo.

Dodental aardverschuiving Ecuador toegenomen

QUITO — Het aantal slachtoffers als gevolg van de aardverschuiving op een snelweg naar Guayaquil in Ecuador dreigt op te lopen tot tachtig en mogelijk zelfs tot honderd. De grondverschuiving was het gevolg van overstromingen na dagenlange hevige regenval. Er werden een autobus, een vrachtwagen en een tankwagen door verrast. Zij werden onder modder en grond- massa's bedolven. Men heeft toch nog achttien mensen kunnen redden uit hun vreselijke situatie.

Johannes Paulus: jeugd kan wereld veranderen; echtscheiding is kanker

Paus roept basisgemeenschappen Chili op a-politiek opbouwwerk te vervolgen

SANTIAGO — De basisgemeenschappen moeten hun gemeenschaps- opbouwend werk voortzetten zonder zich te laten politiseren. Zo stelde paus Johannes Paulus II vast tijdens zijn bezoek aan Chili, waar deze kerkelijke "cellen" zeer actief zijn. Bij verschillende gelegenheden bracht de paus deze kwestie ter sprake. De leider van de katholieke kerk beklemtoonde tijdens dit bezoek ook het belang van het huisgezin en sprak zich weer uit tegen de echtscheiding. De jeugd kreeg van hem de boodschap zich verre te houden van het geweld.

De basisgemeenschappen hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de participatie van de leken in het kerkelijke leven en bij het reactiveren van de gemeenschap. Maar in het Vaticaan worden hun bewegingen met de nodige bezorgdheid gevolgd omdat deze gemeenschappen vaak een zuurdesem worden van revolutionaire bewegingen. Het gaat hier om cellen van een paar personen die in nauw contact met religieuzen in de meest arme buurten van Latijns Amerika werken.

Ook in Chili zijn deze basisgemeenschappen zeer actief zoals in de enorme armoe- buurten van Santiago. Het was dan ook veelbetekenend dat de paus verschillende malen op dit thema terugkwam. Deze basisgemeenschappen zijn een steen des aanstoots voor het militaire bewind omdat vanuit deze groepjes van militante christenen het bewind regelmatig en fel wordt aangevallen. De paus spoorde deze basisgemeenschappen aan hun werk voort te zetten waar het gaat om de gemeenschapsopbouw in de vorm van wederzijdse hulp maar men moet wel uitkijken dat men gaat politiseren. "Om hun kerkelijke identiteit te behouden moeten zij uitkijken voor de verleiding zich te gaan identificeren met politieke partijen of stellingnames welke zeer respectabel kunnen zijn maar welke niet kunnen pretenderen de enige geldige uitdrukking te zijn van de Evangelische projectie op het leven en de politieke standpunten van het land", aldus de paus. "Deze gemeenschappen zijn authentiek kerkelijk wanneer hier het woord Gods is dat de gelovigen verzamelt en hen stimuleert tot bezinning daarop om vandaaruit te gaan werken"

Tijdens de ontmoeting met de jongeren in het stadion van Santiago dat indertijd werd gebruikt als een voorlopig concentratiekamp na de militaire staatsgreep kwam de kwestie van het geweld onder meer ter sprake. De paus zinspeelde duidelijk op dit gebruik van het stadion toen hij dit omschreef als "een plaats van wedstrijden, maar ook van droefheid in het verleden". Drie jongeren voerden bij die gelegenheid het woord met voorbereide toespraken, waarin echter felle kritiek op het huidige bewind was vervat. De middelbare scholier Freddy Ormero en de universiteits- studente Mara Figueroa gingen daarbij in op de steeds groeiende problemen waarmee de jongeren worden geconfronteerd die willen gaan studeren maar die niet over financiele middelen beschikken. Een jeugdige bewoner van een der volksbuurten leverde kritiek op de onderdrukking door het militaire bewind. Ook ditmaal ging op dat ogenblik de staats- tv de lucht uit tijdens deze getuigenissen.

In zijn toespraak tot de jeugd drukte de paus de jongeren op het hart dat zij in staat zijn de gemeenschap om te vormen, om een Chili op te bouwen dat "menselijker, broederlijker en christelijker is". Zij mogen niet onverschillig blijven staan tegenover onrecht, maar zij moeten zich wel verre houden van de haat "en alle ideologie welke het geweld uitroept tot een middel voor het bereiken van de rechtvaardigheid. God rekent op de jonge mannen en vrouwen van Chili om deze wereld te veranderen". Aldus de paus. Bij deze ontmoeting met de jeugd was ook aanwezig de universiteits- studente Carmen Gloria Quintana, die begin juli bijna levend verbrandde samen met haar vriend, een Amerikaanse Chileen, nadat zij door soldaten in brand waren gestoken. De jongeman heeft het toen niet overleefd, Carmen Gloria heeft maandenlang op het randje van de dood ziek gelegen.

In een van zijn toespraken in de Chileense hoofdstad heeft Johannes Paulus II de lof gezongen van het huisgezin "als een sociale thermometer". Bij die gelegenheid noemde hij het instituut van de echtscheiding "een kanker". Tijdens een bijeenkomst van vierhonderdduizend mensen kreeg hij door het echtpaar Jose Ramon en Anita Ugarte acht brieven aangeboden waarin echtparen vertellen over hun verlangens, hun vreugden, hun pijnen en hun hoop. In het gezin, aldus de paus, blijken de waarden en contra- waarden van de gemeenschap van een land beinvloeden. De paus wees er op dat men de echtscheiding buiten de deur moet houden: "Deze kanker vernietigt het gezin, steriliseert de liefde en vernielt het opvoedende handelen van de christelijke ouders". Hij besloot dit deel van zijn toespraak met de bijbelse tekst: Wat God heeft verenigd mag de mens niet scheiden.

Na ontvluchting uit Bijlmer-bajes

Duo gijzelt bewakers, burgers en politieman

AMSTERDAM — In de bossen bij Oirschot in het Nederlandse Brabant is een klopjacht gehouden naar twee uit de Bijlmer- gevangenis ontsnapte gevangenen die een burger hebben gegijzeld. Het tweetal was vrijdag eerst naar Belgie uitgeweken waar men en passant een overval heeft gepleegd. Later keerde men er terug en zou men betrokken zijn geweest bij een schietpartij met gewonden.

Alle politie- korpsen in het zuiden van Nederland zijn rond het middaguur in staat van paraatheid geweest. Het alarm is later opgeheven. Er werd opdracht gegeven het tweetal te volgen maar niet te dicht te benaderen omdat men hen "levensgevaarlijk" acht. Een half uur nadat men de van een politieman afgenomen auto had geschaduwd met daarin de gevluchte mannen en hun slachtoffer, raakte de politie het spoor weer bijster. Bij de achtervolging hebben zij met de in Belgie bij een overval geroofde wapens op de politie geschoten. In een sportpark te Oirschot verliet men de auto waarvan men tot dat ogenblik had gebruik gemaakt en gijzelde men meteen een agent van het veld- detachement der Rijkspolitie en ging men verder met zijn terreinauto. Deze wagen heeft men in het begin van de middag uit het oog verloren. De vluchtelingen bleken weer uitgeweken te zijn naar Belgie. Volgens uit Belgie ontvangen berichten zou men op een gegeven ogenblik betrokken zijn geraakt bij een schietpartij in de buurt an Turnhout.

De gevangenen zijn vrijdagavond uit de Bijlmer- bajes ontsnapt met gebruikmaking van een wapen waarmee zij de bewakers bedwongen. Zij gijzelden daarbij twee bewaarders die al spoedig werden vrijgelaten en overmeesterden daarna een automobilist. Bij de grens met Belgie werd deze weer bevrijd. In het Belgische Loenmout heeft men bij uit de etalage van een wapenhandel wapens gestolen. Later keerde men naar Nederland terug.

*****

BONN — De Westduitse- SU- economische relaties welke enige maanden op een laag pitje stonden kregen een nieuwe impuls tijdens de 15e bijeenkomst van de bilaterale economische commissie, waarvoor vicepremier Antonov naar Bonn reisde.

*****

VANCOUVER — Een Canadese rechter veroordeelde 4 Sikhs tot 20 jaar wegens poging tot moord op een Indiase deelstaat- minister tijdens diens familie- bezoek in Vancouver. Hij raakte daarbij gewond.

Braziliaanse schuld in investeringen omzetten

NEW YORK — Een Canadese bank heeft besloten honderd miljoen dollar aan in Brazilie uitstaande leningen om te zetten in investeringskapitaal. De Bank of Montreal gaat de schuld in dollars omwisselen in Braziliaanse cruzado's ter financiering van beleggingen in Brazilie.

President- directeur William Mulholland van de Canadese bank maakte dit bekend op een persconferentie. Het geeft volgens hem aan dat de schuldeisende banken en Brazilie een algemeen belang hebben bij het herstel van de economische groei in dit land. De Braziliaanse dochter van de Canadese bank, Banco de Montreal Investimento, gaat het plan voorleggen aan de Centrale bank van Brazilie en de beurs- autoriteiten. De Canadese bankier zei er vertrouwen in te hebben dat Brazilie en de buitenlandse banken het eens kunnen worden over een schulden- regeling. Op korte termijn zal dit wel wat moeizaam gaan, zo bekende Mulholland, maar "op de langere termijn ben ik vrij optimistisch". Hij noemde de problemen welke Brazilie deden besluiten om zijn rente- betalingen op te schorten "ernstig". Hij drong er bij de Braziliaanse regering op aan de basis te leggen voor een sterke economische groei zonder inflatie. De vooruitzichten voor de economie van Brazilie zijn volgens Mulholland "veelbelovend". Vooral als men het over een langere periode bekijkt, heeft het land zijn economie structureel gediversifieerd en versterkt alsmede zijn industriele basis gemoderniseerd en uitgebreid. Dit heeft Brazilie omgevormd in de op zeven na grootste economie ter wereld met een geschat Bruto Nationaal Product van 265 miljard dollar, aldus de Canadese bankier.

Promotie Colombiaanse rechter bij Internationaal gerechtshof

DEN HAAG — Het Internationale gerechtshof in Den Haag heeft rechter Eduardo Valencia Ospina benoemd tot hoofd van de afdeling administratieve rechtspraak. Valencia Ospina trad al sedert 1984 als waarnemend hoofd van deze tak van het Internationale hof op. Hij is nu de opvolger van de Spaanse rechter Santiago Torres Bernardez die met pensioen gaat. Valencia Ospina was voordat hij in het Vredespaleis ging werken werkzaam bij het bureau Juridische zaken van de Verenigde Naties in New York. De Colombiaanse rechter is de eerste Latijnsamerikaan die president van de administratieve afdeling is geworden. Deze afdeling verzorgt onder meer de Public relations voor het Internationale hof.

Meer vrouwen dan mannen opgepakt bij razzia's in Lima

LIMA — Bij een grote ra[illegible] verschillende wijken v[illegible] hoofdstad Lima zijn in tota[illegible] mensen aangehouden. De [illegible] as werden ondernomen i[illegible] band met recente guerrilla-[illegible] slagen, waarbij twee dod[illegible] vier gewonden zijn gevall[illegible] Lima. Bij dit soort acties [illegible] men aangehouden als men [illegible] niet voldoende kan identifi[illegible] of wanneer men op een "zw[illegible] lijst staat als verdachte. [illegible] de aangehoudenen bevo[illegible] zich 150 vrouwen. Dit moti[illegible] de men later met verwijzing [illegible] het feit dat bij recente aans[illegible] in Lima en in de havensta[illegible] las meer vrouwen bij de [illegible] waren betrokken dan ma[illegible]